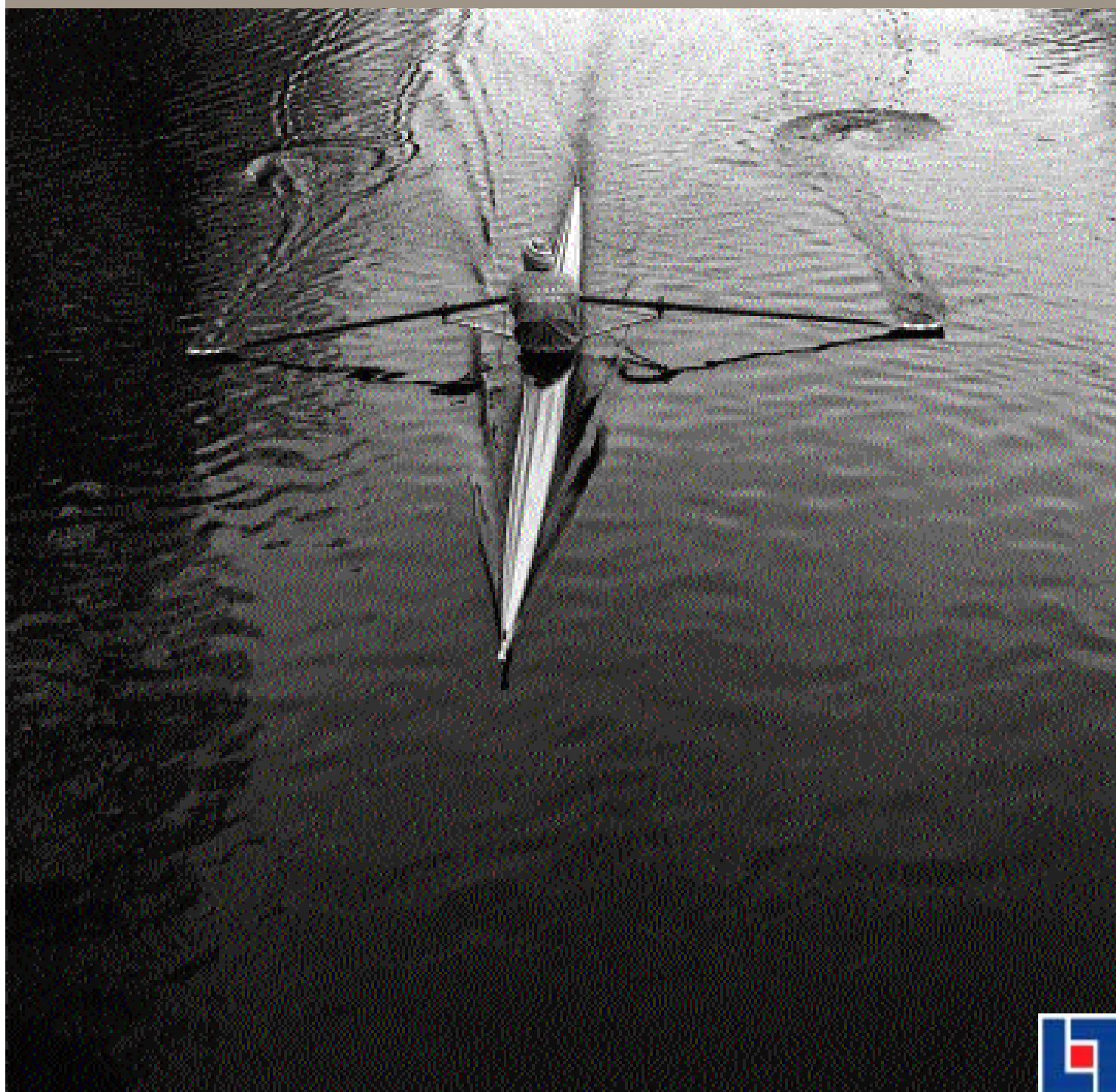

Länsförsäkringar AB

ÅRSREDOVISNING 2001

Innehåll

2	VD-kommentar
4	Ägare, affärsidé och samarbetsformer
8	Omvärld
12	Sakförsäkring
18	Agria
20	Liv- och pensionsförsäkring
28	Bank
32	Fonder
36	Medarbetare
38	Förvaltningsberättelse
43	Femårsöversikt
44	Resultaträkning för koncernen
46	Resultatanalys för koncernen 2001
48	Balansräkning för koncernen
50	Resultaträkning för moderbolaget
51	Balansräkning för moderbolaget
52	Kassaflödesanalys för moderbolaget
53	Värderings- och redovisningsprinciper
55	Noter för koncernen
62	Tilläggsupplysningar
63	Noter för moderbolaget
65	Placeringsaktier och andelar för koncernen
72	Revisionsberättelse
73	Livkoncernen
74	Styrelse och revisorer
75	Koncernledning
76	Ord och uttryck
77	Adresser

Definitioner

Länsförsäkringsbolag

24 lokala, självständiga och kundägda försäkringsbolag. Bedriver försäkringsverksamhet inom visst geografiskt område. Svarar för praktiskt taget all kundkontakt inom samtliga verksamhetsområden i gruppen.

Länsförsäkringsbolagens förening

Länsförsäkringsbolagens förening är en ideell förening. Medlemmar är de 24 länsförsäkringsbolagen samt tio socken-/häradsbolag. Ändamålet är att tillvarata medlemmarnas intressen och främja den lokala försäkringsidén. Föreningen svarar för gruppens gemensamma strategiska utveckling och marknadsmål.

Länsförsäkringar

De 24 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB-koncernen i samverkan.

Länsförsäkringar AB

Moderbolag i en finansiell koncern som huvudsakligen ägs av de 24 länsförsäkringsbolagen (96,5 procent) och EurAPCo (3,5 procent). Koncernen ger service till länsförsäkringsbolagen inom följande ansvarsområden: Sakförsäkring, livförsäkring, bank, fond, kapitalförvaltning och djurförsäkring. Koncernen ansvarar också för gruppens utvecklingsverksamhet.

Länsförsäkringar Sak

Bedriver Länsförsäkringar AB-koncernens sakförsäkringsrörelse.

Länsförsäkringar Liv

Bedriver traditionell livförsäkringsrörelse och genom dotterbolaget Länsförsäkringar Fondliv livförsäkringsrörelse med fondanknytning.

Verksamheten bedrivs enligt ömsesidiga principer, varför resultatet i sin helhet tillfaller kunderna.

Länsförsäkringar Fonder

Bedriver fondförvaltning av traditionella aktie- och räntefonder.

Länsförsäkringar Kapitalförvaltning

Bedriver kapitalförvaltning åt såväl bolag inom Länsförsäkringar som externa institutionella kunder. I mars 2002 ingicks avtal med ABN AMRO om förvaltning av Länsförsäkringars placeringsstillgångar.

Länsförsäkringar Bank

Bedriver bankrörelse med inriktning mot privatpersoner och lantbruk.

Agria

Försäkringsgivare för djur- och grödaförsäkring.

Humlegården

Handelsbolag som ägs av 20 länsförsäkringsbolag och Länsförsäkringar AB. Bolaget äger och förvaltar fastigheter främst i Stockholm.

EurAPCo

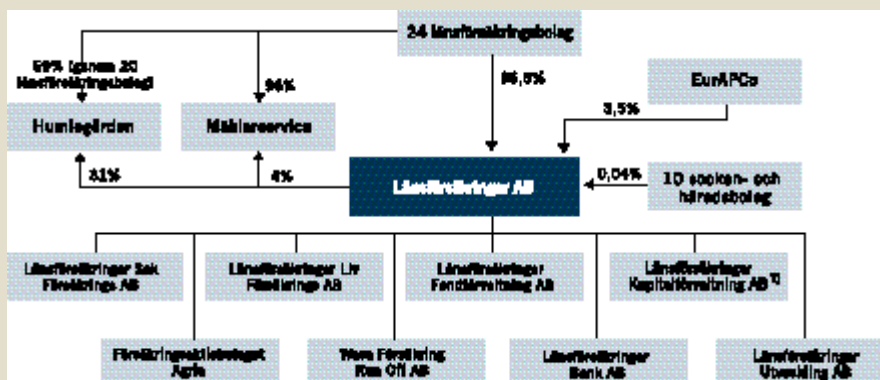
Europeisk försäkringsallians där Länsförsäkringar ingår som en av sju partners. Samarbetet inom EurAPCo syftar till att skapa förutsättningar för erfarenhetsutbyte på det internationella planet. De olika partnerbolagen agerar helt självständigt och suveränt på sina nationella marknader. EurAPCo äger 3,5 procent av aktierna i Länsförsäkringar AB.

Länsförsäkringar AB

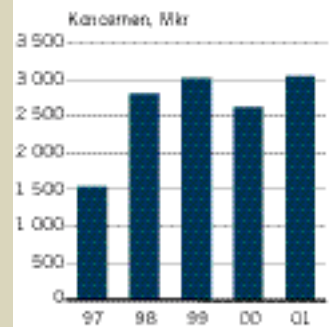
De 24 länsförsäkringsbolagen samverkar genom det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB med dotterbolag. Länsförsäkringar ABs grundläggande uppgift är att leda och samordna det gemensamma strategiska arbetet och utvecklingsarbetet inom Länsförsäkringar och ge service till länsförsäkringsbolagen. Allt med syftet att ge de lokala bolagen förutsättningar för framgång på sina egna marknader. Genom dotterbolag bedrivs verksamhet inom liv-, olycksfalls-, trafik-, industri-, djur- och återförsäkring samt bank, fond och kapitalförvaltning. Härifrån samordnas också Länsförsäkringars IT-utveckling.

Legal organisation 2002-03-01

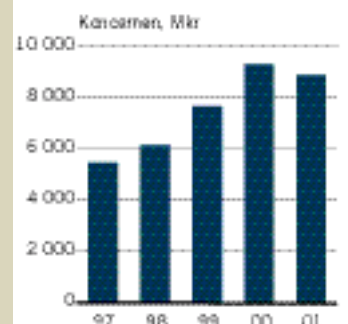

¹⁾ I mars 2002 ingicks avtal med ABN AMRO om förvaltning av Länsförsäkringars placeringstillgångar.

Premieintäkt, sakförsäkring

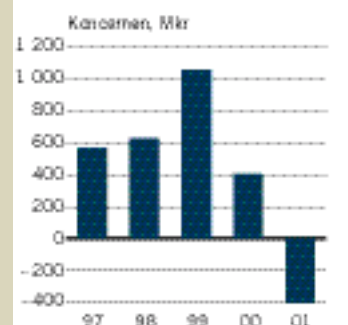
Premieinkomst, livförsäkring

Konsolideringskapital

Rörelseresultat

Strategiska affärer ger stärkt lokal konkurrenskraft

Länsförsäkringar AB har blivit ett allt viktigare nav för Länsförsäkringars gemensamma utvecklings- och affärsverksamhet. Arbetsfördelningen inom Länsförsäkringar är att de lokala länsförsäkringsbolagen ska uppträda som lokala sak- och livförsäkringsbolag och banker, oavsett var koncession eller oktroj finns. All kundkontakt och alla affärer sköts av de lokala länsförsäkringsbolagen för att säkerställa vår idé om att vara nära, lokala och för att kunna ge personlig service. Länsförsäkringar AB har till uppgift att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagens tillväxtambitioner inom bank och försäkring och att skapa skalfördelar inom områden där samverkan ger detta.

Under 2001 förvärvade Länsförsäkringar AB det noterade Försäkringsaktiebolaget Svenska Brand och Allianz svenska försäkringsbestånd. Syftet med förvärven var dels att öka länsförsäkringsbolagens volym och marknadsandelar med lönsamma bestånd inom sakförsäkring, dels att börja arbeta med hälso- och välfärdsområdet som vi bedömer kommer att bli en allt ökad del av länsförsäkringsbolagens affärer. Förvärven följer den modell som vi följt sedan köpet av Wasa 1998: Länsförsäkringar AB gör förvärven och sedan förs affären ut till länsförsäkringsbolagen efter kundernas geografiska hemort. Förvärven av Svenska Brand och Allianz svenska verksamhet visar att Länsförsäkringar har fortsatta tillväxtambitioner inom sakförsäkring.

Under året beslutades att avveckla Lita som varumärke. Lita är ett varumärke som bedrivits i samarbete med Posten, där Länsförsäkringar AB varit försäkringsgivare för både sak- och livförsäkring. De cirka 160 000 kunderna som berörs kommer un-

der 2002 erbjudas att bli kunder i respektive länsförsäkringsbolag efter sin bostadsort. Beslutet att avveckla Lita, som var en del av förvärvet av Wasa, följer länsförsäkringsidén som bygger på att kunderna får bäst service genom lokal närhet.

Lokal konkurrens i hela världen

Länsförsäkringar AB offentliggjorde den 11 mars 2002 ett samarbetsavtal med ABN AMRO. Avtalet innebär att ABN AMRO kommer att förvalta huvuddelen av Länsförsäkringars placeringstillgångar, merparten från det traditionella livförsäkringsbolaget och fondbolaget. Vid årsskiftet 2001/2002 uppgick marknadsvärdet av dessa uppdrag till cirka 110 miljarder kronor. Samarbetet med ABN AMRO innebär också att delar av deras breda fondsortiment ska erbjudas Länsförsäkringars kunder. Länsförsäkringar kommer successivt att ytterligare bredda fondsortimentet genom att ingå samarbete med andra externa fondleverantörer. Samarbetet med ABN AMRO ändrar på inget sätt Länsförsäkringars grundläggande filosofi:

De lokala kundkontakterna finns hos länsförsäkringsbolagen och med samarbete förstärks den lokala konkurrenskraften. Kundernas sparande förvaltas av en global aktör med lokal kompetens i hela världen.

Dessa affärer understryker och visar tydligt Länsförsäkringar ABs uppgift och ansvar för att utveckla länsförsäkringsbolagens lokala konkurrenskraft.

Affärer utvecklas och förs ut till länsförsäkringsbolagen

Länsförsäkringar AB har till uppgift att utveckla affärer och verksamhetsområden som när de är mogna överförs till länsförsäkringsbolagen. Under året fattades beslut om att trafikförsäkringen successivt ska överföras från Länsförsäkringar AB till länsförsäkringsbolagen, när de har administrativa och ekonomiska förutsättningar att ta emot affären. Nästa verksamhetsområde att utveckla och förädla är hälso- och välfärdsområdet liksom miljöförsäkring; områden som vi bedömer har en mycket stor tillväxtpotential.

En av Sveriges största finansiella aktörer

Länsförsäkringar AB med dotterbolag är en av Sveriges största finansiella aktörer. Med våra dotterbolag, inklusive det traditionella livförsäkringsbolaget som drivs enligt ömsesidiga principer och därför inte konsolideras i koncernen, uppgår balansomsättningen till 142 miljarder kronor. Länsförsäkringar AB är den formelle försäkringsgivaren och avtalspartnern avseende bank- och fondverksamhet och svarar för produkt- och systemutveckling. Inom sakförsäkring är uppgiften att svara för trafik- och industriförsäkringskoncession samt utveckling av övriga sakförsäkringsprodukter och systemstöd för dessa. All kundkontakt och försäljning ansvarar länsförsäkringsbolagen för. Denna arbetsfördelning främjar effektivitet och skapar kompetenscentrum för respektive ansvarsområde.

Under 2001 har framför allt produktutbudet inom bankverksamheten utvecklats till att bli ett fullsortimentsutbud för privatpersoner och lantbrukare. Länsförsäkringsbolagen har med detta utökade utbud nått ett kraftigt ökat antal kunder och ökat marknadsandelarna. Under 2002 kommer länsförsäkringsbolagen, genom ett dotterbolag inom Länsförsäkringar AB, att erbjuda bottenlån i egen regi. Samarbetet med SBAB kommer därför att avvecklas.

Nästa stora utvecklingssteg är satsningen på stora företag för att öka såväl marknadsandelen inom tjänstepensioner som andelen av den totala livförsäkringsmarknaden. Genom företagen, som i allt ökande utsträckning blir en marknadsplats för pensionsfrågor, når vi privatpersoner och räknar därigenom med att få allt fler att välja Länsförsäkringar för den av arbetsgivaren betalda tjänstepensionen, liksom deras individuella kompletteringar. Möjligheten att lyckas är stor genom styrkan i vårt varumärke och den allt ökande kännsdomen om att Länsförsäkringar även erbjuder finansiella tjänster. Satsningen består bland annat i att bygga upp personlig kompetens i form av pensionsrådgivare centralt som

nyttjas av länsförsäkringsbolagen i deras lokala kund- och marknadsbearbetning.

Nöjda medarbetare

Länsförsäkringar AB har mycket nöjda medarbetare. De senaste tre åren har vi ökat vårt NMI (Nöjd Medarbetar Index) och har nu bland de mest nöjda medarbetarna i tjänsteproducerande företag alla kategorier. Nöjda medarbetare är en förutsättning för hög kvalitet och effektivitet. Inte minst är detta viktigt för de allt större omställningar som är nödvändiga för att bibehålla och förstärka konkurrenskraften inom bank- och försäkringsområdet.

Ekonomi

Årets resultat är svagt, vilket beror på de finansiella marknadernas utveckling. Men koncernens ekonomi är mycket stark: Konsolideringskapitalet uppgår till 6 239 Mkr och konsolideringsgraden uppgick vid utgången av 2001 till 191 (232) procent.

Länsförsäkringar ABs största verksamhetsgren trafikförsäkring är genom premiehöjningar och riskanpassning av tariffen i balans. Fulla effekter av premiehöjningarna kommer inte att synas i resultatet förrän 2002.

Länsförsäkringar AB ägs av länsförsäkringsbolagen och de har samma avkastningskrav på aktien i Länsförsäkringar AB som på noterade aktier och andra placeringstillgångar.

Värdetillväxten i aktien ökade under 2001 med 7 procent och sedan 1997 har värdet ökat med 76 procent. Vid utgången av 2001 var substansvärdet på aktien i Länsförsäkringar AB inklusive övervärden i kapitalförvaltningsbolaget 971 kronor.

Strategi för tillväxt

Länsförsäkringar AB svarar för Länsförsäkringars gemensamma strategier. För närvarande pågår en översyn av dessa – ett arbete som inte kommer att förändra huvudinriktningen utan snarare befästa Länsförsäk-

ringar som lokala och nära. De nya strategierna kommer tydligare att inriktas på att beskriva framgångsfaktorerna för att öka marknadsandelarna, framför allt inom det finansiella området. Detta ska ske med ett ökat kundengagemang genom att länsförsäkringsbolagens sakförsäkringskunder i allt högre utsträckning väljer Länsförsäkringar som leverantör av finansiella tjänster. Under 2002 lanseras både koncept och systemstöd, som utvecklats av Länsförsäkringar AB, av länsförsäkringsbolagen för att stötta denna tillväxtstrategi. Under 2002 lanseras ett nytt kundsystem som gör det möjligt att se kundens samtliga engagemang i Länsförsäkringar samtidigt, oavsett produktområde. Detta ger bättre kundservice samtidigt som det är ett av instrumenten i vår varumärkesbreddning. Lanseringen av det nya kundsystemet, som sker parallellt med ett nytt verksamhetsorienterat arbets sätt, är Länsförsäkringars största utvecklingsinvestering någonsin.

Länsförsäkringar ABs framgångsfaktorer för att lyckas med det ansvar och uppdrag som ägarna, länsförsäkringsbolagen gett, kräver en tydlig strategi, en stark ekonomi, hög kompetens och nöjda medarbetare. De förutsättningarna har Länsförsäkringar AB.

Tommy Persson
Koncernchef och VD

Finansiellt starka ägare

Länsförsäkringar är en federation bestående av 24 länsförsäkringsbolag som tillsammans äger Länsförsäkringar AB med dotterbolag. Gruppens struktur bygger på självständiga länsförsäkringsbolag i frivillig samverkan. Alla bolag är ömsesidiga, det vill säga att de ägs av sina kunder, som via det högsta beslutande organet, stämman, väljer styrelse för det enskilda länsförsäkringsbolaget. Innebörden av detta är att varje bolag, och därmed hela gruppen, endast har en uppdragsgivare – kunden. Kundnyttan är det yttersta målet, det finns inga andra ägare att ta hänsyn till än kunderna.

Varje länsförsäkringsbolag har sin egen resultat- och balansräkning. Detta lokala koncept är grunden för länsförsäkringsbolagens verksamhet och är det som ligger till grund för de avgörande framgångsfaktorerna på marknaden, marknadsanpassning och effektivitet. Genom samverkan med övriga länsförsäkringsbolag förstärker det enskilda bolaget de egna resurserna samtidigt som det medverkar till att länsförsäkringsbolagen som företagsgrupp, federation, utvecklas som ett konkurrenskraftigt alternativ på den svenska marknaden i dess helhet.

Länsförsäkringar AB är navet i denna samverkan. Uppdraget är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader. Föregångaren till Länsförsäkringar AB bildades 1936 för att tillgodose länsförsäkringsbolagens behov av återförsäkring av större risker. Idag bedriver Länsförsäkringar AB en omfattande och mångfacetterad verksamhet för att stödja länsförsäkringsbolagen över ett brett fält av bank- och försäkringstjänster.

Länsförsäkringar AB ägs till 96,5 procent av länsförsäkringsbolagen gemensamt

och av den europeiska allianspartnern EurAPCo till 3,5 procent. Aktieinnehavet räknas in i bolagens konsolideringskapital och bolagen ställer samma marknadsmässiga krav på avkastning på dessa aktier som på noterade aktier och andra placeringstillgångar.

Värdetillväxten i aktien under 2001 var 7 procent och sedan 1997 har värdet ökat med 76 procent (inklusive övervärden i kapitalförvaltningsbolaget 2001). Ägarnas avkastningskrav på det egna kapitalet för perioden 2001–2003 är i genomsnitt 5 procentenheter över den 5-åriga obligationsräntan.

En unik affärsmodell

Den unika affärsmodell som lett till Länsförsäkringars framgångar bygger på att

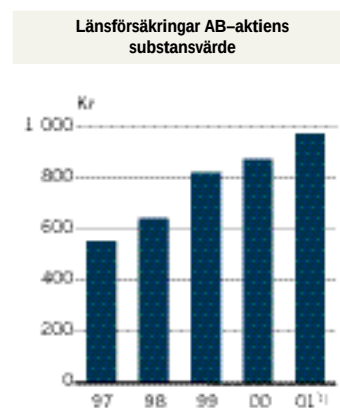
- varje länsförsäkringsbolag och de gemensamma bolagen tillsammans har koncession för i stort sett samtliga försäkringsgrenar samt även oktroj för bankverksamhet,
- kundkontaktarna sker hos de lokala bolagen, oavsett vem som har den formella koncessionen,
- varje länsförsäkringsbolag utnyttjar resurserna i de gemensamma bolagen för att kunna konkurrera så effektivt som möjligt

på den lokala marknaden. Strategin är att växa lokalt med ett brett sortiment.

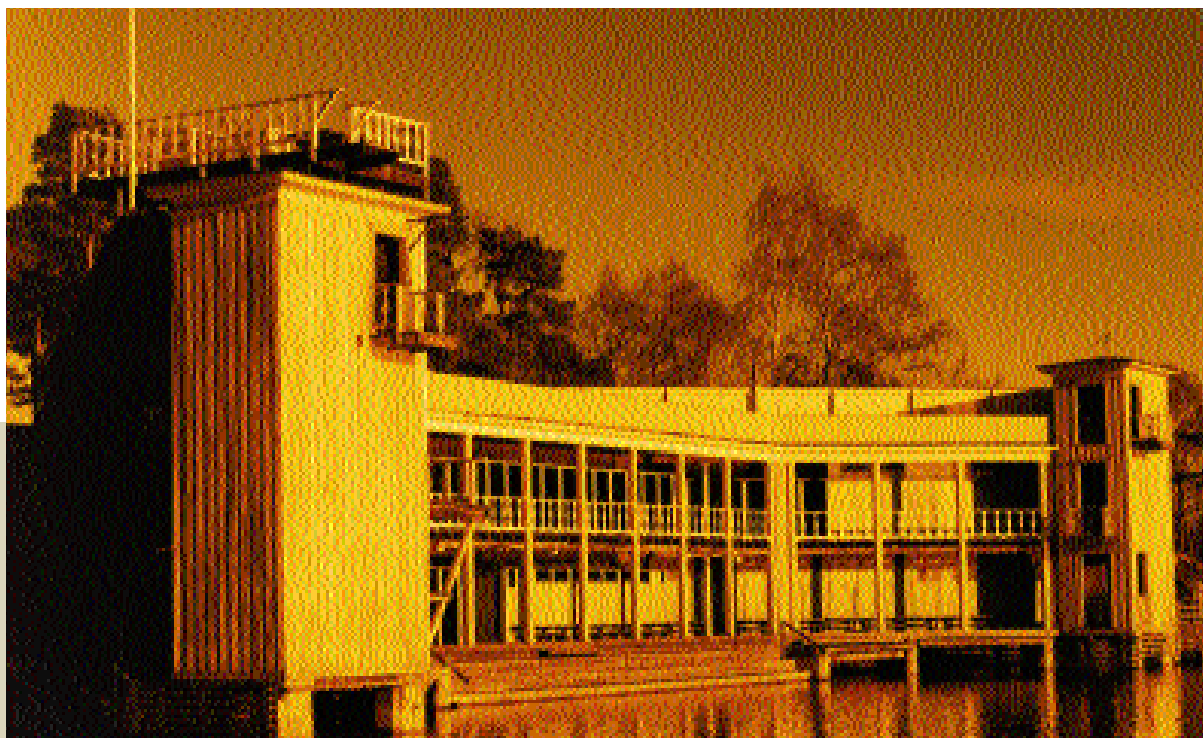
Affärsmodellen innebär att det ur kundens synvinkel inte finns någon skillnad mellan lokal och gemensam affär och den har skapat en unik position gentemot konkurrenterna.

Ägarna har starka marknadspositioner och stark ekonomi

De enskilda länsförsäkringsbolagen har en mycket stark, i de flesta fall ledande, marknadsposition på sina respektive marknader. Flera länsförsäkringsbolag har till exempel över 50 procents marknadsandel inom villa/hemförsäkring. Länsförsäkringar är

¹⁾ Inklusive övervärden i kapitalförvaltningsbolaget, 878 kronor utan övervärden.

marknadsledare inom svensk sakförsäkring, såväl inom privat- som företagssektorn. Att Länsförsäkringar nu även är på stark framfart inom det finansiella området kan exemplifieras av att flera länsförsäkringsbolag uppnådde över 10 procent av placerat fondkapital i premiepensionsvalet. Eller av att Länsförsäkringars bank var den näst snabbast växande banken i Sverige under 2001.

Länsförsäkringar har den i särklass starkaste ekonomiska ställningen, mätt i konsolidering, på den svenska sakförsäkringsmarknaden. Konsolideringskapitalet uppgick till närmare 19 miljarder kronor, inklusive värdet på aktierna i Länsförsäkringar AB, och konsolideringsgraden var 176 procent. Innebörden av att bolagen är ömsesidiga och kundägda, är att eventuella överskottsmedel kan återbetalas till försäkringstagarna i form av återbäring.

Samarbetsformer och avtal

De 24 länsförsäkringsbolagens ägande av Länsförsäkringar AB samt inbördes förpliktelser som ägare hanteras inom ramen för ett ägarkonsortium, vilket regleras av ett konsortialavtal.

Aktieägare

Bolag	Antal aktier			Andel av kapital, %
	A	B	C	
Länsförsäkringar Skåne	141 849	447 476	–	9,4
Länsförsäkringar Stockholm	129 212	430 441	–	8,9
Dalarnas Försäkringsbolag	104 708	296 247	–	6,4
Östgöta Brandstodsbolag	114 155	288 806	–	6,4
Länsförsäkringar Älvsborg	100 176	297 402	–	6,3
Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	87 010	278 894	–	5,8
Länsförsäkringar Jönköping	82 812	242 161	–	5,2
Länsförsäkringar Bergslagen	86 351	231 626	–	5,1
Länsförsäkringar Uppsala	73 298	216 943	–	4,6
Länsförsäkringar Skaraborg	64 058	208 202	–	4,3
Länsförsäkringar Gävleborg	60 058	162 169	–	3,5
Länsförsäkringar Södermanland	58 117	164 650	–	3,5
Länsförsäkringar Västerbotten	57 195	160 015	–	3,5
Länsförsäkringar Halland	56 785	153 448	–	3,3
Länsförsäkringar Kalmar län	56 717	149 838	–	3,3
Länsförsäkringar Västernorrland	50 186	140 461	–	3,0
Jämtlands Länsförsäkringsbolag	35 795	115 461	–	2,4
Länsförsäkring Kronoberg	36 701	103 352	–	2,2
Länsförsäkringar Värmland	31 160	103 833	–	2,1
Länsförsäkringar Kristianstad	27 258	84 730	–	1,8
Länsförsäkringar Göinge	22 724	81 512	–	1,7
Länsförsäkringar Norrbotten	16 960	87 256	–	1,7
Blekinge Länsförsäkringsbolag	23 088	61 016	–	1,3
Länsförsäkringar Gotland	16 305	36 654	–	0,8
European Alliance Partners Company B.V.	–	218 861	–	3,5
Wasa Stiftelse	–	1	–	0,0
10 socken- och häradsbolag	–	–	2 450	0,04
Totalt antal aktier	1 532 678	4 761 455	2 450	100,0

Länsförsäkringsbolagens förening är det idéforum som har det yttersta ansvaret för gemensamma strategiska frågor.

Länsförsäkringar AB är navet i federationen

Det som en gång startade som ett samarbete för att förse länsförsäkringsbolagen med en gemensam återförsäkringslösning är idag utvecklat till en omfattande verksamhet för att på länsförsäkringsbolagens uppdrag tillvarata stordriftsfördelar och utgöra spjutspektskompetens för stöd till länsförsäkringsbolagen.

Länsförsäkringar AB är alltså den sammanhållande länken i Länsförsäkringar och har som uppgift att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader, dels genom att ge service och driva gemensamt utvecklingsarbete, dels genom att ansvara för gemensam försäkrings-, bank- och fondaffär.

Fortfarande är återförsäkringen en viktig del i Länsförsäkringar. Genom att sprida riskerna för storskador mellan länsförsäkringsbolagen och det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB, behålls en stor del av återförsäkringspremierna inom gruppen. Därmed minskar beroendet av återförsäkring på den internationella marknaden, vilket starkt bidrar till Länsförsäkringars lönsamhet. Genom det externa återförsäkringsprogrammet är Länsförsäkringar ABs nettoexponering vid en enskild skadehändelse begränsad till mindre än 2 procent av konsolideringskapitalet.

Ansvaret för den gemensamma utvecklingsverksamheten i Länsförsäkringar är samlat i Länsförsäkringar AB. Härifrån samordnas inte minst den omfattande IT-utvecklingen, men också den verksamhetsutvecklingen som är avgörande för att stän-

digt utveckla det arbetssätt som ska stödjas av de nya systemen. I de konkreta utvecklingsprojekten samverkar medarbetare från länsförsäkringsbolag och Länsförsäkringar AB.

På motsvarande sätt har Länsförsäkringar AB ansvaret för förvaltning av det kapital som kunderna anförtrott fond- och livförsäkringsbolagen. Även länsförsäkringsbolagen utnyttjar denna resurs för förvaltning av hela eller delar av sitt stora kapital.

I mars 2002 ingicks avtal med ABN AMRO om förvaltning av Länsförsäkringars placeringstillgångar.

Översyn av den federativa modellen

Under 2001 har länsförsäkringsbolagen genomfört en översyn av nuvarande affärsmodell, bland annat rollfördelningen mellan länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB och regelverket och formerna för beslutsfattande i federationen. Syftet har bland annat varit att ytterligare tydliggöra Länsförsäkringar ABs uppgifter i federationen samt att effektivisera länsförsäkringsbolagens styrning av den gemensamma verksamheten.

Mål för Länsförsäkringar AB

På koncernnivå prioriteras tre mål - NLI, NMI samt avkastning på det egna kapitalet. NLI, Nöjd Länsbolags Index, mäter hur väl Länsförsäkringar AB hanterar uppdraget att driva Länsförsäkringars affärsutveckling och produktion av gemensamma tjänster till länsförsäkringsbolagen. Mätning sker årsvis. Indexet för 2001 ökade med 0,5 procent från året innan till 70, vilket är gränsvärdet för ett godkänt resultat. Verksamheterna inom livförsäkring och bank förbättrade sina indextal mest under året.

NMI, Nöjd Medarbetar Index, implementerades år 1998. Indexet mäter till ex-

empel ledarskap, kompetens, utvecklingsmöjligheter och arbetsmiljö. Utfallet har successivt förbättrats sedan 1998 och var för år 2001 betydligt bättre än ett genomsnitt för svenska tjänsteproducerande företag.

Avkastningen på Länsförsäkringar AB-koncernens egna kapital ska i genomsnitt vara 5 procent över den 5-åriga obligationsräntan. Avkastningskravet har under de senaste 5 åren endast uppfyllts två gånger. Detta kan i huvudsak förklaras av de förstärkningar av trafikreserven som ägt rum i slutet av 1990-talet, de investeringar Länsförsäkringar AB har gjort inom sparandeområdet samt den dåliga avkastningen år 2001.

I den affärsplaneringsprocess som årligen genomförs inom Länsförsäkringar AB-koncernen bryts koncernens mål ned per division. Divisionerna i sin tur bryter ner målen på affärsområde och avdelningar. Styrkan i affärsplaneringsprocessen är organisationens höga delaktighet och engagemang.

Utvecklingsarbetet kommer att fokuseras på en gemensam utvecklingsplan för Länsförsäkringar i sin helhet samt att säkerställa att utvecklingsarbetet stöder de strategiska marknadsmålen. En hög delaktighet från länsförsäkringsbolagen är ett villkor för ett framgångsrikt arbete. Fokus för framtida NMI-tal är att fortsätta stärka medarbetarnas kompetens och utvecklingsmöjligheter inom koncernen. Ledarskap och affärs-mässighet är också nyckelområden.

Förändringar i den juridiska organisationen

Under åren 2000–2002 har vissa förändringar i Länsförsäkringar AB-koncernens juridiska organisation genomförts. I och med att sakförsäkringsverksamheten bedrivs i ett separat dotterbolag, renodlas Länsförsäkringar ABs roll och den legala

organisationen sammanfaller med den operativa. Det nya moderbolaget blir under 2002 direkt ägare av Länsförsäkringar ABs dotterbolag, med ett antal staber och koncerngemensamma enheter. Sakförsäkringsbolaget blir försäkringsgivare för trafik- och industriaffären och sköter även återförsäkringsprogrammen.

Kapitalallokering

Kapitaleffektiviteten i Länsförsäkringar AB-koncernen kommer att förbättras genom att det kapital som behövs för att driva gemensam sakförsäkringsrörelse skiljs från det kapital som behövs för att driva koncernen. En sådan uppdelning ger också upphov till ett ifrågasättande av samtliga dotterbo-

lags verkliga kapitalbehov, vilket leder till en ökad effektivitet i kapitalanvändningen.

Länsförsäkringar ABs uppgift är att allokera kapital och bedriva gemensam verksamhet. En förändring av den legala strukturen gav en tydligare organisation. När den operativa och legala organisationen sammanfaller blir ansvarsfrågan väsentligt enklare, liksom styrningen av verksamheten. I Länsförsäkringar AB finns koncerngemensamma funktioner, men ingen egen rörelse. Bolaget är ett förvaltningsbolag som har till uppgift att äga och leda den koncern som bildas av gruppens gemensamma bolag. Det här har samtidigt skapat en tydlighet och är en fördel i ratingfrågor och upplåning. Under 2001 fick Länsförsäk-

ringar AB för första gången en rating, A1, av Moody's. Sedan 1997 har Länsförsäkringar Sak haft en rating "single A" från Standard & Poor's. Ratingen återspeglar den centrala roll och styrka som Länsförsäkringar AB-koncernen har i Länsförsäkringar.

Matchning och finansiering

Bolagets övergripande policy, vid val av tillgångar som ska användas för skuldtäckning, är att välja tillgångar med beaktande av skuldernas karaktär (matchning) och sprida riskerna på lämpligt sätt (diversifiering). I första hand väljs räntebärande tillgångar och därefter aktier och fastigheter. De registerförda tillgångarna bör överstiga skulderna med åtminstone 5 procent.

Fallande börser och vikande efterfrågan under ett av de mest omtumlande åren på länge

Lågkonjunkturen fördjupades under 2001. Efterfrågan har vikt på de flesta marknader och börserna föll. Centralbankerna har sänkt styrräntorna för att motverka en kraftig och utdragen lågkonjunktur. Till detta ska läggas terrorattackerna i USA den 11 september. I första hand var detta förstås en mänsklig tragedi, men det politiskt känsliga läge som uppstod ökade också osäkerheten generellt.

Redan mot slutet av 2001 syntes en del tecken på att en konjunkturvändning var nära förestående. Vändningen väntas komma först i den amerikanska ekonomin. Efter 1990-talets konjunkturuppgång i USA har inledningen på 2000-talet varit betydligt sämre. År 2000 gav visserligen i genomsnitt en hög tillväxt, men redan då varslades om sämre tider. Från en tillväxt på i genomsnitt drygt 3,5 procent under perioden 1992–2000 föll tillväxttakten tillbaka till endast 1 procent under 2001. Visserligen finns det tecken på att den amerikanska ekonomin nu vänder, men först under andra halvåret väntas detta avspeglas i produktionen. Det betyder i sin tur att tillväxten för 2002 sannolikt blir fortsatt låg, följt av ett betydligt starkare 2003.

Amerikanska företag har brottats med lägre vinstmarginaler och sämre efterfrågan. Företagen har därför dragit ned på lagren, och kapacitetsutnyttjandet är på historiskt låga nivåer. Det betyder att när efterfrågan ökar kommer företagen att så småningom ha

behov av att och vilja göra nyinvesteringar, framför allt om ränteläget förblir gynnsamt. Den amerikanska centralbanken, Federal Reserve (FED), har sänkt räntan avsevärt. Den amerikanska styrräntan, fed funds, har sänkts från 6,5 till 1,75 procent under 2001, vilket är något som definitivt talar för en återhämtning. Hushållen har också, liksom företagen, blivit mer optimistiska trots stigande arbetslöshet. Ett strängare arbetsmarknadsklimat, vilket kan komma att dämpa hushållens konsumtionsvilja, utgör dock fortfarande en riskfaktor under året.

Sammantaget väntas fortsatta signaler visa att konjunkturbotten snart är passerad. Starkare konjunktursignaler, förväntningar om kommande räntehöjningar och stigande aktiepriser kommer sannolikt att pressa upp långräntorna under året.

Europa följer efter

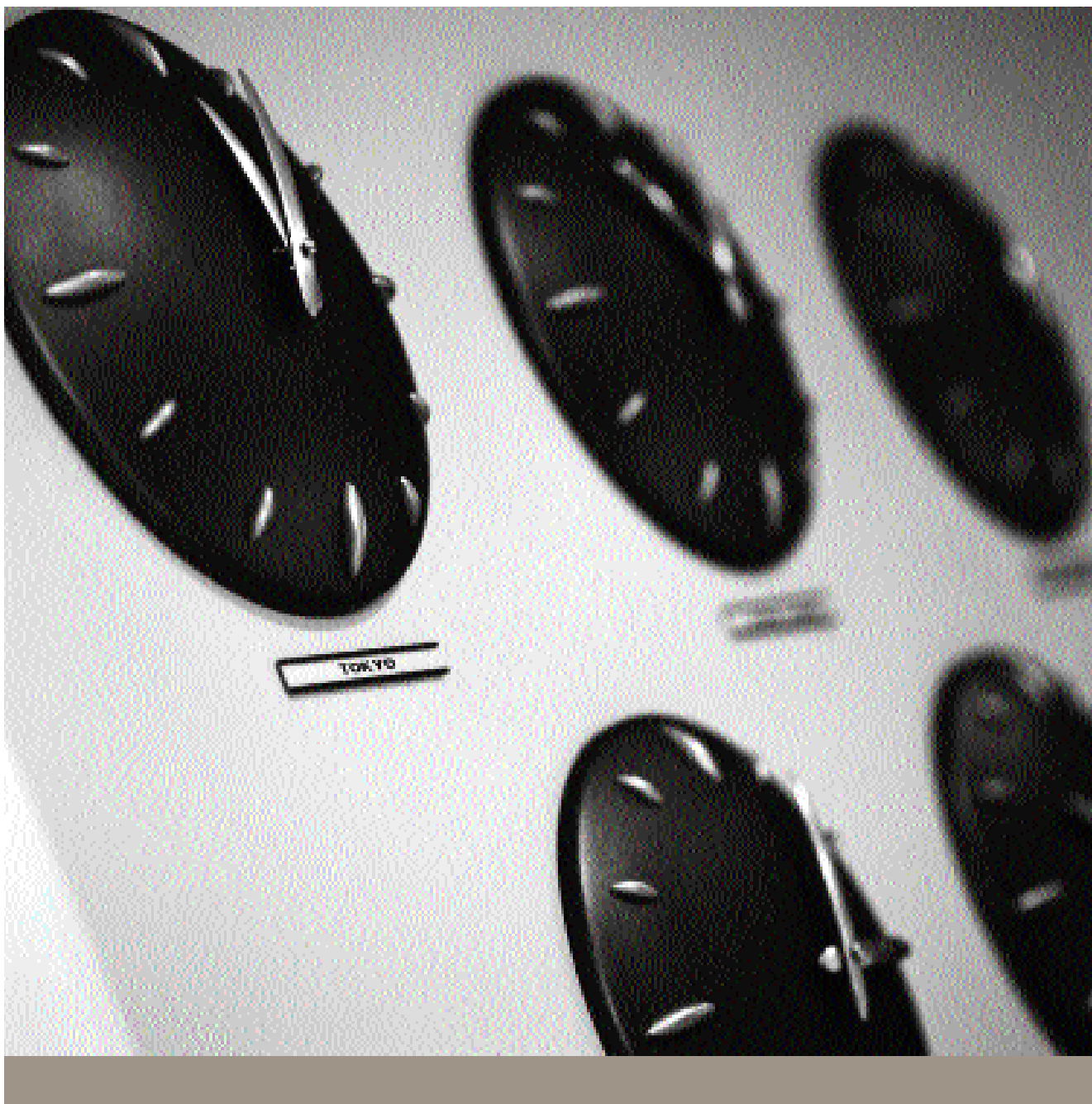
I Europa passerades konjunkturtoppen redan vid halvårsskiftet 2000 och har sedan dess varit i en nedåtgående trend. Även Centralbanken, ECB, har sänkt räntan och

förväntningarna om att ekonomin vänder i linje med den amerikanska har ökat.

Också för Sveriges del innebar 2001 betydligt svårare tider. Många företag har gått i konkurs, storföretag har varslat tusentals personer, industriproduktionen i landet har fallit och hushållen har blivit betydligt försiktigare i sina förväntningar och placeringar. Det som trots allt talar för en relativt kortvarig nedgång i ekonomin är det förhållandevis låga ränteläget i kombination med fortsatt expansiv finanspolitik. Detta i kombination med att den globala efterfrågan kommer att öka indikerar att även Sverige närmar sig konjunkturbotten.

Aktiemarknaderna

Trenden med fallande börser världen över fortsatte under 2001 och accentuerades än mer i samband med terrorattackerna i USA den 11 september. I ett läge där efterfrågan stagnerat och företagen drabbats av pressade vinstmarginaler och höga vinstförväntningar har aktiekurserna, framför allt inom den mycket högt värderade teknologisek-

torn, fortsatt att korrigeras under det gångna året. Defensiva branscher var vinnarna år 2000 och de har även gynnats 2001. Aktier i cykliska branscher har haft en bra utveckling under året, byggd på förhoppningar om att konjunkturcykeln närmade sig botten.

Korträntesänkningar i kombination med höga riskpremier har dock fått investerarna att återigen börja leta sig tillbaka till den relativt sett attraktivare aktiemarknaden. Förväntningar om ökad efterfrågan i kombination med ett stabilare politiskt kli-

mat har bidragit till börsåterhämtningen under slutet av 2001. Totalt sett föll dock börsernas värde under året.

Vinstestimaten reviderades ned kraftigt under 2001 och fortfarande är det många företag som brottas med låga vinster och dålig lönsamhet. Enrons konkurs och de undermåliga redovisningsprinciper som uppdagades i samband med denna, har dessutom ökat osäkerheten generellt kring bolagens värdering. Detta är något som kan fortsätta att tynga aktiepriserna under året.

Sammantaget tycks de positiva faktorerna överväga och förutsättningarna är goda att börserna utvecklas positivt under 2002.

Korträntesänkningar leder uppgång

Året inleddes med att FED sänkte styrräntan med 0,5 procentenheter åtföljt av flera sänkningar under året. Totalt sänkte FED räntan med 5 procentenheter under 2001. Dessa räntesänkningar har ingivit förtroende på marknaden om att en vändning i ekonomin är att vänta.

Parallellt med korträntesänkningarna började långa räntor och aktiepriser att klättra uppåt redan under våren. Marknaderna blev dock något för optimistiska och under sommaren sjönk långräntorna. I samband med att det politiska klimatet började stabiliseras efter terrorattacken och förväntningarna om att korträntesänkningsscykeln trots allt började närma sig sitt slut, steg långräntorna återigen mot slutet av året.

De svenska räntorna har i stort följt den internationella trenden, men en kraftig acceleration i inflationen under våren 2001 har fått differensen att öka mellan svenska och internationella långräntor. Först mot slutet av året, i samband med något fallande inflation och inflationsförväntningar, har differensen minskat något.

Stark dollar

Dollarn har fortsatt att vara en stark valuta under 2001, men euron stärktes under senare delen av 2000 och inledningen av 2001. Euron lyckades dock inte behålla sin styrka utan har ånyo tappat i värde gentemot dollarn. Orsaken kan vara den låga tillväxten inom EMU-området.

En valuta som haft en betydligt sämre utveckling än euron är den japanska yenen som har fått sitt värde devalverat med knappt 15 procent mot dollarn och drygt 8 procent mot euron under fjolåret.

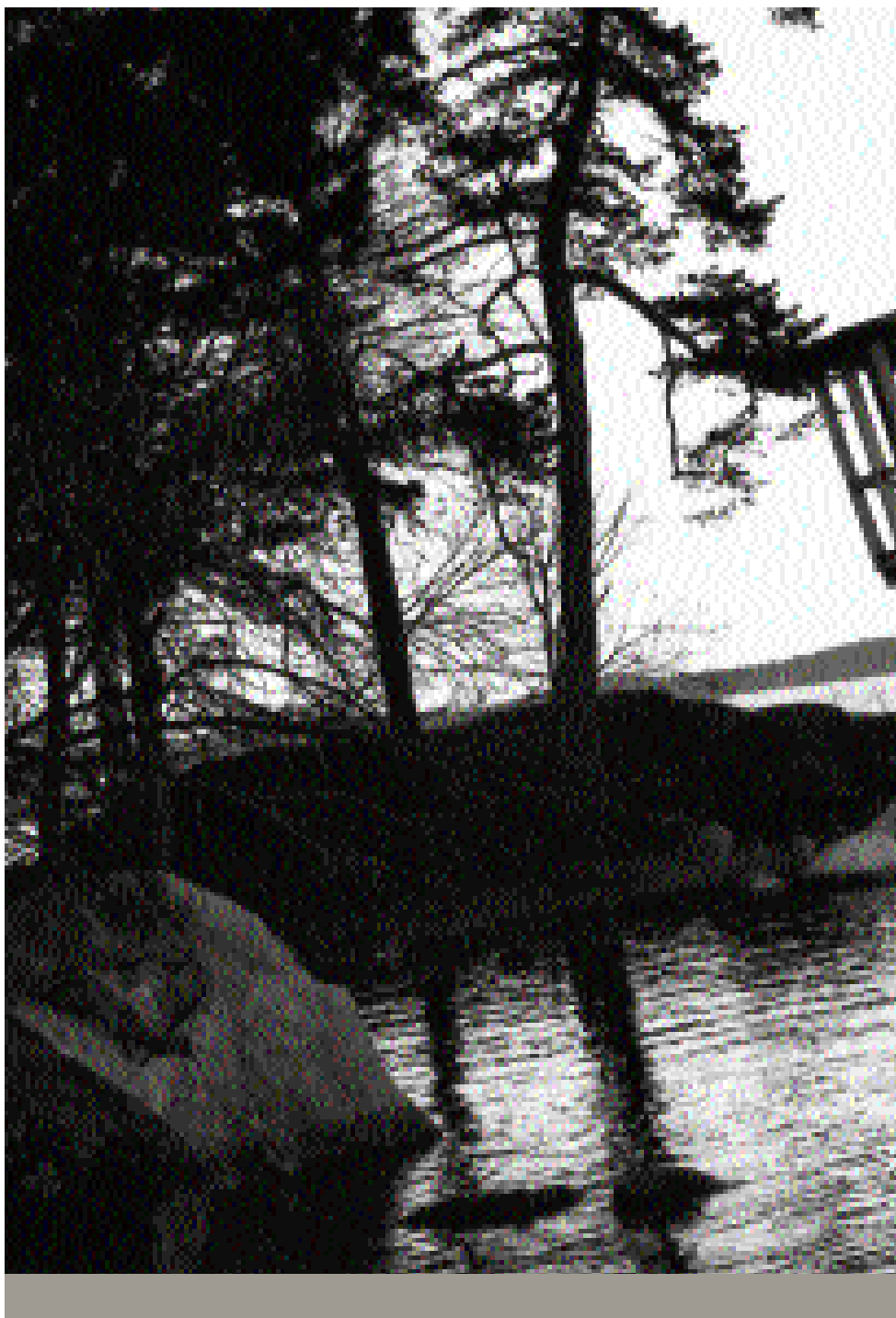
Även den svenska kronan har tappat i värde mot både dollarn och euron. De svenska grundförutsättningarna har visserligen försämrats under året, men inte mer än i USA och EMU, vilket kan göra det svårt att motivera den svagare kronkursen. Kronan har snarare fortsatt att vara flödestyrd. Den tappade cirka 6 procent mätt i TCW-termer (Sveriges största handelspartners) under fjolåret. Mot slutet av året återhämtade sig dock kronan något. Kronförstärkningen väntas också fortsätta i och med att konjunkturen och börsen vänder uppåt. Dessutom kommer marknaden fort-

sätta att fokusera på förväntningar om ett relativt snart svenskt inträde i EMU.

Liten nedgång på fastighetsmarknaden

Fastighetsmarknaden har karaktäriserats av ett stort utbud från privatpersoner, men framför allt från institutioner som har minskat sitt bestånd. På fastighetsmarknaden för kommersiella fastigheter har osäkerheten om vilka förutsättningar som kommer att gälla de närmaste åren i form av mark-

nadshyresnivåer, vakanstal m m naturligtvis lett till tveksamhet bland många investerare. Flertalet institutionella placerare är, till följd av börsnedgången, i dagsläget överviktade i fastigheter och därför inte aktuella som köpare. Trots detta har ett stort antal fastighetsaffärer genomförts till goda prisnivåer under året. Ett ökat intresse att placera i svenska fastigheter har märkts från såväl utländska fastighetsfonder som privatpersoner.

Hyresmarknaden noterade en topp under slutet av år 2000. Sedan dess har hyrorna i Stockholms innerstad gått ned drygt 10 procent. Fortfarande är hyrorna i Stockholm på en historiskt hög nivå, i dagsläget (mars 2002) är hyran för ett kontor i bästa läge 4 500–5 000 kronor per m².

Alternativa Investeringar

Private Equity-marknaden kännetecknades under året av stor försiktighet. Det var

mycket svårt för Private Equity-förvaltare att avyttra portfölj företag över noterade marknader och enskilda köpare var ovilliga att förvärva bolag. Dessa omständigheter ledde, tillsammans med en allmänt hög riskaversion och en besvärlig kreditmarknad, till att mycket få investeringar gjordes i nya bolag. Fokus låg i hög grad på att hantera befintliga investeringsobjekt. Venture Capital-segmentet drabbades särskilt hårt med stora nedskrivningar som följd.

Förutsättningarna för arbetet med Absolute Return-portföljen förändrades under året som resultat av att efterfrågan på hedgefonder globalt ökade dramatiskt. Det innebar att kapaciteten hos de förvaltare Länsförsäkringar söker investera med minskade. Situationen medförde att kravet på disciplin i analys och urval blev ännu högre.

Viktiga händelser

- **Länsförsäkringar har ökat** totalmarknadsandelen inom sakförsäkring från 26,8 procent till 28,4 procent.
- **Länsförsäkringar förvärvade** Svenska Brand.
- **Förvärv av Allianz** svenska försäkringsbestånd.
- **Lita avvecklas som eget bolag** och försäkringarna förs över till länsförsäkringsbolagen.

Framgångar på en marknad i förändring

Sakförsäkringsverksamheten i Länsförsäkringar ABs dotterbolag bedrivs inom Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB, Försäkrings AB Agria, Länsförsäkringar Miljö AB och inom Wasa Försäkring Run-Off AB. Uppdraget är att i ett nära samarbete med de lokala länsförsäkringsbolagen utveckla produkter och koncept, men också att bedriva den affär som enligt strategiska beslut valts att hanteras gemensamt istället för i lokal koncession. Den totala premieintäkten för uppgick 2001 till 3 039 Mkr, vilket motsvarar 30 procent av Länsförsäkringars totala affärsvolym inom sakförsäkring. Den största sakförsäkringsaffären i Länsförsäkringar AB-koncernen är trafikförsäkringen. Inom Länsförsäkringar Sak hanteras dessutom Länsförsäkringars gemensamma återförsäkringslösningar.

I mitten av april förvärvade Länsförsäkringar Sak det noterade försäkringsaktiebolaget Svenska Brand. Den totala premievolymen uppgick till cirka 300 Mkr, framför allt inom företags- och fastighetsförsäkring i storstadsområden. Beståndet har efter förvärvet beståndsöverlåtits till respektive länsförsäkringsbolag efter geografisk hemvist. Del av den förvärvade verksamheten, sjukvårdsförsäkring, bedrivs inom Länsförsäkringar Sak.

Efter sommaren förvärvade Länsförsäkringar även den multinationella koncernen Allianz svenska försäkringsbestånd, sedan Allianz lämnat den nordiska sakförsäkringsmarknaden och sålt sin affär till det danska försäkringsbolaget ALKA. Även i denna strukturaffär har Länsförsäkringar Sak haft rollen att överföra affären till länsförsäkringsbolagen. Den totala premievolymen på cirka 134 Mkr har sin tyngdpunkt i Stockholm, Göteborg och Jönköping.

I Länsförsäkringar Sak ingår de försäkringar som sålts under varumärket Lita.

Under 2001 har beslut fattats om att avveckla Lita som varumärke och att överföra Litabeståndet till länsförsäkringsbolagen. Lita försvinner därmed som varumärke och kundkontakten överförs till respektive länsförsäkringsbolag efter kundens geografiska hemort. Bakgrunden till beslutet är länsförsäkringsidén och det lokala konceptet, som bygger på att kunderna får bäst service genom länsförsäkringsbolagens lokala närhet.

Motorförsäkring

Motorförsäkring redovisas i resultatanalysen under grenarna Motorfordonsförsäkring och Trafikförsäkring.

Motoraffären består av två starkt integrerade delar; trafikförsäkring och motorfordonsförsäkring, så kallad kaskoaffär. Motoraffären hanteras i det närmaste helt av de lokala länsförsäkringsbolagen, som också har lokal koncession för kaskoaffären. Länsförsäkringar Sak har en mindre andel egen kaskoaffär för större fordonsflottor, vars ägare har sin verksamhet i fler än ett län.

Till skillnad från kaskoförsäkringen, som är frivillig för fordonsägaren, är trafikförsäkringen en i Sverige tvingande och lagbunden ansvarsförsäkring som helt styrs av Trafikskadelagen, TSL. Länsförsäkringar Sak ansvarar idag för trafikkoncessionen för hela Länsförsäkringar, även om hantering och kundrelationerna är lokala och kundnära enligt Länsförsäkringars övergripande koncept.

Under hösten 2001 startade ett arbete med att ta fram förutsättningar för att föra ut ansvaret för trafikaffären till de lokala länsförsäkringsbolagen.

Marknad och beståndsutveckling

Trafikförsäkringen är en av Länsförsäkringars största försäkringsgrenar, med en premieinkomst brutto på totalt 2 102 Mkr 2001, vilket motsvarar en marknadsandel på 34,7 procent mätt i antal försäkringar. År 2001 har Länsförsäkringars försäljning av personbilsförsäkringar varit fortsatt stark trots att nybilsförsäljningen i Sverige minskat kraftigt. Länsförsäkringars bestånd och marknads-

andelar har ökat och konkurrensläget har under året varit mycket gynnsamt.

Genom det uppdrag som Länsförsäkringar Sak har att utveckla produkter och koncept i samarbete med de 24 lokala länsförsäkringsbolagen har Länsförsäkringar under 2001 lanserat två helt nya produkter. Dels en märkesförsäkring för motorcyklar i ett samarbete med Yamaha Motor Sweden, Sveriges största motorcykelimportör, dels en ny årsförsäkring för terrängskoter som är den första i sitt slag på marknaden.

Resultat

Det arbete som inleddes redan under år 2000 har under 2001 fortsatt med riskanpassning av premien inom personbilsförsäkring och en kontinuerlig riskgranskning av företagsmotorportföljen. Nödvändiga premiehöjningar har kunnat göras utan att kunderna reagerat negativt. Den fulla effekten av premiehöjningar och riskgranskning kommer inte att synas fullt ut i resultatet förrän under år 2002.

Premieinkomst brutto har genom beståndssökningar och prisjusteringar ökat med 18 procent i trafik och med 19 procent i kasko under 2001. Försäkringsersättningarna har ökat med 24 procent respektive med 23 procent under samma period. I resultatet 2000 ingick en engångspost på 61,7 Mkr respektive 2,9 Mkr under övriga tekniska intäkter, bestående av SPP-medel.

Trafikförsäkring	2001	2000
Premieinkomst brutto, Mkr	2 102	1 779
Personbilsförsäkringar, antal	1 193 500	1 115 300
Samtliga fordonsklasser, antal	1 659 900	1 562 400
Resultat, Mkr	-8	110
Skadeprocent	109	108
Driftskostnadsprocent	21	22

Motorfordonsförsäkring	2001	2000
Premieinkomst brutto, Mkr	145	122
Resultat, Mkr	-11	-4
Skadeprocent	103	96
Driftskostnadsprocent	8	13

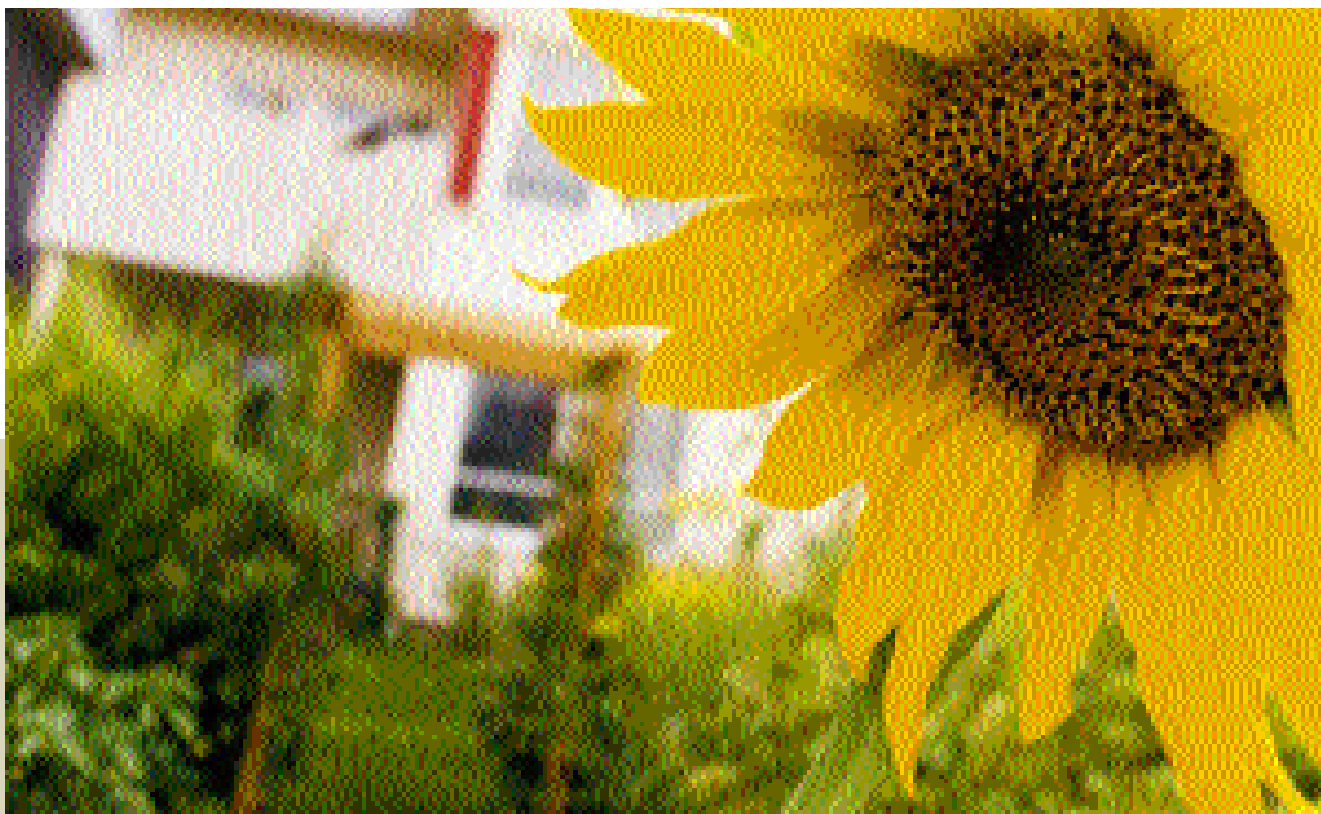
Företag

I resultatanalysen redovisas merparten av företagsaffären under grenarna Företag och fastighet, Sjöfart, luftfart och transport samt mindre poster under Direktförsäkring utland.

Under 2001 har de lokala länsförsäkringsbolagen successivt övertagit de delar av företagsaffären som avser egendomsförsäkring. Länsförsäkringar Sak deltar i fortsättningen endast i affären via co-assurans och arbetar fortsatt enligt uppdrag från länsförsäkringsbolagen med service, produkt- och systemutveckling, utbildning, juridik och branschsamarbete.

Resultat

Företagsaffären består till största delen av den med länsförsäkringsbolagen co-assurerade egendomsaffären samt ansvarsförsäkring inom företags- och fastighetsförsäkring. Kraftiga premiehöjningar har gjorts under året för att återställa lönsamheten i egendomsaffären. I portföljen finns även en avvecklingsaffär från det tidigare Wasa Sak Försäkrings AB där avvecklingsvinster kunnat realiseras under året.

En annan del av företagsffären är sjö- och transportförsäkring som idag har en premieinkomst brutto på 160 Mkr, där merparten avser transportförsäkring. Premievolymen under 2001 har ökat med 19 procent som en konsekvens av ökad försäljning och höjda premienivåer.

Företagsförsäkring	2001	2000
Premieinkomst, brutto, Mkr	555	455
Resultat Företag och fastighet		
Direktförsäkring svenska risker	9	-128
Direktförsäkring utland	4	2
Resultat Sjöfart, luftfart och transport	2	5

Boende

Inom boendeförsäkring återfinns till exempel produkterna Hem, Villahem, Hem och Bostadsrätt, Utlandsstudier samt ett antal tilläggförsäkringar inom dessa områden. Affären bedrivs i de lokala länsförsäkringsbolagens koncession. Länsförsäkringar Sak har med undantaget Lita försäkring (som är under överföring till länsförsäkringsbolagen) ingen egen direktaffär inom boende-

marknaden, utan erbjuder service till länsförsäkringsbolagen inom produkt- och systemutveckling, utbildning, juridik och branschsamarbete. Arbetet sker tillsammans med länsförsäkringsbolagen efter den lokala marknads förutsättningar och kundernas olika behov.

Lantbruk

De lokala länsförsäkringsbolagen ansvarar för hela lantbruksaffären. Länsförsäkringar Sak arbetar enligt uppdrag med service inom produkt- och systemutveckling, utbildning, juridik och branschsamarbete. Arbetet sker i nära samarbete med länsförsäkringsbolagen, Agria Djurförsäkring och samarbetspartnern LRF.

Hälsa och välfärd

Verksamheten redovisas i resultatanalysen under grenen Sjuk och olycksfall. Dessutom ges uppdragsservice åt länsförsäkringsbolagen i den olycksfallsaffär som bedrivs i lokal koncession.

Länsförsäkringar fortsätter att öka sina marknadsandelar inom hälso- och välfärds-

produkter. Köpet av Svenska Brand har inneburit en fördubblad marknadsvolym inom området sjukvårdsförsäkring.

Under 2001 har Länsförsäkringar lanserat helt nya produkter för individuell sjukvårdsförsäkring, vilka har blivit väl mottagna på marknaden. Arbetet går vidare med ett långsiktigt utvecklingsarbete inom hälsoområdet. Som ett eget affärsområde har Hälsa & Välfärd under året fokuserats med en internstyrelse som ger tydliga kopplingar till både liv- och sakförsäkringsrörelserna inom Länsförsäkringar.

Resultat

I resultatet 2000 ingick avvecklingsvinster från tidigare Wasa-affär, medan resultatet 2001 belastas med reservförstärkningar och omstruktureringskostnader i förvärvad gruppsjukvårdsaffär.

Sjuk- och olycksfallsförsäkring	2001	2000
Premieinkomst, brutto, Mkr	101	90
Resultat	-33	42

Återförsäkring

En redan hårdnande återförsäkringsmarknad fick den 11 september 2001 uppleva den största enskilda försäkringsskadan någonsin. Terroristattacker i USA beräknas kosta 70 miljarder dollar och drabbar nästan alla branscher, såsom egendom, brandavbrott, sjöförsäkring, olycksfalls-, rese- och flygförsäkring. Till detta kommer också motorkasko och livförsäkring. Skadans omfattning gör att ett antal aktörer på återförsäkringsmarknaden får ekonomiska problem när direktförsäkrare vill ha betalt för de stora skadorna.

Många återförsäkrare kommer också att sluta teckna affär. I takt med att återförsäkringsmarknaden krymper, stiger återförsäkringspremierna och villkoren kommer att stramas åt. Länsförsäkringar bedömer att återförsäkringspriserna kommer att stiga med minst 50 procent, prisökningar som slår både på privat- och företagsförsäkring. Privatsidans ökning är inte en direkt följd av terroristattacker, men väl en indirekt.

Länsförsäkringars gemensamma återförsäkringsprogram

Länsförsäkringars gemensamma återförsäkring utgör en viktig del av samarbetet inom federationen. Genom att sprida riskerna för storskador mellan de olika länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak minskar beroendet av extern återförsäkring. Den större delen av riskutjämningen sker alltså inom Länsförsäkringar.

Det externa återförsäkringsprogram som kompletterar den interna riskutjämningen har år 2001 en premie på 120 Mkr.

En förmodad prisökning med 50 procent medför ändå att återförsäkringskostnaden understiger 3 procent av direktpremien.

För stora skador träder det externa återförsäkringsprogrammet in. Under året brandhärjades ett sågverk i Årjäng, som beräknas kosta 95 Mkr och en brand i en bostadsfastighet i Karlstad kostar 75 Mkr. Självbehållet för Länsförsäkringar är i båda dessa fall 40 Mkr.

Den externa återförsäkringen begränsar Länsförsäkringars nettoexponering vid en skadehändelse till mindre än 1 procent av konsolideringskapitalet.

Mottagen återförsäkring, aktiv affär

Länsförsäkringar har erbjudit återförsäkring till den externa marknaden sedan 1993. Den externt mottagna återförsäkringen bedöms hittills drabbas av skador efter terroristattacker med cirka 2,7 Mkr. Stigande återförsäkringspriser och uppstramade villkor är generellt positivt för den mottagna återförsäkringsaffären.

Run Off

Fram till 1993 tecknade både Länsförsäkringar och Wasa, som sedan 1998 ingår i Länsförsäkringar, en mer omfattande återförsäkring och internationell direktförsäkring. Avveckling av dessa affärer sker nu inom Wasa Försäkring Run-Off AB och i Länsförsäkringar AB.

1,3 (1,4) miljarder kronor finns reserverade för framtida skadeutbetalningar och uppdraget är att köpa sig ur det tecknade ansvaret på det mest kostnadseffektiva sättet. Resultatet av arbetet under 2001 är minskade

reserver från 1 399 Mkr till 1 312 Mkr. Årets valutakursutveckling har haft en stor inverkan på reservmassan, som ökat eftersom den till största delen består av USD och GBP.

Analys av portföljerna sker kontinuerligt och prioriteringar av de mest riskfyllda affärerna görs. Under året har risknivåerna sänkts ytterligare.

Miljö

Länsförsäkringars producentansvarsförsäkring ingår i resultatanalysen under Företag och fastighet.

Länsförsäkringar ökar satsningen på marknaden för producentansvarsförsäkringar. Även inom de nordiska grannländerna ökar intresset och Länsförsäkringar bedriver därför denna affär även i Norge genom samarbete med Gjensidige NOR.

Den svenska regeringen tillsatte under 2001 en utredning för att få en översyn av producentansvarets praktiska tillämpning. Utredningen som presenterades i början av december föreslår en försäkringslösning. Det pågår också ett arbete inom EU för att ta fram direktiv avseende producentansvar för elektroniska produkter. Mycket talar för att de framtida marknadsförutsättningarna är mycket gynnsamma.

Samarbetsavtal har tecknats med ett antal kunder med avsikt att gemensamt utveckla försäkringslösningar anpassade till kundernas specifika förutsättningar. Länsförsäkringar har också under året tecknat världens första producentansvarsförsäkring för personbilar med generalagenten för Mazda och Suzuki. Detta är ett genombrott på marknaden för producentansvarsförsäkring.

Djur- och grödaförsäkring

Agria Djurförsäkring, Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkringar, växte premiemässigt under år 2001 med 11 procent. Det är effekten både av att antalet försäkrade djur har ökat och av att premierna höjts för att möta ökade veterinärvårdskostnader.

Trenden på djurförsäkringsmarknaden från de senaste åren fortsatte även under 2001. Stigande ambitioner både hos djurägare och veterinärer, tillsammans med prisökningar inom veterinärvården, bidrog till att skadekostnaderna fortsatte att öka. Skadeersättningen för egen räkning uppgick till 418 (385) Mkr. Premieinkomsten för Agria uppgick till 605 (545) Mkr, vilket är den högsta någonsin. Det är ett resultat av att beståndet ökat och att premierna höjts för att möta de ökade skadekostnaderna.

Länsförsäkringar försäkrar sedan 2001 fler katter än hästar; 102 000 hästar och 114 000 katter försäkrades i Agria Djurförsäkring. Katten har kommit att bli ett kärt husdjur som liksom hunden och hästen är värd trygghet och omvårdnad. Ökningen är, jämfört med för ett decennium sedan, 160 procent.

Uppskattningsvis är 80 procent av lantbruksdjuren i Sverige försäkrade ge-

nom Agria Djurförsäkring. Motsvarande siffra för smågris- och slaktsvinsbesättningarna samt kycklingar överstiger 90 procent. Att försäkra lantbruksdjur i så stor skala är ovanligt i övriga länder i Europa. Först i Norden stiger siffrorna. I Finland försäkras cirka 30 procent av nötkreaturen och i Norge 80 procent.

År 2001 har också präglats av omfattande effektiviserings- och utvecklingsarbete med kundernas intresse för ögonen. Två certifieringar, ISO-14001 samt ISO-9001/2001, har genomförts för att miljö-säkra och upprätthålla kvaliteten på Agrias arbete.

SIQ-modellen har använts för att hitta förbättringsområden och ett arbete för att stimulera kompetensutveckling enligt konceptet Investors In People har påbörjats.

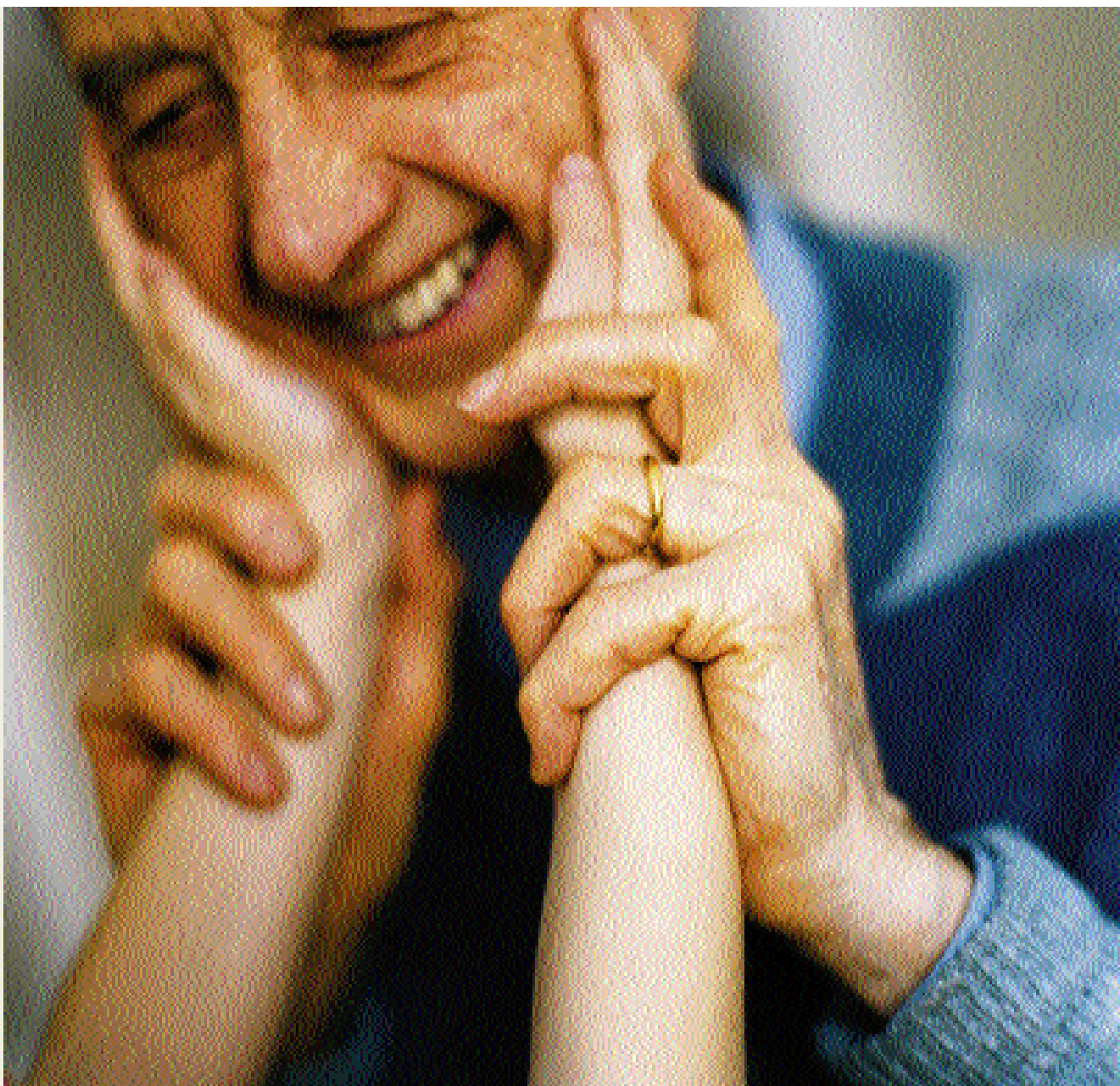
Agrias webbplats – www.agria.se – erhöll Web Service Award år 2001 – en utmärkelse som delas ut till den som kan uppvisa den högsta kundtillfredsställelsen på nätet. I motiveringen nämndes att både

den kunnige och den okunnige besökaren får information som de är uppenbart nöjda med.

Ett omfattande strategiskt arbete som bland annat har inneburit att Agria antagit en ny affärsidé: Att, genom specialistkunskap och engagemang, erbjuda trygghet för djur och människor. Som direkt resultat av denna har två helt nya och unika produkter utvecklats – de första djurrelaterade försäkringarna för människor. Agria Trygghet täcker inackorderingskostnader för hunden eller katten om ägaren inte kan ta hand om djuret på grund av sjukdom. Den andra försäkringen är Agria Incident, som täcker personskador som orsakats av en Agriaförsäkrad häst. Agria Incident har tagits fram i samarbete med LRF Försäkring.

Nyckeltal	2001	2000
Premieinkomst, brutto, Mkr	605	545
Marknadsandel, %	65	65
Antal kunder	342 000	335 000

Viktiga händelser

- **Pengarna för PFA-98 valet** kom in under året. Det ledde till att försäljningen för avtalsförsäkringar ökade kraftigt under 2001. I SAF-LO-valet och PFA –98 fick Länsförsäkringar 9,9 respektive 6,5 procent av väljarna.
- **Den 1 augusti efterträddes Lars Rosén** av Hans Benndorf som chef för livdivisionen i Länsförsäkringar AB. Hans Benndorf kommer närmast från VD-stolen på Postbanken.
- **Länsförsäkringar beslutade under 2001** att genomföra en ny strategisk satsning på stora företag för att växa mer på tjänstepensionsmarknaden.
- **Allt fler företag börjar gå samman** för att förhandla fram billigare och bättre pensionslösningar för sina anställda. Länsförsäkringar har under 2001 varit framgångsrika i några av dessa förhandlingar, till exempel med Alfa Laval, Axfood, Peab, Posten, Sydkraft och Tetra Pak.
- **Länsförsäkringar övertog medarbetare** från IT-konsulten Arrowhead. Syftet var att skapa ytterligare utvecklingskraft i livförsäkringsverksamheten.
- **Från och med halvårsskiftet 2001** har en del av Länsförsäkringar Livs utländska aktieinnehav lagts ut på externa mandat.

Stor satsning på den delmarknad som växer allra snabbast – tjänstepensionerna

Länsförsäkringars livförsäkringsverksamhet har under 2001 genomgått en förändring som innebär att länsförsäkringsbolagen mer än någonsin är delaktiga i affären och att affären är en kärnaffär i Länsförsäkringar. Den gemensamma satsningen på stora företag är ett bevis på detta.

Division Liv, som är den operativa benämningen, är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB. Division Liv består av den juridiska enheten Länsförsäkringar Liv och det helägda dotterbolaget Länsförsäkringar Fondliv, samt ett antal mindre fastighetsbolag. Livförsäkringsverksamheten drivs enligt ömsesidiga principer och resultatet konsolideras därför inte i Länsförsäkringar AB-koncernen utan tillfaller i sin helhet försäkringstagarna genom återbäring.

Division Liv verkar genom de 24 lokala länsförsäkringsbolagen, franchisetagare och försäkringsmäklare. Inom divisionen arbetar drygt femhundra personer och totalt arbetar över 1 000 personer inom Länsförsäkringar med frågor som rör livförsäkring och sparande.

De 24 länsförsäkringsbolagens ansvar för kundmötet innebär att bygga, vårda och behålla kundrelationerna. Division Liv har som viktigaste arbetsuppgift att ge stöd till länsförsäkringsbolagen genom specialister inom områden som administration, placer-

ingar, produkter och riskbedömning. En annan viktig uppgift är att bedriva utvecklingsarbete genom att ta fram nya koncept och förädla befintliga produkter, samt att hitta vägar för nya marknader.

Länsförsäkringars livförsäkringsverksamhet har under 2001 genomgått en förändring som innebär att länsförsäkringsbolagen mer än någonsin är delaktiga i affären och att affären är en kärnaffär i Länsförsäkringar. Den gemensamma satsningen på stora företag är ett bevis på detta. Samtidigt får länsförsäkringsbolagen också mer kontroll över sin egen livförsäkringsaffär. En stor del av administrationen av nyteckningen under 2001 genomfördes av länsförsäkringsbolagen. Under året har också ett arbete bedrivits för att förbättra uppföljning och rapportering kring den lokala livförsäkringsaffären. Syftet med detta är att länsförsäkringsbolagen i ännu större utsträckning ska kunna agera och verka som lokala livförsäkringsbolag.

Styrkan i Länsförsäkringars livförsäkringsverksamhet är det lokala och personliga mötet. Största delen av produkterna dis-

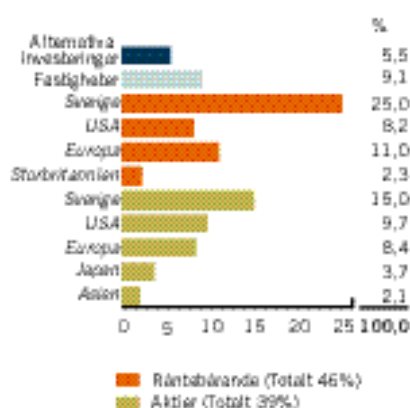
tribueras via personlig försäljning genom länsförsäkringsbolagens egna säljare, franchisetagare och mäklare. Andra distributionskanaler, till exempel Internet, har under 2001 utvecklats och fungerar idag som ett komplement till det personliga mötet.

En viktig del i Länsförsäkringars livförsäkringsverksamhet är att fylla varumärket Länsförsäkringar med sparande. Arbetet påbörjades på allvar i samband med premiepensionsvalet år 2000 som blev ett mycket lyckat val för Länsförsäkringars del. Även i senare pensionsval har Länsförsäkringar haft stora framgångar, vilket tydligt visar att varumärket Länsförsäkringar blir allt starkare också inom sparandeområdet. Av de som gjorde ett aktivt val i SAF-LO valet 2001 valde 9,9 procent Länsförsäkringar och i PFA-98 valde 6,5 procent Länsförsäkringar som leverantör.

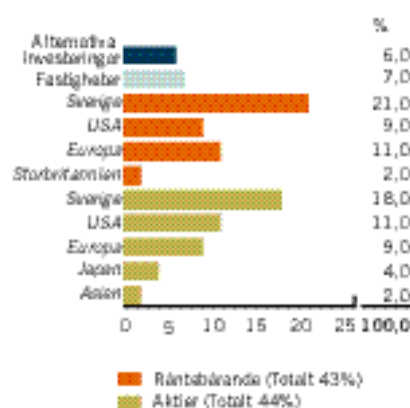
Satsning på stora företag

Länsförsäkringar är idag framgångsrika när det gäller små företag. Under 2001 beslutades om en ny strategisk satsning för att växa mer på tjänstepensionsmarknaden. Sats-

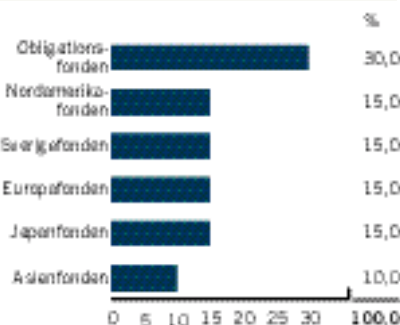
Fördelning faktiskt portfölj
Placeringsstillgångar traditionell förvaltning

Fördelning normalportfölj
Placeringsstillgångar traditionell förvaltning

Fördelning normalportfölj
Placeringsstillgångar Nya Världen

ningen är även viktig för att nå framgång på privatmarknaden. De stora företagen kommer i framtiden att fungera som marknadsplatser där de anställda, det vill säga privatpersonerna, kommer att upphandla försäkringar och finansiella tjänster.

Marknadsandelar

Länsförsäkringar växte under 2001 på tjänstepensionsmarknaden, men trots en tillväxttakt på 17 procent ökade Länsförsäkringar inte i takt med tjänstepensionsmarknaden, som ökade med 45 procent. Marknadsandelen minskade därmed från 9,1 till 7,3 procent. Detta var orsaken till att Länsförsäkringars andel av den totala livförsäkringsmarknaden minskade till 7,6 (9,1) procent. Länsförsäkringars ambition är att ta en ny och mer framskjuten position på den allt viktigare tjänstepensionsmarknaden.

Länsförsäkringar hade 2001 en andel på 8,4 procent av nyförsäljningen på den privata pensionsförsäkringsmarknaden. Marknaden ökade medan Länsförsäkringar minskade. Det berodde till viss del på att människor tecknade IPS istället för privat pensionsförsäkring.

För första gången sedan lanseringen av REFLEX Spar tappade Länsförsäkringar marknadsandelar på den minskande kapitalförsäkringsmarknaden. Länsförsäkringar hade 2001 en andel på 7,3 (7,9) procent.

Förvaltningsformer

Länsförsäkringar erbjuder pensionsförsäkring i tre förvaltningsformer; traditionell förvaltning, fondförvaltning och Nya Världen-förvaltning.

Traditionell förvaltning ger en garanterad årlig avkastning om 3 procent på det sparade kapitalet. Ansvar för förvaltning

en ligger hos livförsäkringsbolaget. Placeringarna sker i noterade aktier, obligationer, fastigheter och Alternativa Investeringar. När avkastningen på det förvaldade kapitalet överstiger den garanterade, fördelas överskottet bland försäkringstagarna som återbäring.

Fondförvaltning innebär att kunden själv väljer placeringsinriktning och risknivå. Kunden väljer mellan aktie- och räntefonder. Fondförvaltning skapar möjlighet till hög avkastning till högre risk. Kunden står dock själv risken om värdet på fonden minskar.

Nya Världen är en blandportfölj med 70 procent aktier och 30 procent obligationer. Portföljen består endast av innehav i Länsförsäkringars fonder. Ingen aktiv omfördelning mellan delportföljerna förekommer. Nya Världen förenar fondförsäkringens möjlighet till hög avkastning med en grundgaranti. Denna garanti innebär att kunden, även om utvecklingen på de finansiella marknaderna faller, alltid är garanterad sina sparpremier (med avdrag för sedvanliga förvaltningskostnader).

Återbäring

Den genomsnittliga återbäringsräntan inom traditionell förvaltning var 4,8 procent under 2001. Från och med oktober 2001 var återbäringsräntan 3 procent.

Under 2001 sänkte majoriteten av livförsäkringsbolagen återbäringsräntan vid ett flertal tillfällen. Många bolag sänkte räntan, senaste gången i oktober 2001, från 4 procent till 3 procent före skatt och avgifter, som en följd av den negativa utvecklingen på de finansiella marknaderna. Sänkningen i oktober berodde också på den ökade osäkerheten efter terrorattackerna i USA den 11 september som påverkade

konsolideringsnivån i livförsäkringsbolagen negativt.

I ett tioårsperspektiv har Länsförsäkringars kunder haft en genomsnittlig återbäringsränta på nära 10 procent. En nivå som jämfört med många andra sparformer varit mycket god. Traditionell förvaltning erbjuder kunden fördelen att Länsförsäkringar löpande omprövar den tillgångsfördelning som bedöms ge den högsta avkastningen på lång sikt. En annan fördel med traditionell förvaltning är att portföljen innehåller både likvida och illikvida tillgångar. Långsiktigheten i sparandet ger möjlighet att även placera i likvida tillgångar som fastigheter och Alternativa Investeringar. Dessa placeringsmöjligheter ger en ökad diversifiering, det vill säga spridning av riskerna i portföljen. Den traditionella förvaltningsformen har även fördelen att den garanterar försäkringstagaren en viss avkastning varje år.

Avkastning

Totalavkastningen på placeringstillgångarna för år 2001 uppgick till -4,3 procent. Året präglades av fallande börser, vilket är den enskilt viktigaste förklaringen bakom den negativa avkastningen i totalportföljen.

Avkastning noterade aktieportföljer under aktiv förvaltning (i lokal valuta)

Marknad	Avkastning, %	Differens mot index,%
Sverige	-16,01	-1,16
Nordamerika	-14,38	-1,85
Europa	-20,15	-3,87
Japan	-19,51	-0,52
Asien	-3,16	-5,67

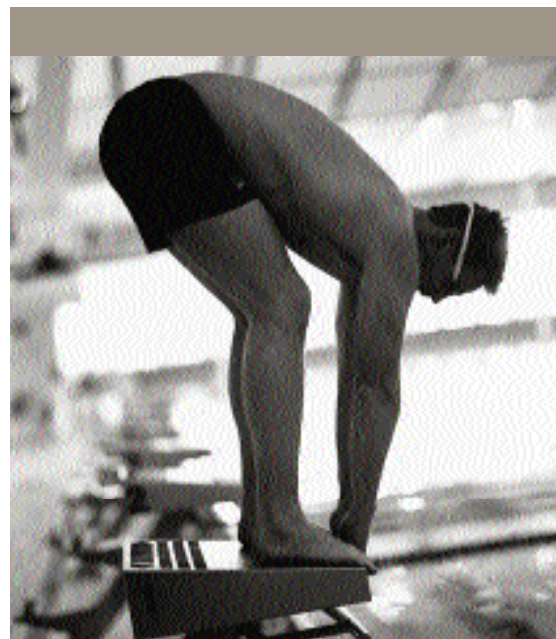
Den svenska aktieförvaltningen hade en avkastning på -16 procent, vilket är sämre än jämförelseindex. Förklaringen till skillna-

den gentemot index är framför allt förvaltningens generella inriktning mot tillväxtaktier. Avkastningen för den utländska aktieportföljen uppgick totalt till -15,1 procent. Den sämre utvecklingen jämfört med index beror på de enskilda bolagsvalen och att tillväxtsektorn, i synnerhet telekombranschen, har varit överviktad. Det är framför allt den europeiska portföljen som har tappat mot index. Aktieportföljerna, både den svenska och de utländska, återhämtade dock en del av fallet under det sista kvartalet i fjol men årsresultatet blev ändå negativt.

Räntebärande värdepapper har under 2001 avkastat 5,1 procent, vilket är något sämre än index (0,9 procentenheter). Differensen gentemot index förklaras av att amerikanska obligationer har varit underviktade samtidigt som svenska och europeiska obligationer har varit överviktade under större delen av året. Detta har missgynnat avkastningen i ränteportföljen då amerikanska obligationer har utvecklats betydligt bättre under året än motsvarande europeiska. Under fjärde kvartalet hade portföljen även en högre duration än index, vilket bidrog negativt i den allmänna ränteuppgången. Vid årsskiftet bestod ränteportföljen av 46 procent utländska obligationer, 51 procent svenska nominella obligationer och 3 procent realränteobligationer.

Avkastningen i fastighetsportföljen uppgick till 4,4 procent under fjolåret. Bakom avkastningen ligger sänkta fastighetsvärden för vissa fastigheter. Den största sänkningen återfinns i centralt belägna kontorsfastigheter i Stockholm där Länsförsäkringar Liv har största delen av sina fastighetsinnehav.

Alternativa Investeringar gav 2,7 procent i lokal valuta (6,2 procent i kronor) under

fjölåret. Private Equity svarade för två tredjedelar av portföljen och återstoden utgjordes av absolutavkastande fonder (absolutavkastande strategier). Avkastningen i Private Equity-portföljen uppgick till –3,7 procent (lokal valuta), vilket i stort sett är i linje med förväntningarna. Eftersom portföljen ännu befinner sig i ett uppbyggnadsskede, utgör avgifterna en förhållandevis stor del av totalavkastningen. Den absolutavkastande portföljen gav en avkastning på 23,1 procent (lokal valuta), vilket kan jämföras med MSCI World –10,6 procent och Lehman Global Aggregate (globalt obligationsindex) 10,6 procent (båda i lokal valuta).

Nya Världen har under år 2001 givit en avkastning på –5,7 procent. Aktiemarknaden har under 2001 utvecklats negativt, vilket bidragit till negativa avkastningar i aktieportföljerna. MSCI World index utvecklades under 2001 med –13,9 procent. Aktieportföljerna har haft en övervikt i telekombranschen, vilket bidragit negativt till avkastningen jämfört med index. Sjunkande räntor

i Sverige resulterade i en avkastning på 3,3 procent för räntebärande värdepapper.

Från och med halvårsskiftet 2001 har en del av Länsförsäkringar Livs utländska aktieinnehav lagts ut på externa mandat. Syftet är att öka diversifieringen i den totala utländska aktieportföljen. Det är också ett bra sätt för Länsförsäkringar Liv att få kunskap om andra förvaltningsorganisationer och höja kompetensen som kravställare på förvaltningen i syfte att på lång sikt förbättra avkastningen för kunderna.

Totalt rör det sig om 4 miljarder kronor fördelade på två amerikanska förvaltare; T Rowe Price Associates, Inc (Baltimore) och Aeltus Investment Management (Hartford) samt en europeisk förvaltare, CDC IXIS Asset Management (Paris).

Resultatkommentar 2001

Traditionell livförsäkring bedrivs inom Länsförsäkringar Liv och fondanknuten livförsäkring inom dess dotterbolag Länsförsäkringar Fondliv. Länsförsäkringar Liv be-

drivs enligt ömsesidiga principer, vilket innebär att överskott som uppstår i verksamheten fördelas till försäkringstagarna i form av återbäring. Den totala premieinkomsten, netto, för Länsförsäkringar Liv och Länsförsäkringar Fondliv minskade med 5 procent och uppgick till 8 857 (9 361) Mkr.

Traditionell livförsäkring

Premieinkomsten, netto, uppgick till 5 404 (5 919) Mkr. Minskningen med 9 procent hänförs främst till färre engångsbetalda försäkringar.

Årets resultat uppgick till –12 567 (–4 753) Mkr. Resultatförsämringen förklaras bland annat av den minskade kapitalavkastningen på placeringstillgångar. Kapitalavkastningen, netto, uppgick till –4 457 (60) Mkr. En förklaring till den låga avkastningen är den allmänna utvecklingen på världens aktiebörser, vilket lett till en negativ totalavkastning för aktieportföljerna.

Resultatförsämringen förklaras främst av den negativa kapitalavkastningen samt en

Kapitalavkastning 2001 för Länsförsäkringar Liv inklusive fastighetsbolag och Nya Världen

Viktad kapitalbas

Belopp i Mkr

Placeringar	Marknadsvärde 01-01-01	%	Netto- placering	Värde- förändring	%	Marknadsvärde 01-12-31	%	Direkt- avkastning	%	Total- avkastning	%
Räntebärande Svenska ¹⁾	26 202	26	–3 545	–430	–1,8	22 227	24	1 384	5,7	954	3,9
Räntebärande Utländska	19 228	19	1 817	146	0,8	21 191	22	1 084	5,7	1 230	6,5
Räntebärande Totalt	45 430	45	–1 728	–284	–0,6	43 418	46	2 468	5,7	2 184	5,1
Aktier Svenska	15 957	16	1 924	–3 218	–19,1	14 663	15	314	1,9	–2 904	–17,2
Aktier Utländska	27 428	27	–298	–4 438	–16,3	22 692	24	331	1,2	–4 107	–15,1
Aktier Totalt	43 385	43	1 626	–7 656	–17,4	37 355	39	645	1,5	–7 011	–15,9
Alternativa Investeringar	3 695	4	1 321	160	3,8	5 176	6	105	2,4	265	6,2
Fastigheter	8 166	8	528	–17	–0,2	8 677	9	384	4,6	367	4,4
Finansiering av placeringar	–104	0	1	0	0,0	–103	0	–5	–4,9	–5	–4,9
SUMMA	100 572	100	1 748	–7 797	–7,8	94 523	100	3 597	3,6	–4 200	–4,2
Övrigt	2 982		1 049	0		4 031		–185		–185	
TOTAL	103 554		2 797	–7 797	–7,6	98 554		3 412	3,3	–4 385	–4,3

¹⁾ I ingående balans har föregående års direktlån redovisats under svenska räntebärande med totalt 30 Mkr.

extra livförsäkringsavsättning till följd av ändrad högsta ränta för beräkningar av de försäkringstekniska avsättningarna. Den nya Försäkringsrörelselagen eliminerade från den 1 januari 2002 möjligheten att över 10 år sprida ut denna extra avsättning genom att använda övergångsgrunder. Vid beräkning av livförsäkringsavsättningarna har bruttoränteantagandet 3,5 procent använts i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter.

Driftskostnaderna ökade med 12 procent och uppgick till 999 (891) Mkr. Ökningen beror på fortsatta systeminvesteringar.

Mkr	2001	2000
Premieinkomst, netto	5 404	5 919
Kapitalavkastning, netto	-4 457	60
Årets resultat	-12 567	-4 753
Förvaltningskostnadsprocent	1,0	0,9
Placeringstillgångar	94 032	99 740
Kollektiv konsolideringsnivå, %	98	108
Antal försäkringar	808 000	775 000

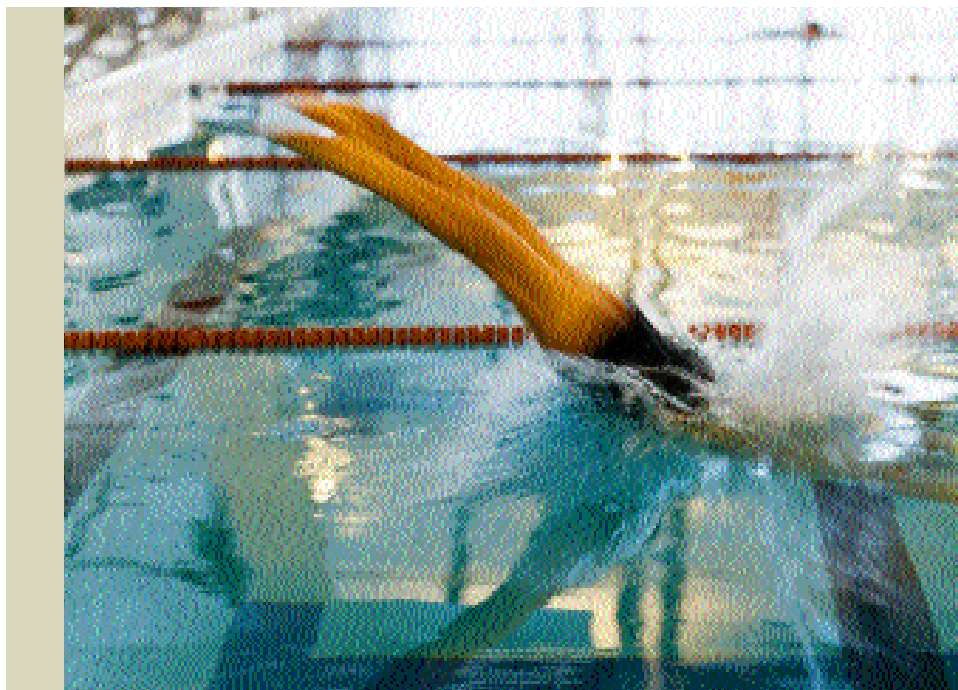
Fondanknuten livförsäkring

Premieinkomsten, netto, var i princip oförändrad jämfört med föregående år och uppgick till 3 453 (3 442) Mkr.

Årets resultat uppgick till -160 (-144) Mkr. Livförsäkringsverksamhetens långsiktiga karaktär skapar en del problem att på ett rättvisande sätt kunna matcha intäkter och kostnader i redovisningen. Bolagets intäkter sträcker sig över en lång tidsperiod. Kostnaderna består främst av en stor initial kostnad för provisioner och andra kostnader vid ingången av ett försäkringsavtal.

För att finansiera fondförsäkringsbolagets volymtillväxt erhöll bolaget ett aktieägartillskott på 250 Mkr.

Driftskostnaderna uppgick till 417 (422) Mkr.

Placeringstillgångarna, för vilka försäkringstagarna bär risken, har under året minskat i värde, vilket är en följd av den negativa utvecklingen på världens börser. Detta påverkar direkt försäkringstekniska avsättningar och har en indirekt effekt på resultatet genom minskade intäkter i form av avgifter på fondvärdet.

Mkr	2001	2000
Premieinkomst, netto	3 453	3 442
Årets resultat	-160	-144
Förvaltningskostnadsprocent	2,4	2,6
Balansomslutning	18 531	18 288
Antal försäkringar	335 000	273 000

Specifikation aktieinnehav Länsförsäkringar Liv – de 10 största innehaven 2001-12-31

Bolag	Innehav, Mkr	% av totala aktier
Ericsson LM, B	2 563	6,9
AstraZeneca	1 183	3,2
Nordea	870	2,3
Hennes & Mauritz	743	2,0
Nokia	725	1,9

Bolag	Innehav, Mkr	% av totala aktier
Eureko B.V.	710	1,9
Skandia	628	1,7
Telia	614	1,6
Svenska Handelsbanken	558	1,5
SEB	520	1,4
TOTALT	9 114	24,4

Konsolideringspolicy 2002

All kapitalavkastning tillhör försäkringstagarna och kapitalavkastningen tillförs försäkringstagarna som återbäringsränta. Genom att spara en viss del av kapitalavkastningen i form av konsolideringskapital skapas möjlighet att åstadkomma högre kapitalavkastning i framtiden och därmed högre återbärning.

Ett visst mått av konsolideringskapital bör alltid finnas, dels för att inte negativa marknadsrörelser ska slå direkt mot försäringsskapitalet, dels för att Länsförsäkringar

Livs åtaganden gentemot försäkringstagarna ska kunna infrias också i tider då kapitalavkastningen varit låg.

Återbäringsräntan ska återspegla att försäkringstagarnas sparande är långsiktigt. Långsiktighet och uthållighet ska därför eftersträvas vid valet av återbäringsränta. Konsolideringskapitalet påverkas av återbäringsräntan, den löpande avkastningen, de dagliga förändringarna i tillgångsvärdena, premiebetalningar, försäkringssättningar och driftskostnader.

Konsolideringsnivån i Länsförsäkringar Liv tillåts variera mellan 105 och 125 procent. Den lämpliga konsolideringsnivån inom intervallet fastställs vid varje tillfälle mot bakgrund av dels den risk Länsförsäkringar Liv anser föreligga i de finansiella marknaderna, dels av omfattningen av risk i balansräkningen. Om konsolideringsnivån hamnar utanför intervallet, sätts återbäringsräntan så att konsolideringen antas hamna inom intervallet inom två år.

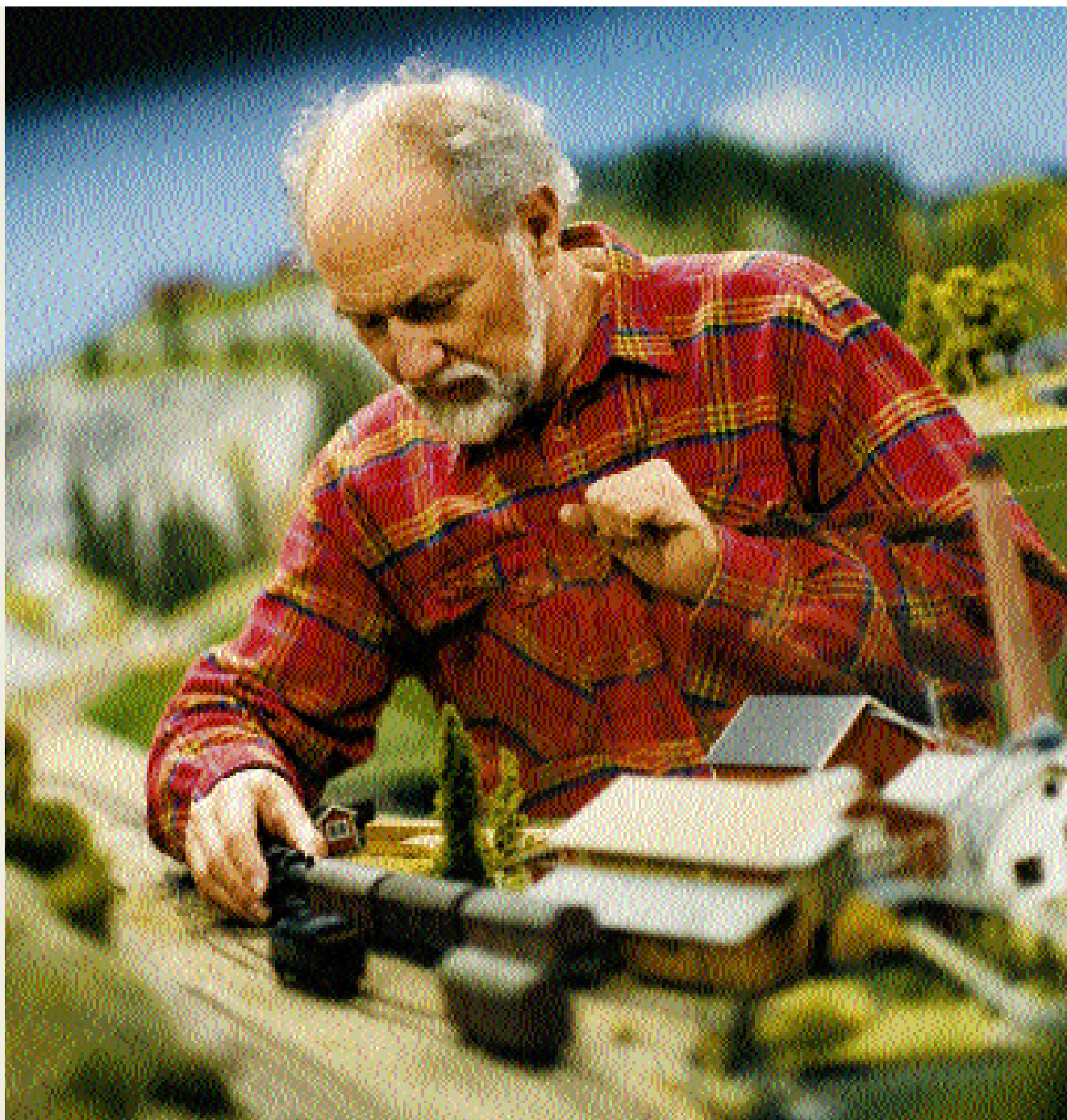
”

Att vara med i Länsförsäkringars satsning på stora företag är ett av de absolut mest spännande och utmanande arbeten som finns i försäkringsbranschen och jag ser fram emot att vara en del av detta. Genom det starka varumärket och den starka lokala förankringen finns alla förutsättningar för att lyckas på marknaden.

”

Sten-Olof Fohlin, chef Pensionservice Stora Företag, division Liv i Länsförsäkringar AB.

Viktiga händelser

- **Under året lanserades** en lösning för kundens hela vardags ekonomi. Länsförsäkringar erbjuder ett fullständigt huvudbanksalternativ för privatpersoner och lantbrukare.
- **Länsförsäkringar utnämndes till "Årets uppstickare"** av Privata Affärer och "Bästa bondebanken" av tidningen Lantmannen. Enligt Svenskt Kvalitetsindex hade Länsförsäkringar Sveriges mest nöjda kunder bland de banker som är rikstäckande.
- **Antalet kunder har ökat** med över 29 procent och uppgick till 350 000. Antalet kunder anslutna till Bank via Internet uppgick till över 177 000, en ökning med över 50 procent.
- **Inlåningen från allmänheten** ökade med 45 procent till 12,4 miljarder kronor och utlåningen till allmänheten ökade med 29 procent till 12,5 miljarder kronor.
- **Framgångsrik pilotverksamhet** för bottenlån i egen regi och implementering i drygt hälften av länsförsäkringsbolagen.
- **Nya bankkontor** öppnades och det totala antalet kontor uppgår nu till 75.

Banken knyter kunderna närmare Länsförsäkringar

Länsförsäkringars strategi är att växa på en lokal marknad med ett brett utbud inom bank och försäkring.

Banken ska fungera som dörröppnare och vara kundens ingång till en vidare finansiell affär och försäkring inom Länsförsäkringar. Bankverksamheten har ett högt förtroende hos kunden och kundkontakten är dessutom frekvent. Det skapar goda förutsättningar för relationsutveckling och en introduktion till Länsförsäkringars övriga produkter och tjänster.

Bankverksamheten bedrivs i enlighet med länsförsäkringsidén som innebär att alla affärer och kontakter med kunden sker lokalt. Därmed utnyttjas till fullo den lokala marknadskänningen och kompetensen bland medarbetarna på de 24 länsförsäkringsbolagen. Utvecklingsverksamhet och stödfunktioner finns samlade centralt.

Banken – kundens ingång till Länsförsäkringar

Länsförsäkringsbolagen har tillsammans 75 bankkontor runt om i landet. Kunderna kommer i kontakt med banken på kontoren, via Internet, per telefon samt genom landets alla uttagsautomater. Det är kombinationen av det fysiska och det digitala mötet som visat sig vara framgångsrikt. Bankverksamheten knyter kunderna närmare Länsförsäkringar genom att etablera en frekvent kundkontakt. Särskilt skapar de vardagsekonomitjänster som banken erbjuder en mer intensiv kundrelation. Banken ska bereda väg för utlåning, fondsparande och pensions-sparande genom att etablera en nära vardagsekonomirelation med de kunder som valt Länsförsäkringar som sitt försäkringsbolag.

Länsförsäkringar Bank har vuxit enligt den huvudbanksstrategi som fastslogs år 2000. Banken har utvecklats från nischbank till huvudbank och erbjuder ett nära nog komplett bankalternativ för målgrupperna privatpersoner och lantbrukare. Tillväxten har under 2001 varit kraftig, bland annat ökade antalet kunder med 78 000 och uppgick vid årets slut till 350 000. Marknadsandelen, mätt i inlåning från hushåll, uppgick till 2,5 procent, vilket motsvarar en ökning på 25 procent. Känningen om banken ökar också kontinuerligt. Enligt en varumärkesmätning i oktober 2001 känner cirka 17 procent av Sveriges befolkning och 30 procent av Länsförsäkringars kunder till att Länsförsäkringar har bankverksamhet.

Under 2001 har utvecklingen fortsatt, såväl avseende interna processer som av större system. Bland annat har lånaprocessen kartlagts, lånehanteringssystemet Kredirekt utvecklats och bottenlån i egen regi har implementerats på flera länsförsäkringsbolag. Länsförsäkringar har gått från att vara en nischbank till huvudbank.

Länsförsäkringar utsågs 2001 av Privata Affärer till "Årets uppstickare" på den svenska bankmarknaden och tidningen

Lantmannen utsåg Länsförsäkringar till "Bästa bondebanken". Länsförsäkringar har dessutom, enligt Svenskt Kvalitetsindex, Sveriges mest nöjda bankkunder bland de banker som är rikstäckande. Utmärkelsen ger bevis för att bankens satsningar givit resultat.

Utöver bankaktiebolaget finns i bankkoncernen tre dotterbolag. Wasa Kredit AB erbjuder olika former av leasing och avbetalning, Länsförsäkringar Hypotek AB är ett bolåneinstitut och WASA Garanti Försäkring AB avvecklar olika riskengagemang.

Banken har under några år investerat stora belopp på system, produkter och kanaler och står nu rustad att erbjuda privatpersoner och lantbrukare ett huvudbanksalternativ. Antalet kunder, och därmed volymerna, är dock än så länge för små för att ge lönsamhet i de gjorda satsningarna, styckkostnaden är alltför hög. Utmaningen framöver ligger således i att kraftigt öka volymerna. Utvecklingen under 2001 har visat att detta inte är någon omöjlig uppgift.

Moderbolaget (bankaktiebolaget)

Länsförsäkringar Banks uppgift är att bistå den bankverksamhet som sker på länsför-

säkringsbolagen. Detta sker i huvudsak i form av utveckling och handläggarsstöd. Under året lanserades ett vardagsekonomicerbjudande och i samband därmed ett nytt bankkort och ett ungdomskort. Utveckling av värdepapperstjänster via Internet har påbörjats.

Länsförsäkringar Bank – moderbolaget	2001	2000
Resultat före kreditförluster, Mkr	-111	-45
Kreditförluster, Mkr	21	8
Rörelseresultat, Mkr	-90	-37
Balansomslutning, Mkr	14 367	11 536
Eget kapital, Mkr	995	895
Räntabilitet på eget kapital, %	neg	neg
I/K-tal före kreditförluster	0,73	0,84
I/K-tal efter kreditförluster	0,77	0,86
Andel osäkra fordringar, %	0,12	0,10
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, %	83,16	91,11
Kapitaltäckningsgrad, %	22,49	27,76
Primärkapitalsrelation, %	20,82	25,50

Wasa Kredit

Wasa Kredit bedriver leasing- och avbetalningsverksamhet samt viss blancoutlåning på den svenska marknaden. Till största delen består verksamheten av bilfinansiering, men finansiering sker också av andra objekt. Verksamheten bedrivs dels i samarbete med återförsäljare och leverantörer, dels direkt till kund.

Verksamheten har under året präglats av stark nykontraktering, vilket inneburit fortsatt kraftig expansion. Volymökningen avser främst bilfinansiering, men även övriga verksamhetsgrenar har visat en stark tillväxt.

Inkassoverksamhet för egna krediter har startat i Örebro. Under året har också, för att säkra bolagets framtida personalbehov och kompetens, ett traineeprogram startats.

Den hårda konkurrenssituationen på marknaden har inneburit vikande räntemarginaler, vilket påverkat räntenettot och resultatet negativt.

Wasa Kredit	2001	2000
Resultat före kreditförluster, Mkr	68	52
Kreditförluster, Mkr	-18	-14
Rörelseresultat, Mkr	50	38
Balansomslutning, Mkr	5 862	5 291
Justerat eget kapital, Mkr	388	388
Räntabilitet på eget kapital, %	9,3	7,9
Andel osäkra fordringar, %	0,27	0,24
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, %	76,68	77,10
Kapitaltäckningsgrad, %	9,59	10,63
Primärkapitalsrelation, %	6,67	7,39

Länsförsäkringar Hypotek

Bolaget bedriver bolåneverksamhet. I verksamheten lämnas kredit mot säkerhet i villor, bostadsrättslägenheter och flerbostadshus.

Under 2001 har till SBAB förmedlade lån ökat med 45 procent. Länsförsäkringar fattade under 2001 beslut om att erbjuda bottenlån i egen regi genom Länsförsäkringar Hypotek.

Under året bedrevs en framgångsrik pilotverksamhet vid fem länsförsäkringsbolag och över hälften av bolagen startade därefter bolån i egen regi.

Nyutlåningen har under 2001 uppgått till 1 153 (72) Mkr.

Länsförsäkringar Hypotek	2001	2000
Resultat före kreditförluster, Mkr	-2	13
Kreditförluster, Mkr	21	6
Rörelseresultat, Mkr	19	19
Balansomslutning, Mkr	2 358	1 498
Justerat eget kapital, Mkr	141	141
Räntabilitet på eget kapital, %	9,9	9,5
I/K-tal före kreditförluster	0,94	1,49
I/K-tal efter kreditförluster	2,97	1,89
Andel osäkra fordringar, %	1,13	2,50
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, %	56,50	56,43
Kapitaltäckningsgrad, %	13,87	20,72
Primärkapitalsrelation, %	10,80	15,96

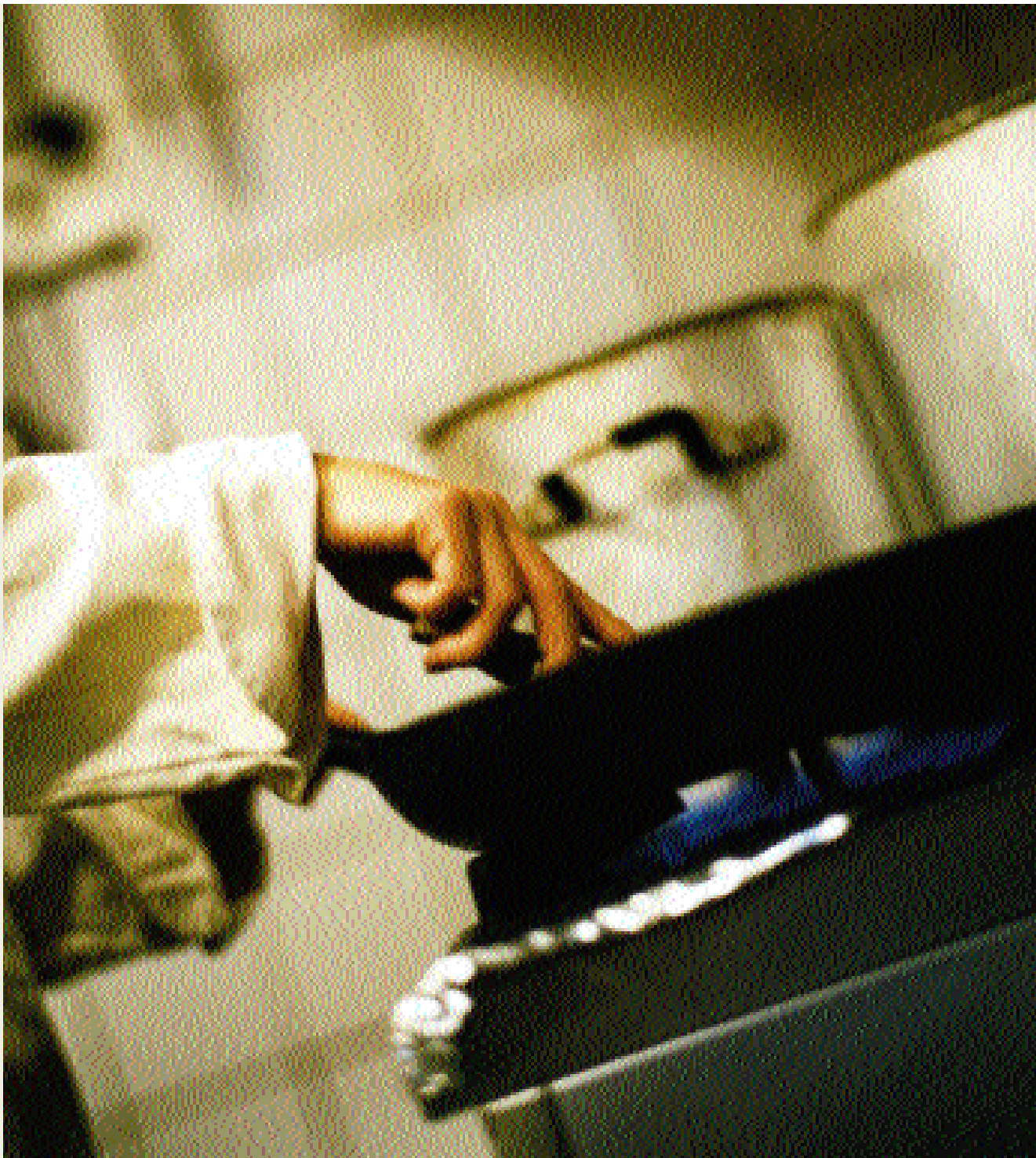
WASA Garanti

Bolagets verksamhet är inriktad på att avveckla utestående garantiansvar samt skadehantering. Avvecklingen inleddes 1991 till följd av de stora skadorna som uppkom på grund av finans- och fastighetskrisen. Den stock arrendegarantier bolaget hantlar har under året sjunkit snabbare än beräknat.

WASA Garanti	2001	2000
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, Mkr	22	51
Balansomslutning, Mkr	134	171
Eget kapital, Mkr	106	97
Soliditet, %	1 077	424

Länsförsäkringar Bank-koncernen	2001	2000
Resultat före kreditförluster, Mkr	-45	17
Kreditförluster, Mkr	24	-1
Försäkringsrörelsens resultat, Mkr	22	51
Rörelseresultat, Mkr	1	67
Balansomslutning, Mkr	15 523	12 386
Eget kapital, Mkr	1 006	896
Räntabilitet på eget kapital, %	0,2	6,3
I/K-tal före kreditförluster	0,92	1,04
I/K-tal efter kreditförluster	0,96	1,04
Andel osäkra fordringar, %	0,43	0,57
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, %	74,35	75,97
Kapitaltäckningsgrad, %	9,12	10,21
Primärkapitalsrelation, %	8,45	9,37

Viktiga händelser

- **Det förvaltade kapitalet i Länsförsäkringars fonder** var oförändrat 31,7 miljarder kronor, trots ett stort inflöde.
- **Marknadsandelen i nettomässigt nysparande** var oförändrat 7,0. Den totala marknadsandelen uppgick till 3,7 (3,5) procent.
- **Under 2001** har ytterligare en generationsfond startat, Länsförsäkringar Pension 2045, för de yngsta premiepensionsväljarna.
- **Konjunkturavmattning, svag börsutveckling**, osäkerhet och terrordåd samt stora svängningar på marknaden bidrog till svag kursutveckling för merparten av Länsförsäkringars fonder.

Få ljuspunkter under händelserikt år

Länsförsäkringars fondbolag startade 1989 och är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB. Division Fond, som är den operativa benämningen, verkar genom de 24 länsförsäkringsbolagen, försäkringsmäklare och franchisetagare, med försäljning och marknadsföring av fonder. Division Fonds verksamhet består i att förvalta och marknadsföra traditionella aktie- och räntefonder. Fonderna är öppna för såväl pensionssparande genom fondförsäkringar som direkt sparande.

Itakt med global konjunkturavmattning och försvagade vinster för företagen var utvecklingen på världens börser svag under 2001. Året präglades av osäkerhet och stora svängningar på marknaden. Av Länsförsäkringars 33 fonder slog tre sina jämförelseindex. Bland ljuspunkterna fanns Länsförsäkringar Fastighetsfond som slog index med 11 procent. Även Japanfonden slog sitt jämförelseindex under året och samtliga av Länsförsäkringars räntefonder visade en positiv utveckling.

Utvecklingen på världens börser var svag under 2001. Nedgången som inleddes redan i mars 2000 fortsatte fram till september 2001. Från toppen till bottennoteringen föll Stockholmsbörsen med 56 procent och New York-börsen (Dow Jones) med 30 procent. Börsrasen i Sverige är det tredje största i historien och det största sedan 1930-talet. Under 2001 backade Stockholmsbörsen med 16,7 procent.

Flertalet av Länsförsäkringars aktiefonder utvecklades negativt under året. En för-

klaring är att teknikrelaterade aktier hade en svag utveckling under 2001. Länsförsäkringar Internetfond var den fond som föll mest. Även Länsförsäkringar Småbolagsfond och Miljöteknikfond hade en svag utveckling under 2001.

Länsförsäkringars räntefonder hörde till ljuspunkterna under året och hade en positiv utveckling, främst Euroobligationsfonden som steg med 9,6 procent under 2001.

Stort inflöde i räntefonder under 2001

Den svaga börsutvecklingen under 2001 och 2000 har inte oväntat påverkat fondspararna. En stor del av kapitalet har investerats i räntefonder. Av det sammanlagda nettosparandet år 2001 på 57 miljarder kronor gick 28 miljarder kronor till korta räntefonder och 7 miljarder kronor till långa räntefonder. Aktiefonderna uppvisade ett nettosparande på 15 miljarder kronor och i blandfonder nettosparades knappt 5 miljarder kronor. Intresset för aktiefonder återkom dock i slutet av 2001. Många bedöma-

re började då tro på en konjunkturvändning under 2002 och därmed på stigande börskurser.

Marknadsandelar

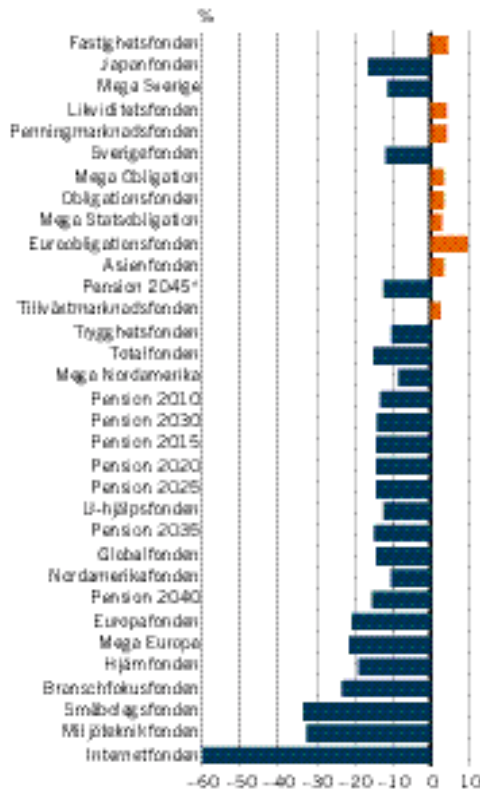
Av den totala fondmarknaden har Länsförsäkringar en total marknadsandel på 3,7 (3,5) procent. Mätt i nyförsäljning är andelen 7,0 (7,0) procent. Länsförsäkringar är därmed det sjätte största fondbolaget på den svenska fondmarknaden.

Förändringar i fondutbudet

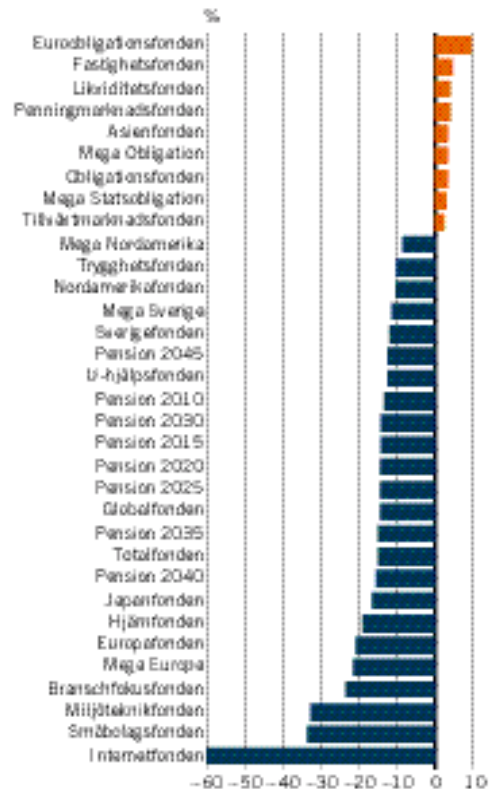
I maj kompletterades Pension 2000-fonderna med Länsförsäkringar Pension 2045. Fonden är en generationsfond som vänder sig till de yngsta premiepensionsväljarna.

I juli började Totalfonden utnyttja möjligheten att enligt gällande fondbestämmelser placera mer i aktier. Fondens placeringsinriktning är nu 70 procent utländska och 30 procent svenska aktier med möjlighet att placera upp till 15 procent i räntebärande värdepapper om marknaden bedöms osäker. I Pensionmarknadsfonden, som placerar i korta

2001 jämfört med respektive fonds jämförelseindex

Fondernas utveckling under 2001

räntebärande värdepapper, sänktes förvaltningsavgiften till 0,3 procent under hösten.

Länsförsäkringar Fond-i-fond startade den 7 januari 2002. De tre värdepappersfonderna köper och säljer andelar i övriga fonder ur Länsförsäkringars fondsortiment med utgångspunkt från Länsförsäkringars marknadstro. Fond-i-fond har tre olika risknivåer; försiktig, normal och offensiv. Förvaltningen är lika aktiv i alla tre.

Även om 2001 har varit ett svagt år för förvaltningen så är Länsförsäkringars uppdrag att leverera långsiktigt mervärde till kunderna.

Lokal fondadministration

Inom fondverksamheten inleddes under 2001 ett arbete med målsättningen att föra ut delar av fondadministrationen till de 24 länsförsäkringsbolagen. Arbetet följer de principer som tillämpas inom bankverksamheten och som också utgör mål enligt livförsäkringsverksamhetens administrativa vision.

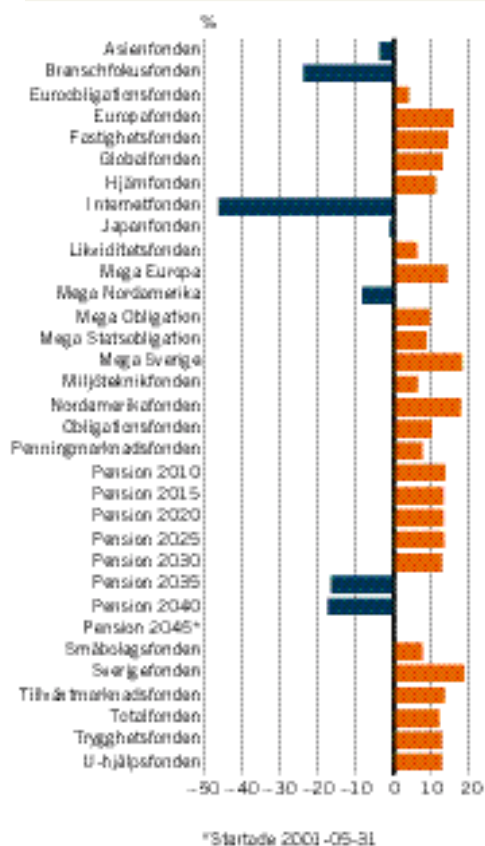
Under 2001 har arbetsuppgifter lagts ut på två länsförsäkringsbolag som agerat pilotbolag. De funktioner som läggs ut lokalt berör framför allt registrering av nya kunder och underhåll av regelbundet sparande via autogiro.

Resultat

Intäkterna för år 2001 blev 314 (319) Mkr. Detta förhållande är i linje med utvecklingen av den totala förvaltade volymen som ökade något under året, men blev lägre än beräknat 31 752 (31 670) Mkr. Såväl kostnaderna för förvaltning som provisionskostnaderna är också lägre i motsvarande mån då dessa är volymrelaterade.

Driftskostnaderna för året var totalt 68 Mkr, vilket är en minskning jämfört med föregående år med 20 Mkr. Drygt hälften av detta belopp kan hänföras till effektiviseringar i verksamheten medan den andra

Årsgenomsnitt sedan start t o m 2001-12-28

hälften kan hänföras till allmänna kostnadsminskningar under året.

Trots den negativa börsutvecklingen, vilken påverkat den totala fondvolymen negativt och därmed medfört minskade intäkter, kan året summeras till ett positivt resultat.

Nyckeltal	2001-12-31	2000-12-31
Totalt antal fonder	33	32
– varav aktie- och blandfonder	27	26
Förvaltat fondvolym, Mkr	31 752	31 670
Årets resultat, Mkr	32	-14
Antal kunder	285 310	277 000

Nöjda medarbetare och ett välfungerande ledarskap

Inom personalområdet är Länsförsäkringar AB organiserat dels i en central personalavdelning, dels i divisionsvisa personalfunktioner. Den centrala personalavdelningen ansvarar bland annat för samordning, utveckling och information inom personalområdet. Totalt arbetar 52 personer inom Länsförsäkringar AB med personalfrågor.

Länsförsäkringar AB är en attraktiv arbetsgivare

”På det hela taget är jag nöjd med min arbetssituation”. Det tycker 77 procent av medarbetarna i Länsförsäkringar AB. Siffran är hämtad från den årliga attitydundersökningen, NMI (Nöjd Medarbetar Index). Förutom den stora mätningen i januari genomfördes under 2001 två fokusmätningar. Syftet med dessa fokusmätningar var att följa upp de utvecklingsområden som fastställts i affärsplanen i strävan att vara en attraktiv arbetsgivare. Dessa frågeområden har varit Kompetens, Utvecklingsmöjligheter, Arbetskrav, Arbetsledning, Mål- och resultatorientering, Utvecklingssamtal och Inställning till Länsförsäkringar AB som arbetsgivare. Länsförsäkringar som helhet avancerade från en tjugonionde till en elfte plats som attraktiv arbetsgivare enligt Image Survey International.

Effekterna kan utläsas i positiva resultat. En kontinuerlig ökning har skett av indextalet sedan NMI-mätningen i början av året. Då låg index på 73 på frågan hur medarbetarna uppfattar bolaget som en attraktiv arbetsgivare. Vid fokusmätning 1 i maj hade detta index stigit till 74,9 och i fokusmätning 2 till 76,1.

Jämställdhet

Inom Länsförsäkringar AB finns en jämställdhetsgrupp. Arbetsgivaren har ansvaret för att bedriva ett målinriktat jämställdhetsarbete när det gäller arbetsförhållanden, rekrytering, lönefrågor och jämställdhetsplan. NMI-frågan om kvinnor och män anser att de har lika stora möjligheter till utveckling visar att 55 procent av kvinnorna anser att de har det. Motsvarande siffra för männen är 85 procent. Målet i affärsplanen, att det ska finnas 30 procent kvinnor i ledande befattning har uppnåtts. Resultatet i december var 32 procent.

För att förbättra dessa resultat och att öka antalet kvinnliga chefer har ett utvecklingsprogram tagits fram för kvinnliga medarbetare; ”Lust att leda” och ytterligare en utbildning har påbörjats. En ny utbildning är även inplanerad för år 2002. En annan åtgärd, i syfte att inspirera, är lunchseminarier på temat ”Framgångsrikt ledarskap – är det kvinnligt, manligt eller mänskligt?”

Uppföljning har gjorts på jämställdhetsplanen 2000–2001. Resultatet visar att det fortfarande finns stora löneskillnader i chefsskikten, likartade befattningar och bland nyanställda medarbetare.

En ny jämställdhetsplan för år 2002–2004 har arbetats fram. Viktiga och prioriterade områden att arbeta vidare med enligt handlingsplanen är arbetssökande, rekryteringsprocessen och lönekartläggningen.

Övrigt som jämställdhetsgruppen har arbetat fram:

- Hemservice för chefer och specialister med hemmavarande barn, på försök.

- Ersättning för löneutfyllnad för all personal utöver försäkringskassans miniminivå för föräldraledighet upp till 90 procent av lönen.
- En policy om etnisk mångfald i arbetslivet inom Länsförsäkringar AB.

Arbetsmiljö och friskvård

I april blev Länsförsäkringar AB som första företag i Sverige hälsodiplomerat. Länsförsäkringar AB har kommit långt i hälsomedvetandet inom organisationen.

Upplevelsen av den fysiska arbetsmiljön enligt NMI är 76,9. Trots ombyggnationer, förtätning av arbetsplatser samt en övergång till att arbeta i öppna landskap så är upplevelsen av den fysiska arbetsmiljön god. Däremot är resultatet vad gäller arbetskrav, främst då upplevelsen av stress i arbetssituationen, inte lika bra. Antal genomförda hälsoprofilbedömningar var 1 039 och arbetsprofilbedömningar 494.

Sjukfrånvaro

%	2001	2000
Korttidssjukfrånvaro kvinnor	2,2	1,2
Långtidssjukfrånvaro kvinnor	3,7	1,8
Korttidssjukfrånvaro män	1,0	0,5
Långtidssjukfrånvaro män	1,4	0,6

Ledarskap

Index för hur medarbetarna uppfattar ledarskapet inom Länsförsäkringar AB är 73,1. På samtliga områden inom ledarskapsindexet överstiger index 70. Index för ”arbetsledning” är 73,4, ”mål och resultatorientering” är 73,5 och för ”utvecklingssamtal” 71,9.

Bra ledarskap är en av de viktiga framgångsfaktorerna. Deltagandet på LF Akademin chefs- och ledarutbildningar är högt. Den yngre generation ställer nya krav på ledarskapet (coachande ledarskap), vilket gör att utbildningarna ständigt måste förnyas. LF Akademin ger stöd till chefer bland annat genom att erbjuda utvecklingsprogram såsom Strategiskt ledarskap, Mentorprogram och Utrymme för ledarskap. Det sistnämnda är ett partnerprogram tillsammans med andra företag i näringslivet. Syftet med det är att sammanföra ledare på högre nivå från olika företag, för att genom utbyte av erfarenheter, idéer och tankar, skapa inspiration, energi och nya perspektiv kring det egna ledarskapet.

Alla nya chefer genomgår LF Akademin chefs- och ledarutbildning. 23 nya chefer genomgick utbildningen under 2001.

Antal kvinnliga och manliga chefer (chef med personalansvar avses)

Kvinnor	85
Män	141

Medarbetare

I takt med att försäkrings- och bankmarknaderna utvecklas, ändras också länsförsäkringsbolagens behov av tjänster från Länsförsäkringar AB. För att som service- och utvecklingsbolag kunna fullgöra uppdraget inom Länsförsäkringar krävs en snabb och flexibel anpassning till de förändringar som länsförsäkringsbolagen och deras kunder kräver.

• Resurscenter inrättas för att klara kompetensväxling

Ett resurscenter fungerar som en kompetensutvecklingsorganisation inom Länsförsäkringar AB, där de medarbetare som haft arbetsuppgifter som blir färre eller försvinner på grund av förändrade krav, får hjälp med bland annat utbildning och utveckling för att finna ett nytt arbete inom eller utanför Länsförsäkringar.

• Anställningsstopp

För att arbetet med resurscentret ska kunna ske på avsett sätt har ett temporärt anställningsstopp införts. Anställningsstoppet innefattar all extern rekrytering oavsett anställningsform samt konsulter.

• Förtida pensionering

Enligt gällande pensionsavtal har arbetsgivaren rätt att pensionera medarbetare från den dag de fyller 60 år. Länsförsäkringar AB har beslutat att i år använda denna del av avtalet.

Incitamentsprogram

Inom Länsförsäkringar AB pågår sedan 2001 på försök ett incitamentsprogram. Det berör chefer i organisationen och om de på förhand uppställda individuella målen uppnås så kan en bonus på 1–2 månadslöner betalas ut. Försöket kommer att fortsätta under 2002.

Strukturaffärer

Medarbetarna i de av Länsförsäkringar förvärvade bolagen Svenska Brand och Allianz erbjöds anställning och fick vid beståndsöverföringen följa sin affär till länsförsäkringsbolagen respektive Länsförsäkringar AB.

Länsförsäkringar Liv övertar samtliga medarbetare från IT-konsulten Arrowheads verksamhet i Östersund. Totalt är det frågan om 50 personer. Affären innebär att anställda på Arrowheads kontor i Östersund kommer att få anställning inom IT-sektionen i Länsförsäkringar Liv men med fortsatt placering i Östersund.

Medarbetarstatistik

Antal kvinnor, 1 jan 2001	972
Antal kvinnor, 31 dec 2001	1 029
Antal män, 1 jan 2001	703
Antal män, 31 dec 2001	753
Antal som slutat 1 jan–31 dec 2001	132
Antal årsarbetare	1 747
Antal nya tillsvidareanställda 1 jan–31 dec 2001	245

Åldersfördelning

Åldersintervall	Antal medarbetare
–30 år	224
31–40 år	526
41–50 år	464
51–60 år	518
61 år–	50

Medelåldern i Länsförsäkringar AB för kvinnor är 41 år och för män 44 år.

Aktiviteter mot unga akademiker

För att möta kundernas krav behöver Länsförsäkringar AB, som en specialist- och utvecklingsorganisation, mer akademisk kompetens. Olika satsningar har därför gjorts inom Stockholms arbetsmarknad.

Länsförsäkringar har rekryterat 13 trainees under 2001, varav sju till Länsförsäkringar ABs divisioner.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Aktiebolag (publ) får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2001. Bolaget har sitt säte i Stockholm.

Ägarförhållanden

Länsförsäkringar AB ägs till 96,5 procent av de 24 länsförsäkringsbolagen tillsammans med 10 socken- och häradsbolag. Övriga ägare är European Alliance Partners Company B.V., EurAPCo, med 3,5 procent i Länsförsäkringar AB samt Wasa Stiftelse som innehar en aktie. Länsförsäkringsgruppen består av de 24 länsförsäkringsbolagen samt Länsförsäkringar AB koncernen.

Organisation

Förutom moderbolaget Länsförsäkringar AB (publ) omfattar koncernen Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB (publ) med dotterbolag, Länsförsäkringar Bank AB (publ) med dotterbolag, Länsförsäkringar Fondförvaltning AB (publ), Länsförsäkringar Kapitalförvaltning AB (publ) samt Länsförsäkringar Utveckling AB. Utöver dessa bolag finns två vilande bolag i koncernen.

Underkoncernen med Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB (publ) som moderbolag, idag dotterbolag till Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB, där bland annat Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag (publ) ingår konsolideras inte i koncernredovisningen eftersom bolagets resultat i sin helhet tillfaller försäkringstagarna. Livkoncernens resultat- och balansräkningar redovisas i sammandrag på sid 73.

Verksamhetsinriktning

Länsförsäkringar AB koncernen bedriver verksamhet inom liv-, olycksfalls-, trafik-, industri-, djur- och återförsäkring, bank, fond- och kapitalförvaltning. Länsförsäk-

ringar AB koncernen har ansvaret för att leda och samordna det gemensamma strategiska arbetet och utvecklingsarbetet inom Länsförsäkringsgruppen. Länsförsäkringar AB koncernens huvuduppgift är att stödja och förstärka länsförsäkringsbolagen. Länsförsäkringsbolagen har med vissa smärre undantag kundansvaret i dessa verksamheter.

Väsentliga händelser under 2001

Omstrukturerings av koncernen

Länsförsäkringar AB är nytt moderbolag inom koncernen från slutet av 2000 och har från och med oktober 2001 haft anställd personal inom staber och koncerngemensamma enheter. All försäkringsverksamhet finns i Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB koncernen. Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB var tidigare moderbolag i koncernen.

Efter beslut på bolagsstämman för Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB den 9 maj 2001 har sex dotterbolag delats ut till Länsförsäkringar AB. Under 2002 kommer omstruktureringen inom koncernen att fortsätta och Länsförsäkringar AB bli direkt moderbolag till merparten av de bolag som Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB idag fortfarande är moderbolag till.

Värdeutvecklingen på aktien för Länsförsäkringar AB koncernen

Som framgår av femårsöversikten på sidan 43 har substansvärdet på aktien för Länsförsäkringar AB koncernen ökat med 59 procent sedan 1997. Substansvärdet omfattar inte det traditionella livförsäkringsbolaget och från 1999-12-31 inte heller fondlivbolaget.

Svenska Brand och Allianz

Den 26 februari lämnade Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB ett offentligt erbjudande till aktieägarna i det noterade bolaget Försäkringsaktiebolaget Svenska Brand. Upp-

köpserbjudandet accepterades av ägare som representerade 95 procent av samtliga aktier och röster i Svenska Brand. Under hösten erhöLL Länsförsäkringar Sak ett så kallat förhandstillträde och har efter det registrerats som ägare till samtliga aktier i Svenska Brand. Verksamheten bestod av sakförsäkringsrörelse och en mindre livförsäkringsrörelse. Sakförsäkringsrörelsen har förts ut till de 24 länsförsäkringsbolagen. Den övriga försäkringsrörelsen har förts över till Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB och till Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB.

Under året blev det klart att Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB kommer att förvärva Allianz svenska försäkringsbestånd, som har en premievolyum om 134 Mkr. Affären blev helt klar i februari 2002 då samtliga erforderliga tillstånd erhållits. Avsikten är att det försäkringsbestånd som avser svensk direktförsäkring ska föras ut till länsförsäkringsbolagen. Verksamheten har inte konsoliderats i koncernen under 2001.

Viktiga händelser efter räkenskapsårets utgång

Den 11 mars 2002 meddelades att Länsförsäkringar AB koncernen träffat ett förvaltnings- och distributionsavtal med ABN AMRO. Förvaltningsavtalet berör förvaltning av noterade aktier och obligationer till ett marknadsvärde av cirka 110 miljarder kronor. Huvuddelen, cirka 70 miljarder kronor, kommer från Länsförsäkringar Liv och cirka 30 miljarder kronor från Länsförsäkringar Fonder. Distributionsavtalet innebär att Länsförsäkringar kommer att förmedla fonder från ABN AMRO, dock ej med exklusivitet. Länsförsäkringar erhåller en ersättning på 1 300 Mkr för överlåtelsen av rätten att förvalta tillgångarna. Samarbetet beräknas träda i kraft under juni 2002 efter att nödvändiga myndighetstillstånd erhållits.

Marknadsutveckling

Sakförsäkring

Totalmarknaden för sakförsäkring i Sverige mätt som inbetald premie har vuxit med 7,9 procent under 2001. Ökningen förklaras i huvudsak av premiehöjningar som gjorts genomgående i branschen för att möta ökande skadekostnader.

Länsförsäkringsgruppen har under året förstärkt den marknadsledande positionen inom sakförsäkring. Totalmarknadsandelen för Länsförsäkringsgruppen, mätt i inbetald premie, har ökat till 28,4 (26,8) procent under 2001. Marknadsandelen för trafikförsäkring, som representerar merparten av den försäkringsrörelse som bedrivs i Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB, har ökat under året och uppgår till 34,7 (32,9) procent mätt i antal försäkringar.

Bankverksamhet

Verksamheten i Länsförsäkringar Bank utvecklades 2001 från nischbank till huvudbank och erbjuder ett komplett bankalternativ för målgrupperna privatpersoner och lantbrukare. Under året har ett omfattande arbete gjorts för att effektivt kunna bedriva och utveckla bolåneverksamhet i egen regi. Länsförsäkringar Bank var den bank som växte näst mest i Sverige under 2001. Antalet kunder ökade med 29 procent och uppgick vid årets slut till 350 000. Marknadsandelen, mätt som inlåning från hushållen, ökade med 25 procent och uppgick till 2,5 procent.

Fondförvaltning

Länsförsäkringar Fondförvaltning tar marknadsandelar i fondsparandet. Mätt i nyförsäljning är vår andel 7,0 (7,0) procent. Av den totala fondmarknaden har Länsförsäkringar Fondförvaltning ökat till en total marknadsandel på 3,7 (3,5) procent. Totalt antal fonder uppgår till 33 (32) stycken med en förvaltnad volym om 31 752 (31 670) Mkr. Nettoinflödet under året uppgick till 3 954 Mkr. Framgångarna i Premiepensionsvalet fortsat-

te även under 2001. I det val som skedde under våren 2001 valde 6 procent av de aktiva väljarna Länsförsäkringar Fondförvaltning.

Kapitalförvaltning

Länsförsäkringar Kapitalförvaltning arbetar på den institutionella marknaden. Totalt förvaltas 117,9 (130,0) miljarder kronor. Största uppdragsgivare är Länsförsäkringar Liv Försäkring följt av Länsförsäkringar Sak Försäkring och Länsförsäkringar Fondförvaltning, men även flera länsförsäkringsbolag är kunder.

Vid årets slut förvaltades 4,8 miljarder kronor utanför Länsförsäkringsgruppen för institutionella kunder såsom pensionskassor, kommuner etc.

Liv- och fondlivförsäkring

Den sammanlagda premieinkomsten för egen räkning för liv- och fondlivförsäkring minskade med 5 procent och uppgick till 8 857 (9 361) Mkr. Länsförsäkringar Liv Försäkrings ABs marknadsandel på den totala livförsäkringsmarknaden minskade från 9,1 till 7,6 procent. På tjänstepensionsmarknaden hade Länsförsäkringar Liv en positiv tillväxt på 17 procent men marknaden växte med 45 procent och därför minskade marknadsandelen.

Risker och exponeringar i verksamheten

Beskrivningen av riskerna avser Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB. I övriga bolag inom koncernen kan viss variation förekomma på grund av olikheter i bolagens affärsstruktur.

Försäkringsrisker

Försäkringsrörelsen i Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag består till största delen av trafikförsäkring, företagsförsäkring och mottagen återförsäkring.

Företagets totala åtagande för pågående försäkringar samt för oreglerade skador upp-

går till 12 miljarder kronor. Uppskattningen av kostnaden för de oreglerade skadorna är förknippade med bland annat osäkerhet om vad skadan, kanske flera år framåt i tiden, kan komma att kosta. Detta är särskilt märkbart inom trafikförsäkringen som utgör merparten av företagets åtagande. Här finns en stor osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen till följd av en kostnadsövertäckning från samhället till försäkringsbolagen, det bekymmersamma arbetsmarknadsläget med lägre grad av arbetsmässig rehabilitering samt utökade möjligheter till omprövning av redan fastställda skadeersättningar. Om den årliga kostnadsökningen blir 1 procent högre än den som antagits ökar avsättningsbehovet med cirka 300 Mkr.

En viktig del av samarbetet inom Länsförsäkringsgruppen är den gemensamma återförsäkringen. Genom att sprida riskerna för storskador mellan de olika länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB minskar beroendet av extern återförsäkring. Den externa återförsäkringen begränsar Länsförsäkringsgruppens nettoexponering vid en skadehändelse till mindre än 1 procent av konsolideringskapitalet. Under 2001 har en fullständig översyn gjorts inom företagsaffären i syfte att förhindra oförutsedda risker. Samtliga risker har genomlysts ur aspekterna riskurval och lönsamhet. För att förbättra riskspridningen och samtidigt öka delaktigheten och insikten för länsförsäkringsbolagen har hela företagsaffären på egendomssidan lagts ut som co-assurans med länsförsäkringsbolagen.

Risker i Finansförvaltningen

Risker inom Finansförvaltningen kan delas in i olika delar. De huvudsakliga finansiella riskerna som bolaget är exponerat för är marknadsrisker, främst i form av aktiekursrisk, ränterisk och valutarisk. Andra risker som uppstår i verksamheten är likviditets-, kredit- och operationella risker.

För information om kapitalavkastning 2001 hänvisas till kapitalavkastningstabellerna i årsredovisningarna för respektive dotterbolag som är försäkringsbolag.

Valutarisker 2001

Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB har både tillgångar och skulder i utländsk valuta. Utländska tillgångar under aktiv förvaltning valutakurssäkras medan utländska skulder inte valutakurssäkras. Bolagets nettoexponering i utländsk valuta framgår i följande tabell:

Valuta, motvärde i Mkr	2001
EUR	873,0
USD	430,0
GBP	-44,1
DKK	-25,0
DEM	-19,0
Övriga valutor	-36,8
Totalt	1 178,1

Marknadsrisk

I syfte att skapa en meravkastning utöver referensportföljens indexavkastning så har en aktiv förvaltning av tillgångarna valts. En förutsättning för en aktiv förvaltning är att den faktiska sammansättningen av tillgångarna tillåts avvika från referensportföljens sammansättning. Ramarna som begränsar de avvikelser som den aktiva förvaltningen tillåts ge upphov till finns preciserad i ett förvaltningsavtal med respektive förvaltare. Risken som en aktiv förvaltning medför är att den under vissa perioder kan generera en lägre avkastning än den som skapas i referensportföljen. Detta är en kalkylerad risk som måste accepteras för att på lång sikt erhålla en förväntad högre avkastning.

En viktig komponent i styrningen av risk är tillgången till pålitliga riskprognoser både för referensportföljen och den aktiva

portföljen. Målet med sådana prognoser är att fånga de fluktuationer som tillgångsslagen i sig faktiskt är föremål för. Att löpande kunna prognostisera de framtida fluktuationerna och korrelationerna möjliggör att löpande effektivt anpassa tillgångssammansättningen i portföljen.

Derivat används som ett led i värdepappersförvaltningen. Ränteterminer används för att effektivisera hanteringen av ränterisker i den räntebärande portföljen. Aktieindexterminer används för att snabbt och effektivt ändra fördelningen mellan aktier/räntor och fördelningen mellan olika aktiemarknader i aktieportföljen. Normalt används endast derivatinstrument avräknade via ett erkänt clearinginstitut varvid motpartsrisken är begränsad. Användningen av derivat är reglerad i instruktioner fastställda av styrelsen. Det finns samtidigt noga angivet hur förvaltningsorganisationerna får placera i derivatinstrument.

De enskilda bolagen i koncernen analyserar och rapporterar kontinuerligt en känslighetsanalys avseende placeringarna. Analysen visar till exempel vad som händer med konsolideringskapitalet om räntan förändras med 2 procentenheter och om aktier minskar i värde med 10 procentenheter samt om avkastningskravet på fastigheter ökar med 2 procent. Räntekänsligheten mäts vid var tid och kan uttryckas i procent eller i kronor, och visar hur värdet på obligationsportföljen förändras vid en förändring av marknadsräntan.

Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken för att ett finansiellt instrument inte kan avyttras utan avsevärd merkostnad. Likviditetsrisken minimeras genom att övervägande del av placeringarna sker i värdepapper med hög likvi-

ditet vid etablerade börser. För att ytterligare begränsa riskerna i förvaltningen finns det i förvaltningsavtalen beskrivet hur placeringar får ske i onoterade tillgångar. Placeringar sker ibland medvetet i tillgångar med låg likviditet för att nå ökad avkastning.

Kreditrisk

Med kreditrisk avses risken att en motpart inte kan fullfölja sina åtaganden mot bolaget. Vissa värdepappersaffärer innebär att avveckling av affären dröjer längre tid än normalt. Som exempel kan nämnas avistahandel i vissa länder med längre avvecklingsperiod än tre bankdagar eller sådan handel utan avvecklings-/clearingsrutiner som de rutiner som gäller i Sverige samt alla derivataffärer. För sådana affärer ska motparten ha en rating som anses tillräcklig. För att ytterligare begränsa riskerna i förvaltningen så anges hur stor andel av exempelvis ränteportföljerna som får placeras hos olika emittenter och vilken rating dessa ska ha. I vissa fall anges även en absolut beloppsgräns för respektive emittent. I kreditrisk finns även risk för obestånd hos underliggande emittent, det vill säga ökade spreadar för kreditrisk obligationer. Det sistnämnda är en form av marknadsrisk som ska hanteras inom förvaltningsmandaten enligt ovan.

Operationella risker

Operationella risker är risken för förlust orsakad av brister i den interna kontrollen. Bolagets interna rutin omfattar hela affärsflödet från affärsavslut hos förvaltarna, avstämning, betalning, värdering, redovisning och rapportering. En viktig faktor är att ha en organisationsstruktur som möjliggör en oberoende och objektiv uppföljnings och kontrollfunktion. Kontrollen finns idag

såväl inom förvaltningarnas Compliance funktion samt inom Finans egen organisation. En stor del av de administrativa kontrollfunktionerna finns inom Finans och är därmed till viss del skild från de förvaltande enheterna.

Resultat och ekonomisk ställning

Premieinkomst

Koncernens premieinkomst för egen räkning uppgick till

Mkr	2001	2000
Skadeförsäkring	3 270	2 705
Livförsäkring	2	–

Resultat

Koncernen

Koncernens resultat före skatt uppgick till –395 (402) Mkr och efter skatt till –217 (166) Mkr. Årets negativa resultat beror framför allt på de finansiella marknadernas utveckling. Även positiva resultateffekter har uppstått på grund av att fastigheter i intressebolag har marknadsvärderats på koncernnivå, enligt koncernens redovisningsprincip samt att skattefordran på underskottsavdrag har bokats upp enligt redovisningsrådets rekommendation om inkomstskatter.

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick sammanlagt till –23 (148) Mkr och Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till 2 (–) Mkr, detta avser Svenska Brand Livförsäkring AB.

Den totala kapitalavkastningen under 2001 uppgick till 347 (936) Mkr. Till försäkringsrörelsen överfördes 757 (715) Mkr. Totalavkastningen på koncernens placeringstillgångar uppgick till 1,9 procent.

Övriga intäkter och kostnader uppgick till –51 (–102) Mkr. Här ingår goodwillavskrivningar med –50 (–81) Mkr, överav-

skrivningar med 1 (–4) Mkr samt övriga kostnader med –2 (–17) Mkr.

Dotterbolag

Sakförsäkring

Försäkringsrörelsens tekniska resultat uppgår till –23 (148) Mkr.

Premieintäkten för egen räkning har ökat med 16 procent och uppgår till 3 039 (2 624) Mkr. Ökningen ligger främst i trafikaffären som svarar för 60 procent av volymen. Resultatet har påverkats kraftigt av ökade skadekostnader, en utveckling som funnits i hela branschen. Försäkringsersättningar för egen räkning uppgår till 3 032 (2 566) Mkr vilket ger en skadeprocent på 99,8 (97,8) procent. Premiehöjningar har genomförts under året för att möta den ökade skadekostnaden.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen har ökat med den ökade affärsvolymen och uppgår till 757 (715) Mkr.

Driftskostnaderna har ökat från föregående år och uppgår till 816 (729) Mkr. Driftskostnadsprocenten har dock minskat till 26,8 (27,8) procent.

Inom den största verksamhetsgrenen trafikförsäkring redovisas en förlust på –8 (110) Mkr. Tekniskt resultat i procent av premieintäkt för egen räkning är –0,4 (7,4) procent. Under mottagen återförsäkring redovisas aktiv återförsäkringsaffär samt affär under avveckling som genererat ett positivt resultat. Avveckling av återförsäkringsaffär sker inom Wasa Försäkring Run-Off AB koncernen och Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB. Andra grenar med positivt resultat är företag och fastighet där betydande avvecklingsvinster kunnat realiseras under året. Även försäkringsgrenarna sjöfart, luftfart och transport samt direktförsäkring i utlandet visar positiva resultat. Negativa resultat redovisas inom den begränsade verksam-

heten hem och villa, där en ökad skadekostnad givit både negativa avvecklingsresultat och föranlett en förstärkning med nivå-tillägg. Premiehöjningar har genomförts för att hantera kostnadsökningen. Även motorfordonsförsäkring visar negativt resultat på grund av ökad skadekostnad. Även här har premiehöjningar vidtagits för att balansera resultatet. Förluster redovisas också inom sjuk- och olycksfallsförsäkring och inom husdjursförsäkring.

Bankverksamhet

Rörelseresultatet i bankkoncernen uppgick till 1 (67) Mkr. Resultatförsämringen förklaras i allt väsentligt av att föregående års resultat i huvudsak härrörde sig till intäkter av engångsnatur. Även i årets resultat ingår intäkter av engångsnatur samt, jämfört med föregående år, högre kostnader för ersättning till länsförsäkringsbolagen samt högre kostnader för systemdrift och systemförvaltning.

Fondförvaltning

Fondförvaltningsrörelsens resultat blev 54 (–10) Mkr. Trots den negativa börsutvecklingen vilken påverkar den totala fondvolymen negativt och därmed minskade intäkter, kan året summeras till ett positivt resultat. Till det goda resultatet bidrar lägre drifts-, förvaltnings- och provisionskostnader.

Kapitalförvaltning

Rörelseresultatet i kapitalförvaltningen uppgick till 31 (80) Mkr. Det som främst påverkar resultatet är uteblivna performance intäkter. Även bolagets administrationskostnader har varit lägre än förväntat.

Livförsäkring

Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB koncernen konsolideras ej eftersom bolaget be-

drivs enligt ömsesidiga principer. Livkoncernens resultat- och balansräkningar redovisas i sammandrag på sid 73.

Moderbolaget

Länsförsäkringar AB har haft personal anställd i bolaget sedan 1 oktober 2001.

Moderbolagets resultat före skatt uppgick under 2001 till -77 404 (-36) Tkr.

Konsolidering

Koncernen

Konsolideringskapitalet minskade under 2001 med 33 Mkr till 6 239 Mkr. Koncernens konsolideringsgrad uppgick vid utgången av 2001 till 191 (232) procent.

Förväntad framtida utveckling

Satsningen på att bredda Länsförsäkringars varumärke för att fler ska uppfatta Länsför-

säkringar som ett alternativ inom både bank- och försäkringstjänster har varit framgångsrik och under året har bilden och kännedomen om Länsförsäkringar kraftigt förstärkts. Under 2001 har en stark tillväxt inom sakförsäkring och bank med ökade marknadsandelar och kraftig tillströmning av nya kunder ägt rum. Inom livförsäkringsområdet har vi dock tappat marknadsandelar och under 2002 fortsätter satsningen på stora företag med fler än 50 anställda. Satsningen är viktig dels för att Länsförsäkringar ska växa på tjänstepensionsmarknaden och för att de stora företagen i framtiden kommer att vara en marknadsplats för finansiella tjänster.

Personal

Upplysningar om medelantal anställda och löner och ersättningar för koncernen samt

uppgifter om lön och andra ersättningar till företagsledningen och arvoden till revisorerna lämnas i not 36 på sid 61.

Förslag till disposition av resultatet

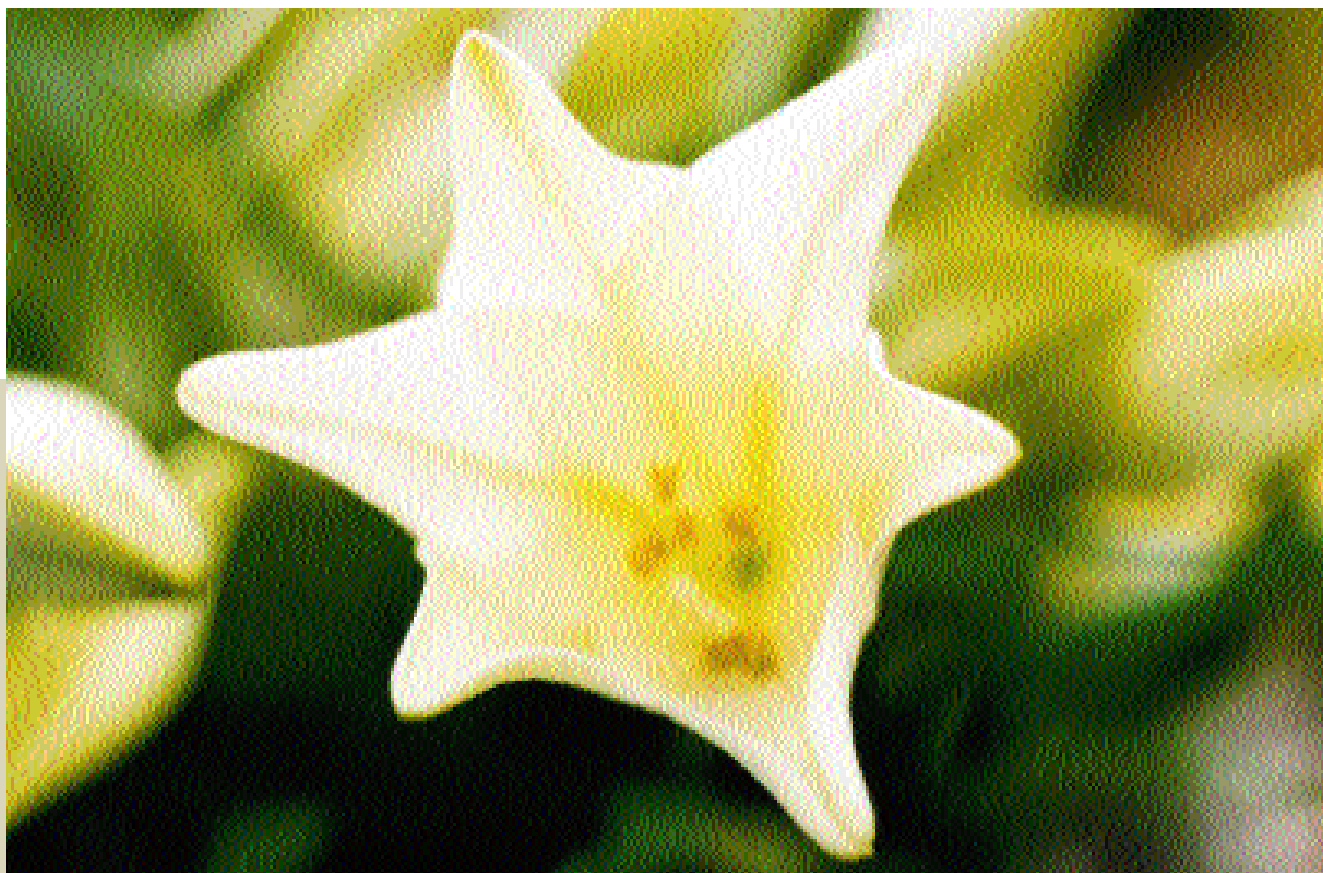
Styrelsen och verkställande direktören föreslår att

- årets resultat i moderbolaget	-60 021 405 kronor
- avräknas mot balanserade vinstmedel med	33 423 371 kronor
- samt att återstående förlust	-26 598 034 kronor

föres i ny räkning.

Koncernens ansamlade förlust uppgår till -29 766 Tkr.

Resultatet av årets verksamhet och bolagets ställning den 31 december 2001 framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar för koncernen och moderbolaget med därtill fogade noter.

Femårsöversikt

Länsförsäkringar AB koncernen exkl Länsförsäkrigar Liv ¹⁾ , Mkr	2001	2000	1999	1998	1997
RESULTAT					
Premieintäkt för egen räkning	3 039	2 624	3 017	2 806	1 541
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	757	715	698	813	405
Försäkringsersättningar för egen räkning	-3 032	-2 566	-2 793	-3 087	-1 581
Driftskostnader	-816	-729	-779	-870	-442
Övriga intäkter och kostnader	29	104	-40	90	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-23	148	103	-248	-77
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	2	-	-96	-55	20
Återstående kapitalavkastning	-409	220	1 531	867	618
Förändring av övervärde i fondlivförsäkring ²⁾	-	-	-606	176	-
Bankrörelsens resultat	1	67	24	33	-
Fondrörelsens resultat	54	-10	-5	58	-
Kapitalförvaltningens resultat ³⁾	31	80	135	-1	-
Övriga intäkter och kostnader	-51	-102	-33	-205	4
Rörelseresultat	-395	402	1 052	625	565
Därav förändring av övervärde i fondlivförsäkring ²⁾	-	-	606	-176	-
Resultat före skatt	-395	402	1 658	450	565
ÅRETS RESULTAT	-217	166	1 554	69	372
Premieinkomst för egen räkning					
Skadeförsäkring ⁴⁾	3 270	2 705	2 502	3 245	1 549
Livförsäkring	2	-	2 806	2 210	322
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringstillgångar (verkligt värde)	16 648	16 961	12 953	14 509	8 722
Försäkringstekniska avsättningar för egen räkning	12 926	11 944	11 785	12 517	5 987
Konsolideringskapital					
Eget kapital	5 531	5 530	5 136	3 551	1 574
Uppskjuten skatt	381	542	647	629	587
Förlagslån	327	200	200	200	200
Övervärde i fondlivförsäkring ²⁾	-	-	-	606	-
Konsolideringskapital	6 239	6 272	5 983	4 986	2 362
Konsolideringsgrad, %	191	232	239	154	152
Substansvärde	5 531	5 530	5 136	3 987	1 574
Antal aktier (i tusental) å 100:-	6 297	6 075	6 265	6 222	2 845
Substansvärde per aktie (kronor)	878	910	820	641	553
NYCKELTAL, %					
Skadeförsäkringsrörelsen					
Skadeprocent	100	98	93	110	103
Driftskostnadsprocent	27	28	26	31	29
Totalkostnadsprocent	127	126	118	141	131
Kapitalförvaltningen					
Direktavkastning	2,6	2,8	4,1	4,8	4,8
Totalavkastning	1,9	6,9	6,3	14,2	12,2

För åren 1996–1999 gäller ovanstående femårsöversikt Länsförsäkringar Wasa Försäkrings AB koncernen.

Fr o m 2001 tillämpas Redovisningsrådets rekommendation nr 9, Inkomstskatter. I femårsöversikten har Årets resultat, Eget kapital, Uppskjuten skatt och substansvärdet för år 2000 anpassats till den nya redovisningsprincipen. Konsolideringskapitalet och nyckeltalen påverkas inte.

¹⁾ Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB koncernen konsolideras ej eftersom bolaget bedrivs enligt ömsesidiga principer.

²⁾ Under åren 1998 och 1999 ingår årets förändring av övervärde i fondlivförsäkringsrörelsen i koncernens rörelseresultat.

Övervärdet i fondlivförsäkring uppgick 1998 till det diskonterade värdet av försäkringsavtalens beräknade, framtida betalningsströmmar under avtalens förväntade löptid med avdrag för i koncernredovisningen bokfört värde. För 1998 har räntesatsen 9,5 procent använts.

Fondlivbolaget såldes under 1999 varför koncernen saknar utgående övervärde. Däremot ingår Fondlivbolagets helårsresultat under 1999.

³⁾ Kapitalförvaltningens resultat redovisas på egen rad i resultaträkningen. Tidigare år har detta resultat ingått i raden Återstående kapitalavkastning.

⁴⁾ Fr o m 1998 ingår premiefordran, aviserade ej betalda premier, i redovisningen av premieinkomsten. För 1998 ingår en ökning i premieinkomsten av engångskaraktär på 383 Mkr.

Resultaträkning för koncernen

Mkr		2001	2000
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieintäkter f e r			
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	Not 1	5 044,6	4 085,4
Premier för avgiven återförsäkring		-1 774,6	-1 380,2
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-176,5	-49,7
Återförsäkrarens andel av Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-54,8	-32,0
Premieintäkter f e r		3 038,6	2 623,6
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	Not 2	756,5	715,4
Övriga tekniska intäkter f e r	Not 3	31,1	105,9
Försäkringsersättningar f e r	Not 4		
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring		-4 336,6	-3 199,3
Återförsäkrarens andel		1 794,8	1 927,2
Utbetalda försäkringsersättningar		-2 541,9	-1 272,1
Förändring i avsättning för oreglerade skador f e r			
Före avgiven återförsäkring		-829,8	-817,2
Återförsäkrarens andel		340,1	-476,7
Förändring i avsättning för oreglerade skador f e r		-489,7	-1 293,9
Försäkringsersättningar f e r		-3 031,5	-2 565,9
Driftskostnader	Not 5	-815,8	-728,7
Övriga tekniska kostnader f e r	Not 6	-2,2	-2,1
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-23,3	148,1
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE (Gruppliv och tjänstegruppliv)			
Premieinkomst f e r			
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	Not 7	4,1	-
Premier för avgiven återförsäkring		-2,0	-
Premieinkomst f e r		2,0	-
Kapitalavkastning, intäkter	Not 8	0,7	-
Orealiserade vinster på placeringstillgångar, aktier och andelar		5,0	-
Försäkringsersättningar f e r			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring		-8,8	-
Återförsäkrarens andel		4,7	-
Utbetalda försäkringsersättningar		-4,0	-
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		4,9	-
Återförsäkrarens andel		0,1	-
Förändring i avsättning för oreglerade skador f e r		4,9	-
Försäkringsersättningar f e r		0,9	-
Förändring i livförsäkringsersättning			
Före avgiven återförsäkring		3,0	-
Återförsäkrarens andel		-1,5	-
Förändring i livförsäkringsersättning		1,5	-
Driftskostnader	Not 9	-2,8	-
Kapitalavkastning, kostnader	Not 10	-5,4	-
Orealiserade förluster på placeringstillgångar, obligationer		-0,2	-
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		1,7	-

Mkr		2001	2000
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-23,3	148,1
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		1,7	-
Kapitalavkastning, intäkter	Not 11	875,2	1 107,7
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	Not 12	439,8	285,5
Kapitalavkastning, kostnader	Not 13	-497,2	-428,6
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	Not 12	-470,4	-29,0
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-756,5	-715,4
Goodwillavskrivning		-50,0	-80,6
Övriga icke-tekniska intäkter och kostnader	Not 14	-0,5	-21,7
Försäkringsrörelsens resultat		-481,2	266,0
Fondrörelsens resultat		53,9	-10,2
Kapitalförvaltningens resultat		31,1	80,0
Räntenetto		424,3	344,9
Rörelseintäkter		136,7	105,6
Rörelsens kostnader		-581,3	-434,4
Resultat Wasa Garanti Försäkrings AB		21,7	50,5
Bankrörelsens resultat	Not 15	1,4	66,6
Resultat före skatt		-394,8	402,4
Bokslutsdispositioner			
Skatt på årets resultat	Not 16	175,4	-230,0
Minoritetsandel av årets resultat		2,6	-6,7
ÅRETS RESULTAT		-216,7	165,7

Resultatanalys för koncernen 2001

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat, Mkr	Totalt	Sjuk och olycksfall	TFA	Hem och villa
Premieintäkter f e r	3 038,6	101,5	–	32,7
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	756,5	30,7	0,1	3,2
Övriga tekniska intäkter	31,1	–	–	–
Försäkringsersättningar f e r	–3 031,5	–100,1	0,0	–67,4
Driftskostnader	–815,8	–65,0	–	–10,5
Övriga tekniska kostnader	–2,2	–	–	–
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	–23,3	–32,9	0,1	–42,0
Avvecklingsresultat brutto	–66,4	–30,3	–	–20,1
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring				
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	1 560,7	60,7	–	26,7
Avsättning för oreglerade skador	15 280,7	538,0	2,1	56,0
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring	16 841,4	598,7	2,1	82,7
Tillkommer från livrörelsen, oreglerade skador	6,2			
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar				
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	184,5	1,6	–	–
Avsättning för oreglerade skador	3 735,7	31,3	–	2,4
Summa återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	3 920,2	32,8	–	2,4
Tillkommer från livrörelsen, oreglerade skador	2,3			

NOTER TILL RESULTATANALYS FÖR KONCERNEN

Not 1 Premieintäkter f e r

Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	5 044,6	100,9	–	43,7
Premier för avgiven återförsäkring	–1 774,6	6,0	–	–5,1
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	–175,6	–6,5	–	–3,5
Återförsäkrarens andel av Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	–54,8	1,2	–	–2,3
Premieintäkter f e r	3 038,6	101,5	–	32,7

Not 2 Försäkringsersättningar f e r

Utbetalda försäkringsersättningar				
Före avgiven återförsäkring	–4 336,6	–137,9	–0,3	–72,8
Återförsäkrarens andel	1 794,8	19,5	–	6,5
Förändring i avsättning oreglerade skador				
Före avgiven återförsäkring	–829,8	13,3	0,3	0,4
Återförsäkrarens andel	340,1	4,9	–	–1,5
Försäkringsersättningar f e r	–3 031,5	–100,1	0,0	–67,4

Företag och fastighet	Motorfordon	Trafik	Sjöfart, luftfart och transport	Kredit och borgen	Husdjur	Direkt försäkring svenska risker	Direkt försäkring utländska risker	Mottagen återförsäkr
108,4	139,0	1 832,1	84,0	–	557,6	2 855,3	1,7	181,6
72,3	4,5	544,4	7,0	0,0	12,5	674,8	4,9	76,9
–	–	–	–	–	0,2	0,2	1,0	29,9
–94,7	–143,3	–1 999,8	–62,0	0,1	–406,8	–2 874,1	–2,6	–154,8
–77,1	–11,4	–384,9	–26,5	0,0	–190,2	–765,6	–0,2	–50,0
–	–	–	–	–	–	–	–0,7	–1,4
8,9	–11,3	–8,2	2,5	0,1	–26,7	–109,5	4,0	82,2
147,1	–5,0	–90,7	–18,5	2,9	6,9	–7,8	–3,2	–55,5
276,2	73,1	827,7	21,6	–	269,2	1 555,2	0,0	5,6
1 706,9	33,5	9 169,3	149,9	–	70,5	11 726,0	427,1	3 127,5
1 983,1	106,5	9 997,0	171,5	–	339,7	13 281,2	427,1	3 133,1
176,0	–	–	1,9	–	0,1	179,6	0,0	4,9
476,4	–	591,4	61,2	–	–	1 162,7	140,3	2 432,6
652,4	–	591,4	63,1	–	0,1	1 342,4	140,3	2 437,5
388,8	145,1	2 102,0	159,8	–	586,0	3 526,3	6,7	1 511,6
–217,7	–1,0	–126,8	–77,8	–	–4,6	–427,0	–5,1	–1 342,6
–9,6	–5,2	–143,2	3,1	–	–23,5	–188,4	0,0	11,8
–53,0	–	–	–1,1	–	–0,3	–55,6	–0,0	0,9
108,4	139,0	1 832,1	84,0	–	557,6	2 855,3	1,7	181,6
–511,3	–147,7	–1 362,7	–126,0	–	–409,7	–2 768,5	–17,0	–1 551,1
152,0	–0,1	221,8	65,2	–	7,8	472,6	13,3	1 308,8
189,7	4,5	–861,7	–8,4	2,9	–4,9	–663,9	33,0	–198,9
75,0	–	2,9	7,2	–2,7	–	85,7	–31,9	286,3
–94,7	–143,3	–1 999,8	–62,0	0,1	–406,8	–2 874,1	–2,6	–154,8

Balansräkning för koncernen

TILLGÅNGAR, Mkr		2001-12-31	2000-12-31
Tecknat ej inbetalt kapital		–	0,1
Immateriella tillgångar			
Goodwill	Not 17	7,0	12,3
Andra immateriella tillgångar		63,7	51,6
Summa		70,7	63,9
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	Not 18	170,9	174,4
Placeringar i koncern- och intresseföretag			
Aktier i ömsesidiga livförsäkringsföretag		452,0	452,0
Aktier och andelar i intresseföretag	Not 19	1 142,5	675,5
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar (se sid 65–71)		4 884,2	4 789,2
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not 20	9 491,9	10 219,7
Övriga lån		49,4	48,8
Utlåning till kreditinstitut		30,9	41,9
Derivat	Not 21	212,2	242,7
Övriga finansiella placeringstillgångar	Not 22	–	1,4
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		213,5	315,5
Summa		16 647,4	16 961,1
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		184,5	205,4
Livförsäkringsersättning		1,4	–
Avsättning för oreglerade skador		3 738,0	3 383,3
Summa		3 923,9	3 588,8
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	Not 23	602,5	682,2
Fordringar avseende återförsäkring		626,7	1 251,2
Uppskjuten skattefordran	Not 24	294,0	238,0
Fordringar på livkoncernen		169,6	264,8
Övriga fordringar		448,6	296,9
Summa		2 141,5	2 733,2
Tillgångar i bankkoncernen			
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not 25	1 414,7	1 399,8
Utlåning		13 605,7	10 082,2
Övriga fordringar och tillgångar		484,2	879,7
Summa		15 504,6	12 361,7
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar och varulager	Not 26	161,4	149,4
Kassa och bank		2 092,7	1 350,0
Övriga tillgångar		0,3	0,4
Summa		2 254,3	1 499,8
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		232,5	261,1
Förutbetalda anskaffningskostnader	Not 27	44,7	41,1
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		116,0	80,8
Summa		393,2	383,0
SUMMA TILLGÅNGAR		40 935,6	37 591,7

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER, Mkr		2001-12-31	2000-12-31
Eget kapital	Not 28		
Aktiekapital		629,7	607,5
Överkursfond		4 931,0	4 757,6
Reservfond		0,0	–
Övriga bundna fonder		–0,0	–
Balanserat resultat		186,9	–0,7
Årets resultat		–216,7	165,7
Summa		5 530,8	5 530,1
Minoritetsintressen i eget kapital		8,1	204,8
Efterställda skulder	Not 29	327,0	200,0
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	Not 30	1 560,7	1 340,9
Livförsäkringsavsättningar		2,7	–
Avsättning för oreglerade skador	Not 31	15 286,8	14 191,9
Summa		16 850,3	15 532,8
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	Not 32	40,5	39,2
Avsättning för aktuell skatt		0,2	9,5
Avsättning för uppskjuten skatt	Not 24	675,1	780,0
Övriga avsättningar		12,7	14,8
Summa		728,5	843,5
Depåer från återförsäkrare		405,1	482,8
Skulder i bankkoncernen	Not 33		
Skulder i kreditinstitut		217,1	1 165,2
In- och upplåning från allmänhet		12 351,9	9 206,6
Emitterade värdepapper		417,5	470,8
Övriga avsättningar och skulder		476,1	610,3
Summa		13 462,6	11 452,9
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	Not 34	48,3	144,4
Skulder avseende återförsäkring		439,6	1 057,3
Skulder till kreditinstitut		1,2	1,9
Derivat	Not 21	73,6	335,2
Skulder till livkoncernen		2 264,7	1 259,7
Övriga skulder		443,8	216,7
Summa		3 271,2	3 015,2
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		352,0	329,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		40 935,6	37 591,7
Poster inom linjen	Not 35		
Ställda panter		12 992,3	13 892,5
Ansvarsförbindelser		3 207,5	3 589,7

Resultaträkning för moderbolaget

Mkr		2001	2000
Nettoomsättning	Not 37	256,7	-
Rörelsens kostnader			
Personalkostnader	Not 36	-64,8	-
Övriga externa kostnader	Not 38	-255,4	-0,1
Rörelseresultat		-63,6	-0,1
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag	Not 39	-15,0	-
Ränteintäkter	Not 40	1,5	0
Räntekostnader	Not 41	-0,3	-
Resultat före skatt		-77,4	-0
Skatt på årets resultat	Not 42	17,4	-
ÅRETS RESULTAT		-60,0	-0

Balansräkning för moderbolaget

TILLGÅNGAR, Mkr		2001-12-31	2000-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	Not 43	3,5	–
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier och andelar i koncernföretag	Not 44	5 662,9	5 362,2
Uppskjuten skattefordran	Not 42	4,4	–
Summa anläggningstillgångar		5 670,8	5 362,2
Omsättningstillgångar			
Varulager		8,2	–
Kortfristiga fordringar			–
Kundfordringar		26,7	–
Fordringar hos koncernföretag		103,5	–
Skattefordringar		0,9	–
Övriga fordringar		11,0	–
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 45	7,3	–
		149,5	–
Kassa och bank		191,1	3,0
Summa omsättningstillgångar		348,8	3,0
SUMMA TILLGÅNGAR		6 019,6	5 365,2
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital	Not 46		
Aktiekapital (6 296 583 aktier å nom 100 kr)		629,7	607,5
Överkursfond		4 931,0	4 757,6
Reservfond		0,0	0,0
		5 560,6	5 365,2
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		33,4	0,0
Årets resultat		–60,0	–0,0
		–26,6	–0,0
Summa eget kapital		5 534,0	5 365,2
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner		28,6	–
Långfristiga skulder			
Övriga skulder	Not 47	127,0	–
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		29,6	–
Skulder till koncernföretag		253,9	0,0
Skatteskulder		–	0,0
Övriga skulder		4,8	–
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 48	41,7	0,0
		330,0	0,0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		6 019,6	5 365,2
Ställda panter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Kassaflödesanalys för moderbolaget

Mkr	2001	2000
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	-77,4	-0,0
Betalda skatter	-0,9	-
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m m	43,6	-
	-34,8	-0,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	-34,8	-0,0
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Ökning av varulager	-8,2	-
Ökning av rörelsefordringar	-148,6	-
Ökning av rörelseskulder	330,0	0,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	138,4	-0,0
Investeringsverksamheten		
Lämnade aktieägartillskott	-120,6	-
Förvärv av dotterföretag	-195,1	-
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-3,5	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-319,2	-
Finansieringsverksamheten		
Nyemission	195,5	-
Upptagna lån	127,0	-
Erhållna koncernbidrag	46,4	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	368,9	-
ÅRETS KASSAFLÖDE	188,1	-0,0
Likvida medel vid årets början	3,0	3,1
Likvida medel vid årets slut	191,1	3,1
Betalda räntor och erhållen utdelning		
Erhållen ränta	1,5	-
Erlagd ränta	-0,3	-
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m m		
Av- och nedskrivningar av tillgångar	15,0	-
Avsättning till pensioner	28,6	-
	43,6	-
Likvida medel		
Följande delkomponenter ingår i likvida medel		
Kassa och bank	191,1	3,0

Värderings- och redovisningsprinciper

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Även Redovisningsrådets, Bokföringsnämndens och FARs rekommendationer och uttalanden tillämpas.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar Länsförsäkringar AB och de bolag där Länsförsäkringar AB direkt eller indirekt äger mer än 50 procent. Den livförsäkringsverksamhet, som bedrivs genom Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ) och vars resultat i sin helhet tillfaller försäkringstagarna, ingår inte i koncernredovisningen.

Koncernredovisning har upprättats enligt förvärvsmetoden och i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation (RR 1:00). Obeskattade reserver har i koncernbalansräkningen delats upp på uppskjuten skatteskuld och bundet eget kapital.

Utländska dotterbolags resultaträkningar har omräknats till genomsnittskurs och balansräkningar till balansdagens valutakurs. Den omräkningsdifferens som uppstår vid jämförelse med ingående eget kapital har förts direkt till eget kapital.

Goodwill skrivs av efter beräknad ekonomisk livslängd för förvärvade verksamheter. För livförsäkringsverksamhet med mycket långa försäkringsavtal är avskrivningstiden 15 år. För övriga verksamheter är avskrivningstiden 5 år.

Fastigheter som ägs av intressebolagen Humlegården HB och Utile Dulci 2 HB har i koncernen värderats till verkligt värde.

Intressebolag redovisas i koncernredovisningen enligt Kapitalandelsmetoden.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Koncernbidrag och aktieägartillskott redovisas i enlighet med Redovisningsrådets Akutgrupps uttalande, innebärande att koncernbidrag och aktieägartillskott redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Immateriella tillgångar

Under året har utvecklingskostnader för dataprogram aktiverats, avskrivningar görs från färdigställandet.

Tillgångar och skulder i utländsk valuta

Tillgångar och skulder i utländsk valuta är omräknade efter balansdagens valutakurser. De kursvinster och förluster som härvid uppstår ingår i finansrörelsens resultat.

Placeringstillgångar

Placeringstillgångar redovisas per affärsdatum och är värderade till verkligt värde med undantag för aktier och andelar i koncern- och intresseföretag som värderas till anskaffningsvärde. Utländska placeringstillgångar värderas i originalvaluta för att sedan omräknas till balansdagskurs. Valutakursdifferenser som därigenom uppstår redovisas i resultaträkningen netto som valutarresultat.

Byggnader och mark

Värdering av fastighetsbeståndet i Sverige görs av personal inom Länsförsäkringar Fastighet och Humlegården HB med erforderlig kompetens.

Vid värdering används i första hand en ortprisbaserad bedömning utifrån under året genomförda försäljningar av likvärdiga objekt. Ortprisbedömningen har kompletterats med en kassaflödesanalys över 10 år samt ett nuvärdesberäknat restvärde vid kalkylperiodens slut.

Aktier och andelar

Värderade till verkligt värde. Utländska aktier och andelar värderas i originalvaluta för att sedan omräknas till balansdagskurs. Valutakursdifferenser som därigenom uppstår redovisas i resultaträkningen netto som valutarresultat.

Inom aktier och andelar finns det som vi valt att kalla Alternativa Investeringar. I redovisningen betraktas tillgångsslaget som en investering i en fond och värdering sker med utgångspunkt från värdering av underliggande investeringar.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Dessa är värderade till verkligt värde. Realisationsresultatet beräknas som skillnaden mellan försäljningsvärde och upplupet anskaffningsvärde och redovisas i resultaträkningen under kapitalavkastning intäkter respektive kostnader. Förändringen av upplupet anskaffningsvärde redovisas netto under ränteintäkter.

Utländska obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas i originalvaluta för att sedan omräknas till balansdagskurs. Valutakursdifferenser som därigenom uppstår redovisas i resultaträkningen netto som valutarresultat.

Derivat

Aktie-, valuta- och ränteterminer värderas till verkligt värde och ingen säkringsredovisning förekommer.

Övriga fordringar

Värderas till verkligt värde. Utländska fordringar värderas i originalvaluta för att sedan omräknas till balansdagskurs. Valutakursdifferenser som därigenom uppstår redovisas i resultaträkningen netto som valutarresultat.

Fond för orealiserade vinster

Vinst som uppkommer vid tillämpning av verkligt värde till följd av att det bokförda värdet överstiger anskaffningsvärdet sätts av till fond för orealiserade vinster efter avdrag för uppskjuten skatt. För utländska tillgångar gäller att den orealiserade vinsten definieras som förändringen i originalvaluta gånger den genomsnittliga valutaanskaffningskursen.

Försäkringstekniska poster

Avsättning för ej intjänade premier

Avsättningen för ej intjänade premier görs i de flesta fall pro rata temporis, vilket innebär att premieinkomster periodiseras månadsvis. För vissa produkter med liten volym beräknas ej intjänade premier som en andel av premieinkomsten.

Avsättning för kvardröjande risker

Om avsättningen för ej intjänade premier inte bedöms täcka skade- och driftskostnaderna med avdrag för kapitalavkastningen för, per balansdagen löpande, försäkringsavtal under deras återstående löptid görs en avsättning för kvardröjande risker på mellanliggande belopp.

Kostnader för nyanskaffning

Kostnader för nyanskaffning av försäkringsavtal har tagits upp som en tillgång, Förutbetalda anskaffningskostnader, och skrivs av över sin ekonomiska livslängd som beräknas vara tolv månader för skadeförsäkring.

Avsättning för inträffade skadefall

Avsättningen för inträffade skadefall ska täcka de förväntade kostnaderna för ej slutreglerade skador inklusive de skador

som inträffat men ännu ej anmälts till bolaget. Avsättningen inkluderar förväntad, framtida kostnadsökning och görs för de flesta skador med statistiska metoder. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning.

För sjuk- och olycksfallsförsäkring för barn, en verksamhet vars aktiva del är överförd till länsförsäkringsbolagen, tillämpas diskontering av avsättningen för inträffade skadefall. Diskontering sker med en realränta om 4 procent.

Avsättning för skadelivräntor

Avsättningen för skadelivräntor beräknas enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder.

Avsättning för skaderegleringskostnader

Avsättningen för skaderegleringskostnader görs proportionellt mot avsättningen för inträffade skadefall.

Resultaträkning

I premieinkomsten för skadeförsäkring ingår fr o m 1998 förutom under året influtna premier även aviserade, ej betalda premier.

Försäkringsrörelsen har tillförts en ränta på summan av halva premieintäkten och genomsnittet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador för egen räkning. Räntesatsen är riskfri ränta ökad med en procentenhet. Den riskfria räntan är satt till värdet för 60-dagars statsskuldväxlar. För försäkringstekniska avsättningar i utländsk valuta har som riskfri ränta resp lands 30-dagarsränta använts. För försäkringsgrenen trafik med lång avveckling används som riskfri ränta genomsnittet för en 4-års statsobligation under de senaste fyra

åren. På bolag i run-off förs hela kapitalavkastningen över till försäkringsrörelsen.

Skatter

Bolaget och koncernen tillämpar Redovisningsrådets rekommendation RR9 Inkomstskatter. Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkning utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt (tidigare kallad Betald skatt) är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år. Hit hör även justeringar av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Beloppen beräknas baserade på hur de temporära skillnaderna förväntas bli utjämnade och med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. Temporära skillnader beaktas ej i koncernmässig goodwill och inte heller i skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli beskattade inom över-skådlig framtid. I juridisk person redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och bundet eget kapital.

Uppskjutna skattefordringar i avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden.

Noter till resultat- och balansräkning för koncernen

Belopp i Mkr om inget annat anges

Not 1 Premieinkomst (före avgiven återförsäkring) skadeförsäkringsrörelse

	2001	2000
Direkt försäkring, Sverige	3 565,6	3 030,7
Direkt försäkring, EES	5,2	0,1
Mottagen återförsäkring	1 473,7	1 054,6
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	5 044,6	4 085,4

Not 2 Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen till skadeförsäkringsrörelsen

	2001	2000
Överförd kapitalavkastning	756,5	715,4

Räntesatser

Trafikförsäkring	5,96%	6,04%
Övriga svenska skulder	5,37%	4,43%
Skulder i USD	7,56%	6,82%
Skulder i GBP	6,94%	6,41%
Skulder i EUR	6,00%	4,17%
Övriga utländska skulder	6,91%	5,80%

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkterna samt på genomsnittet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador före och under året till ovan angivna procentsatser.

På bolag i run-off förs hela kapitalavkastningen över till försäkringsrörelsen.

Not 3 Övriga tekniska intäkter, skadeförsäkringsrörelse

	2001	2000
Överskottsmedel SPP	–	101,6
Upplösning negativ goodwill	–	3,3
Upplösning osäkra fordringar	27,5	–
Övrigt	3,6	1,0
Övriga tekniska intäkter	31,1	105,9

Not 4 Utbetalda försäkringsersättningar, skadeförsäkringsrörelse

	2001	2000
Utbetalda skadeersättningar	–2 239,6	–998,4
Driftskostnader för skadereglering	–302,2	–273,7
Utbetalda försäkringsersättningar	–2 541,9	–1 272,1

Not 5 Driftskostnader, skadeförsäkringsrörelse

	2001	2000
Totala driftskostnader på kostnadsslag		
Personalkostnader	–721,2	–660,3
Lokalkostnader	–232,2	–182,4
Avskrivningar	–145,9	–149,4
Övriga kostnader	–41,9	–40,0
Totala driftskostnader	–1 141,2	–1 032,1

Totala driftskostnader funktionsindelade

Driftskostnader i kapitalförvaltning	–22,0	–28,5
Driftskostnader i fastighetsförvaltning	–1,1	–1,1
Driftskostnader för skadereglering, not 4	–302,2	–273,7
Driftskostnader för anskaffning och administration ¹⁾	–815,8	–728,7
Totala driftskostnader	–1 141,2	–1 032,1

Driftskostnader

Anskaffningskostnader ¹⁾	–562,7	–664,2
Förändring av Förutbetalda anskaffningskostnader	–17,6	–7,2
Administrationskostnader	–535,1	–271,7
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	299,5	214,3
Driftskostnader	–815,8	–728,7

¹⁾ Varav provisioner i direktförsäkring –118,8 –85,3

Not 6 Övriga tekniska kostnader, skadeförsäkringsrörelse

	2001	2000
Nedskrivna fordringar	–1,4	–1,7
Övrigt	–0,7	–0,4
Övriga tekniska kostnader	–2,2	–2,1

Not 7 Premieinkomster brutto, livförsäkringsrörelse

	2001	2000
Gruppförsäkringspremier (periodiska premier)	5,0	–
Premieskatt	–1,0	–
Premieinkomst, tecknad i Sverige	4,1	–

Premieinkomsten är i sin helhet hänförlig till premier för ej återbäringsberättigade avtal.

Not 8 Kapitalavkastning, intäkter, livförsäkringsrörelse

	2001	2000
Erhållna utdelningar	0,2	–
Ränteintäkter		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0,4	–
Övriga ränteintäkter	0,0	–
Kapitalavkastning, intäkter	0,7	–

Not 9 Driftskostnader, livförsäkringsrörelse

	2001	2000
Totala driftskostnader på kostnadsslag		
Övriga kostnader	-2,9	-
Totala driftskostnader	-2,9	-
Totala driftskostnader funktionsindelade		
Driftskostnader i kapitalförvaltning	-0,1	-
Driftskostnader för anskaffning och administration	-2,8	-
Totala driftskostnader	-2,9	-
Driftskostnader		
Anskaffningskostnader	-0,1	-
Förändring av Förutbetalda anskaffningskostnader	-0,6	-
Administrationskostnader	-4,7	-
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	2,6	-
Driftskostnader	-2,8	-

Not 10 Kapitalavkastning, kostnader, livförsäkringsrörelse

	2001	2000
Kapitalförvaltningskostnader	-0,1	-
Realisationsförlust, netto		
Aktier och andelar	-5,2	-
Räntebärande värdepapper	-0,1	-
Kapitalavkastning, kostnader	-5,4	-

Not 11 Kapitalavkastning, intäkter

	2001	2000
Driftsöverskott byggnader och mark		
Hysesintäkter	13,5	14,3
Driftskostnader	-8,2	-7,6
Driftsresultat	5,3	6,7
Utdelning på aktier och andelar	82,1	61,0
Ränteintäkter m m		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	514,8	564,1
Övriga ränteintäkter	150,8	96,3
Återförda nedskrivningar		
Aktier och andelar	9,5	-
Valutakursvinst, netto	28,0	-
Realisationsvinster, netto		
Byggnader och mark	2,6	-
Försäljning av Fondliv	-	112,0
Aktier och andelar	-	237,9
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	82,2	29,6
Kapitalavkastning, intäkter	875,2	1 107,7

Länsförsäkringar Kapitalförvaltning ABs resultat på 31,1 (80,0) Mkr har flyttats till en egen rad i resultaträkningen.

Not 12 Realiserade vinster och förluster på placeringstillgångar

	Realiserade vinster		Realiserade förluster	
	2001	2000	2001	2000
Realiserat resultat				
Byggnader och mark	439,8	37,7	-	-
Aktier och andelar	-	-	-282,3	-29,0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	247,8	-188,1	-
Realiserade vinster och förluster på placeringstillgångar	439,8	285,5	-470,4	-29,0

Not 13 Kapitalavkastning, kostnader

	2001	2000
Kapitalförvaltningskostnader	-91,3	-29,0
Räntekostnader m m		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-79,8	-96,6
Övriga räntekostnader	-92,6	-105,3
Valutakursförluster, netto	-0,6	-187,6

Av- och nedskrivningar

Aktier och andelar	-	-9,5
--------------------	---	------

Realisationsförluster, netto

Byggnader och mark	-	-0,7
Aktier och andelar	-232,9	-
Obligationer och räntebärande värdepapper	-	-
Kapitalavkastning, kostnader	-497,2	-428,6

Not 14 Övriga icke-tekniska intäkter och kostnader

	2001	2000
Övriga kostnader/intäkter Run-Off koncernen	-0,1	0,8
Övriga intäkter Wasa Holding koncernen	0,1	-
Netto mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enl plan	1,5	-4,3
Lita	-	-10,5
Wasa Sak	-0,3	-7,4
Agria	-1,6	-
Övriga kostnader	-0,2	-0,2
Övriga icke-tekniska intäkter och kostnader	-0,5	-21,7

Not 15 Bankrörelsens resultat

	2001	2000
Ränteintäkter	848,0	708,9
Räntekostnader	-423,6	-364,0
Räntenetto	424,3	344,9
Provisionsintäkter	70,8	67,9
Provisionskostnader	-22,9	-14,3
Nettoresultat av finansiella transaktioner	6,2	28,5
Övriga rörelseintäkter	58,0	23,6
Summa rörelseintäkter	536,4	450,5

forts. Not 15

	2001	2000
Allmänna administrationskostnader	-497,2	-396,6
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-38,2	-10,2
Övriga rörelsekostnader	-45,9	-27,0
Summa kostnader före kreditförluster	-581,3	-433,8
Resultat före kreditförluster	-44,9	16,7
Kreditförluster netto	24,6	-0,6
Resultat Wasa Garanti	21,7	50,5
Bankrörelsens resultat	1,4	66,6

Not 16 Skatt på årets resultat

	2001	2000
Aktuell skatt		
Periodens skatteintäkt/kostnad	-0,2	-4,9
Justering av skattekostnad hänförlig till tidigare år	0,2	-
Summa aktuell skatt	-0,0	-4,9
Uppskjuten skatt		
Uppskjuten skatteintäkt/kostnad avseende temporära skillnader	-4,9	-299,2
Uppskjuten skatteintäkt under året aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	180,3	74,1
Summa uppskjuten skatt	175,4	-225,2
Totalt redovisad skatteintäkt/ kostnad	175,4	-230,0
Avstämning av effektiv skattesats		
Resultat före skatt	-394,8	402,4
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	110,5	-112,7
Effekt av andra skattesatser för utländska dotterbolag	8,1	1,8
Avskrivning koncernmässig goodwill	-9,1	-21,3
Skatt ej avdragsgilla kostnader	-103,5	-598,5
Skatt ej skattepliktiga intäkter	149,5	392,6
Ökning av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering		
av uppskjuten skatt	-7,4	94,9
Utnyttjande av ej tidigare aktiverade underskottsavdrag	29,2	2,3
Skatt hänförlig till tidigare år	-0,6	-0,3
Övrigt	-1,3	11,2
Summa skatt på årets resultat	175,4	-230,0
Gällande skattesats, %	28	28
Effektiv skattesats, %	44	57
Skatteposter som redovisats direkt mot eget kapital		
Uppskjuten skatt hänförlig till förändrade redovisningsprinciper	-	238,0

Not 17 Goodwill

	2001	2000
Anskaffningsvärde		
Ingående balans	139,4	641,4
Årets förändring	44,7	-502,0
Utgående anskaffningsvärde	184,1	139,4
Akkumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-127,1	-104,4
Årets förändring	-	58,0
Årets avskrivningar	-50,0	-80,6
Utgående ackumulerade avskrivningar	-177,0	-127,1
Goodwill / ackumulerade avskrivningar	7,0	12,3

Not 18 Byggnader och mark

	Flerbostads- fastigheter	Fritidshus	Totalt
Antal	7	6	13
Anskaffningsvärde	36,7	4,7	41,4
Verkligt värde	165,5	5,4	170,9
Bokfört värde per kvm, kr	11 236		
Ytvakansgrad, %	0,2		
Direktavkastning, %	2,5		
Taxeringsvärde	130,7	3,0	133,7

Geografisk fördelning

Samtliga bostadsfastigheter är belägna i Stockholms kommun.

Värderingsmetoder

Värdering av fastighetsbeståndet har gjorts av personal inom Länsförsäkringar Fastighet med erforderlig kompetens.

Vid värderingen har i första hand en ortsprisbaserad bedömning gjorts utifrån under året genomförda försäljningar på likvärdiga objekt. Ortsprisbedömningen har kompletterats med en kassaflödesanalys över 10 år samt ett nuvärdesberäknat restvärde vid kalkylperiodens slut.

Använda direktavkastningskrav uppgår för bostadsdelarna till cirka 3,5 procent.

Riskexponering

Vid ett ökat/minskat avkastningskrav med 1 procent förändras fastigheternas värden med -27 Mkr respektive + 55 Mkr.

Andel av fastigheterna som används i den egna verksamheten

Samtliga fastigheter hyrs ut till externa hyresgäster. Ingen del av fastighetsytan används i den egna verksamheten.

Väsentliga förändringar i fastighetsbeståndet

En kontorsfastighet i Karlstad har sålts för 21 Mkr.

Not 19 Aktier och andelar i intresseföretag

Samtliga aktier är onoterade.

Företagets namn	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier och andelar	Kapital-andel %	Bokfört värde
Länsförsäkringsbolagens Fastighets HB Humlegården	916604-6459	Stockholm	204 888	28,5	620,8
Utile Dulci 2 HB	916601-0067	Stockholm	420	15,0	396,2
Eureko Property Captive S.a.		Luxemburg	5 000		1,9
European Alliance Partners					
Company B V		Amsterdam	250	6,0	119,7
Nordic Mutual AG		Zürich	4 320	43,0	1,6
Svenska Andelshästar AB	556536-9633	Uppsala	400	40,0	0,2
Trofast Veterinärt IT-stöd AB	556598-0983	Hallstahammar	2 000	50,0	2,0
Aktier och andelar i intresseföretag				1 142,5	

Not 21 Derivat 2001

Derivatinstrument med positiva värden eller värde noll.

	Ränta verkligt värde	Ränta nominellt belopp	Valuta verkligt värde	Valuta nominellt belopp	Aktie verkligt värde	Aktie nominellt belopp	Totalt verkligt värde	Totalt nominellt belopp
Terminer med positivt värde	0,8	904,0	208,4	12 583,8	3,1	84,8	212,2	13 572,6
Summa	0,8	904,0	208,4	12 583,8	3,1	84,8	212,2	13 572,6
varav clearat	0,8	904,0			3,1		3,8	904,0

Derivatinstrument med negativa värden.

	Ränta verkligt värde	Ränta nominellt belopp	Valuta verkligt värde	Valuta nominellt belopp	Aktie verkligt värde	Aktie nominellt belopp	Totalt verkligt värde	Totalt nominellt belopp
Terminer med negativt värde	–	–	73,1	12 450,1	0,5	206,0	73,6	12 656,2
Summa	–	–	73,1	12 450,1	0,5	206,0	73,6	12 656,2
varav clearat					0,5	206,0	0,5	206,0

Not 22 Övriga finansiella placeringstillgångar

	2001	2000
VetAdm AB	–	1,4
Övriga finansiella placeringstillgångar	–	1,4

Not 23 Fordringar avseende direkt försäkring

	2001	2000
Fordringar på försäkringstagare	230,1	195,9
Fordringar på försäkringsmäklare	0,2	1,8
Fordringar på försäkringsföretag	372,2	484,5
Fordringar avseende direkt försäkring	602,5	682,2

Not 20 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Noterade obligationer och andra räntebärande värdepapper

Utgivna av	Upplupet anskaffningsvärde 2001	Marknads- värde 2001	Upplupet anskaffningsvärde 2000	Marknads- värde 2000
Svenska staten	3 368,0	3 345,5	3 215,7	3 267,5
Svenska bostadsinstitut	1 367,2	1 375,5	1 276,2	1 301,5
Övriga svenska emittenter	393,6	410,8	465,3	477,9
	5 128,9	5 131,8	4 957,3	5 046,8
Utländska stater	3 650,7	3 984,8	4 356,2	4 748,1
Övriga utländska emittenter	335,1	375,3	414,4	424,8
	3 985,8	4 360,1	4 770,6	5 172,9
Noterade räntebärande värdepapper	9 114,7	9 491,9	9 727,9	10 219,7

Not 24 Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder

Redovisade uppskjutna skattefordringar och -skulder kan hänföras till följande:

	Tillgångar		Skulder		Netto	
	2001	2000	2001	2000	2001	2000
Byggnader och mark	0,0		202,2	82,0	202,2	82,0
Andra finansiella placeringstillgångar	0,0		328,7	419,2	328,7	419,2
Fordringar	–10,8				–10,8	0,0
Andra tillgångar	0,0		0,1		0,1	0,0
Skulder	–5,6				–5,6	0,0
Utnyttjande av underskotts-avdrag	–589,7	–409,4		0,0	–589,7	–409,4
Obeskattade reserver			456,1	450,2	456,1	450,2
Uppskjuten skattefordran (–)/ uppskjuten skatteskuld (+)	–606,0	–409,4	987,1	951,4	381,1	542,0
Kvittning	312,1	171,3	–312,1	–171,3	0,0	0,0
Netto uppskjuten skattefordran (–)/ uppskjuten skatteskuld (+)	–294,0	–238,0	675,1	780,0	381,1	542,0

Den temporära skillnaden mellan redovisat och skattemässigt värde på av moderföretaget direktägda andelar uppgår till:

	Koncernen	Moderföretaget
Andelar i koncernföretag	101,3	106,3

forts. Not 24

Uppskjutna skatter hänförliga till dessa andelsinnehav har ej redovisats. För koncernföretag har moderföretaget kontroll över när skatteskulden realiserar och detta kommer inte att ske inom en överskådlig framtid samtidigt som erhållna utdelningar i Sverige ej är skattepliktig intäkt.

Ej redovisade uppskjutna skattefordringar

Uppskjutna skattefordringar har inte redovisats i resultat- och balansräkningarna för följande poster:

	2001				2000	
Skattemässiga underskott	441,1				710,9	
Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag						
	Belopp vid årets ingång	Redovisat direkt mot eget kapital	Ny ingående balans	Övertaget vid förvärv	Redovisat över resultat- räkning	Belopp vid årets utgång
Byggnader och mark	81,4	0,6	82,0		120,2	202,2
Andra finansiella placerings- tillgångar	248,4	170,7	419,2	-2,9	-87,5	328,7
Fordringar					-10,8	-10,8
Andra tillgångar					0,1	0,1
Skulder					-5,6	-5,6
Utnyttjande av underskottsavdrag		-409,4	-409,4		-180,3	-589,7
Obeskattade reserver	450,2		450,2	17,5	-11,6	456,1
Uppskjuten skattefordran (-)/ skatteskuld (+)	780,0	-238,0	542,0	14,5	-175,4	381,1

Not 25 Tillgångar i bankkoncernen

	2001	2000
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	25,1	40,4
Belåningsbara statsskuldförbindelser	-	415,3
Utlåning till kreditinstitut	1 152,9	462,2
Utlåning till allmänheten	12 452,8	9 620,0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 414,7	1 399,8
Aktier och andelar	0,5	0,5
Immateriella tillgångar	90,7	85,3
Materiella tillgångar	13,2	14,0
Övriga tillgångar	224,2	173,8
Tillgångar Wasa Garanti	36,4	35,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	94,2	115,3
Tillgångar i bankkoncernen	15 504,6	12 361,7

Not 26 Materiella tillgångar och varulager

	2001	2000
Ingående anskaffningsvärde	475,3	447,6
Valutaförändring	1,6	0,4
Årets anskaffningar	102,6	77,0
Anskaffningsvärde av försålda eller utrangerade inventarier	-80,1	-55,1
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	499,3	469,9
Ingående ackumulerade avskrivningar	-333,3	-304,0
Valutaförändring	-1,6	-0,3
Ackumulerade avskrivningar på förvärv	-3,0	-
Ack avskrivningar för sålda inventarier	61,8	48,3
Årets avskrivningar	-70,2	-72,6
Utgående avskrivningar	-346,1	-328,7

forts. Not 26

	2001	2000
Utgående planenligt restvärde	153,2	141,2
Lager av reklamartiklar och trycksaker	8,2	8,2
Materiella tillgångar och varulager	161,4	149,4

Not 27 Förutbetalda anskaffningskostnader, inkl åf-andel därav

	2001	2000
Ingående förutbetalda anskaffningskostnader	41,1	48,2
Nya koncernföretag	20,1	-
Årets avskrivning	-61,2	-48,2
Årets avsättning	44,7	41,1
Utgående förutbetalda anskaffningskostnader	44,7	41,1

Samtliga anskaffningskostnader har en avskrivningstid inom ett år.

Not 28 Eget kapital 2001

	Aktie-kapital	Bundna reserver	Balanserat resultat	Årets resultat
Ingående balans enligt fastställd balansräkning	607,5	4 757,6	-347,9	274,8
Effekt av ny redovisningsprincip (RR9)			347,2	-109,1
Ny ingående balans	607,5	4 757,6	-0,7	165,7
Nyemission moderbolag	22,1	173,3		
Disposition av föregående års resultat			274,8	-274,8
Disposition			-109,1	109,1
Ingående omräkningsdifferens		-17,5	3,2	
Utgående omräkningsdifferens		52,8	-16,6	
Omföring mellan fria och bundna reserver		-35,4	35,4	
Årets resultat				-216,7
Utgående balans	629,7	4 931,0	186,9	-216,7

Känslighetsanalys, påverkan på eget kapital

	Värde-påverkan	Skatte-fordran	Eget kapital
Kursnedgång aktier 10%	-602,9	168,8	-434,1
Ränteuppgång obligationer 1%	-403,5	113,0	-290,5
Ökning av direktavkastningskrav fastigheter 2%	-54,0	15,1	-38,9
Valutakursförändring -10%	-121,1	33,9	-87,2
	-1 181,5	330,8	-850,7

Not 29 Efterställda skulder

	2001	2000
Förlagslån, bundet till år 2002	200,0	200,0
Förlagslån, bundet till år 2006	127,0	-
Efterställda skulder	327,0	200,0

Not 30 Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

	2001	2000
Ingående balans	1 340,9	1 292,7
Nya koncernföretag	101,6	–
Valutakursförändring	20,8	1,1
Beståndsoverlåtelse	–77,1	–
Årets förändring	174,5	47,1
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	1 560,7	1 340,9

Not 31 Avsättning för oreglerade skador

	Inträffade rapporterade skador	Inträffade ej rapporterade skador	Avsättning skaderegl kostnader	Totalt 2001	Totalt 2000
Ingående balans	12 134,6	1 786,5	270,8	14 191,9	14 640,7
Nya koncernföretag	221,3	54,4	11,9	287,6	–
Beståndsoverlåtelse	–61,6	–5,4	–4,0	–71,1	–
Valutakursförändring	109,3	66,3	–	175,6	130,7
Årets förändring	700,0	–13,6	16,6	702,9	–579,5
Utgående balans	13 103,6	1 888,1	295,2	15 286,8	14 191,9

Not 32 Pensionsförpliktelser

Eget kapital överstiger pensionsreserv i pensionsstiftelse med 4,1 (4,8) Mkr. Övriga pensionsåtaganden täcks av försäkring med undantag av de 19,5 (20,7) Mkr som täcks i pensionsstiftelser.

Not 33 Skulder i bankrörelsen

	2001	2000
Skulder till kreditinstitut	217,1	1 165,2
In- och upplåning från allmänheten	12 351,9	9 206,6
Emitterade värdepapper	417,5	470,8
Skulder Wasa Garanti	14,8	47,3
Övriga skulder	218,4	246,8
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	225,0	218,2
Avsättningar	18,0	18,0
Efterställda skulder	–	80,0
Skulder i bankrörelsen	13 462,6	11 452,9

Not 34 Skulder avseende direkt försäkring

Skulder till försäkringstagare	24,9	16,5
Skulder till försäkringsmäklare	6,1	11,0
Skulder till försäkringsföretag	17,3	116,9
Skulder avseende direkt försäkring	48,3	144,4

Not 35 Poster inom linjen

	2001	2000
Ställda panter		
Panträtt i egna fastigheter, nominellt värde	1,6	3,0
Registerförda placeringstillgångar för försäkringstagares räkning, totalt	12 943,5	13 814,9
varav avseende förmånsberättigade åtaganden	(2 353,9)	(2 089,2)
Obligationer	13,1	52,0
Bankmedel	34,1	–
Övriga ställda panter	–	22,6
Summa ställda panter	12 992,3	13 892,5
Ansvarsförbindelser		
Garantiförbindelse	3,3	–
Kreditgaranti för personallån	2,3	3,3
Borgensförbindelser	8,1	–
Övriga ansvarsförbindelser	4,1	13,1
Delägare i Länsförsäkringsbolagens Fastighets HB	2 369,6	2 677,3
Delägare i Utile Dulci 2 HB	820,0	896,0
Beloppsbestämda ansvarsförbindelser	3 207,5	3 589,7

Not 36 Personal, löner och ersättningar i koncernen samt arvoden till revisorer

Medelantalet anställda med fördelning på arbetsställen och länder har varit följande:

Tjänstemän	Män		Kvinnor		Totalt	
	2001	2000	2001	2000	2001	2000
Moderbolaget						
Sverige	31	–	33	–	64	–
Dotterbolag						
Sverige	625	618	585	597	1 210	1 215
Storbritannien	9	11	6	6	15	17
USA	4	–	1	–	5	–
Totalt	669	629	625	603	1 294	1 232

Löner, ersättningar och sociala kostnader har utgått enligt följande:

	Styrelse, VD och vD:ar		Tjänstemän		Totalt	
	2001	2000	2001	2000	2001	2000
Moderbolag						
Sverige						
Löner och ersättningar	2,2	–	21,7	–	24,0	–
Sociala avgifter	6,4	–	27,1	–	33,6	–
varav pensionsavgifter	4,6	–	15,9	–	20,4	–
Totalt moderbolag	8,6	–	48,9	–	57,5	–
Dotterbolag						
Sverige						
Löner och ersättningar	31,1	22,9	477,3	440,2	508,4	463,1
Sociala avgifter	19,9	30,2	296,1	234,0	316,0	264,2
varav pensionsavgifter	8,0	19,1	113,7	62,3	121,7	81,4
Storbritannien						
Löner och ersättningar	2,7	3,1	6,5	5,6	9,2	8,6
Sociala avgifter	0,3	–	1,7	1,5	2,0	1,5
varav pensionsavgifter	0,1	–	0,9	0,9	1,0	0,9
USA						
Löner och ersättningar	–	–	5,8	–	5,8	–
Sociala avgifter	–	–	0,9	–	0,9	–
varav pensionsavgifter	–	–	0,0	–	0,0	–
Totalt dotterbolag	53,9	56,2	788,4	681,2	842,4	737,4
Totalt koncernen	62,6	56,2	837,3	681,2	899,9	737,4

Styrelsens ordförande har uppburit en total ersättning på 0,3 (–) Mkr. Lön och övriga förmåner uppgick för VD till 0,8 Mkr. Länsförsäkringar AB har haft VD och övrig personal anställd sedan 1 oktober 2001.

Uppsägningstid och avgångsvederlag för ledande befattningshavare

I händelse av uppsägning från bolagets sida utgår avgångsvederlag till VD, vice VD och befattningshavare som ingår i företagsledningen med två årslöner. Vid egen uppsägning gäller tre månader. För övriga befattningshavare tillämpas de villkor som regleras i centrala avtal mellan arbetsmarknadens parter.

Pensionsförpliktelser

VD har avtal om att gå i pension vid 60 år, varvid 75 procent av slutlönen vid pensionstidpunkten bibehålls för tiden fram till 65 års ålder. Denna del är täckt genom försäkring. Alternativt kan VD gå i pension vid 55 års ålder, varvid slutlönen som bibehålls fram till 65 års ålder beräknas bli cirka 50 procent.

Övriga pensionsförpliktelser täcks genom försäkring i enlighet med avtal mellan FAO (Försäkringsbranschens arbetsgivarorganisation) och FTF.

Arvode till revisorer

För år 2001 har följande arvoden utgått till revisorer. Belopp i Tkr.

	Koncernen	Moderbolaget
KPMG		
revisionsuppdrag	4,0	0,6
andra uppdrag	9,1	0,4
Ernst & Young		
revisionsuppdrag	0,3	
Deloitte & Touche		
revisionsuppdrag	0,4	
andra uppdrag	0,2	
Övriga		
andra uppdrag	0,4	
	14,4	

Tilläggsupplysningar angående försäkringsrörelsen 2001 för koncernen

Mkr	Totalt	Olycksfall, sjukdom	Motor-fordon ansvar mot tredje man	Motor-fordon övriga klasser	Sjöfart, luftfart, transport	Brand och annan skada på egendom	Allmän ansvarighet
Premieintäkt, brutto	4 868,0	134,1	1 958,8	139,9	163,4	255,7	139,9
Försäkringsersättningar, brutto	-5 166,4	-148,5	-2 224,4	-143,2	-133,9	-251,3	-103,2
Driftskostnader, brutto	-1 115,3	-81,4	-396,8	-11,4	-33,3	-101,8	-37,9
Resultat av avgiven återförsäkring	605,0	29,5	109,8	-1,1	-0,6	20,9	-20,5
Resultat	-808,7	-66,4	-552,6	-15,8	-4,4	-76,5	-21,7
Premieinkomst, brutto	5 044,6	140,9	2 102,0	145,1	160,3	265,5	139,6

Mkr	Kredit, borgen	Rätts-skydd	Övriga försäkrings-klasser	Summa direkt försäkring	Mottagen återför-säkring
Premieintäkt, brutto	-	6,9	583,9	3 382,6	1 485,4
Försäkringsersättningar, brutto	2,9	-15,0	-418,9	-3 435,7	-1 730,8
Driftskostnader, brutto	0,0	-2,6	-194,1	-859,4	-255,9
Resultat av avgiven återförsäkring	-2,7	7,3	-15,6	126,9	478,2
Resultat	0,1	-3,4	-44,8	-785,5	-23,2
Premieinkomst, brutto	-	7,4	610,0	3 570,9	1 473,6

Noter till resultat- och balansräkningar för moderbolaget

Belopp i Mkr om inget annat anges

Not 37 Nettoomsättning

Hela omsättningen i bolaget är till bolag inom Länsförsäkringsgruppen. 86 procent är till bolag inom koncernen och 14 procent till länsförsäkringsbolagen.

Not 38 Övriga externa kostnader

	2001	2000
Lokalkostnader	-43,4	-
Marknadsföring	-20,3	-
Konsulter	-50,3	-
IT-kostnader	-52,7	-
Trycksaker, telefoni och porto	-22,9	-
Kapitalförvaltningskostnader	-30,2	-
Övrigt	-35,6	-0,1
	-255,4	-0,1

Av övriga externa kostnader utgörs 35 procent av inköp från koncernföretag.

Not 39 Nedskrivning av aktier i dotterbolag

	2001	2000
Nedskrivning av aktier i dotterbolaget Länsförsäkringar		
Utveckling AB	-15,0	-

Not 40 Ränteintäkter

	2001	2000
Ränteintäkter, övriga	1,5	0,0

Not 41 Räntekostnader

	2001	2000
Räntekostnader, övriga	-0,3	-

Not 42 Skatt på årets resultat

	2001	2000
Aktuell skatt	13,0	-
Uppskjuten skatt	4,4	-
	17,4	-

Skattemässigt underskottsavdrag på balansdagen uppgår till 0,6 Mkr, varvid en uppskjuten skattefordran bokförts med 0,2 Mkr. Uppskjuten skattefordran redovisas också om 4,2 Mkr för ej avdragsgilla pensioner.

	2001	2000
Avstämning årets skattekostnad/intäkt		
Redovisat resultat före skatt	-77,4	-0,0
Bolagsskatt 28 %	-21,7	-
Skatt ej avdragsgilla kostnader	4,3	-
Utnyttjande av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	-0,0	-
Redovisad skattekostnad/intäkt	-17,4	-
Gällande skattesats	28 %	28 %
Effektiv skattesats	22 %	0 %

Skatteposter som redovisas mot eget kapital

Aktuell skatt i erhållna koncernbidrag	13,0	-
--	------	---

Den temporära skillnaden mellan redovisat och skattemässigt värde på av moderföretaget direktägda andelar i koncernföretag uppgår till 211,9 Mkr. Uppskjutna skatter hänförliga till dessa andelsinnehav har ej redovisats. För koncernföretag har moderföretaget kontroll över när skatteskulden realiseras och detta kommer inte att ske inom en överskådlig framtid samtidigt som erhållna utdelningar i Sverige ej är skattepliktig intäkt.

Not 43 Inventarier

Inventarierna består av konst som ej skrivs av.

Not 44 Andelar i koncernföretag

	2001	2000
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	5 362,2	-
Inköp	195,1	5 362,2
Aktieägartillskott	120,6	-
Erhållen utdelning i form av dotterbolagsaktier	1 061,5	-
	6 739,4	5 362,2
Ackumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	-	-
Erhållen utdelning från dotterbolag	-1 061,5	-
Årets nedskrivningar	-15,0	-
	-1 076,5	-
Bokfört värde vid årets slut	5 662,9	5 362,2

forts. Not 44

Specifikation av bolagets innehav av aktier och andelar i koncernföretag

Företagets namn	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier och andelar	Ägarandel % ¹⁾	Bokfört värde
LF Gruppen AB (vilande)	556420-8535	Stockholm	1 000	100	0,1
Länsförsäkringar Bank AB	516401-9878	Stockholm	8 398 708	100	1 014,6
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	556364-2783	Stockholm	10 000	100	115,0
Länsförsäkringar Kapitalförvaltning AB	556356-0670	Stockholm	1 400	100	36,4
Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB	502010-9681	Stockholm	6 265 252	100	4 495,7
Länsförsäkringar Utveckling AB	556549-7004	Stockholm	10 000	100	1,0
IT-bolaget i Strömsholm AB, tidigare Wasa Försäkring Fastighets AB (vilande)	556549-7012	Stockholm	1 000	100	0,1
Aktier och andelar i koncernföretag					5 662,9

¹⁾ Ägarandelen av kapitalet avses, vilket även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier.

Samtliga bolag utom Länsförsäkringar Sak AB har under årets överförts till LFAB genom utdelning av 1 061,5 Mkr från Länsförsäkringar Sak AB. Anskaffningsvärdet av aktierna i Länsförsäkringar Sak AB har skrivits ned med lika stort belopp.

Not 45 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2001	2000
Rikskuponger	0,6	–
Förutbetalda försäkringskostnader	4,6	–
Övrigt	2,2	–
	7,3	–

Not 46 Eget kapital

	Aktie-kapital	Överkurs-fond	Reserv-fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa
Ingående balans	607,5	4 757,6	0	0,0	–0,0	5 365,2
Vinstdisposition				–0,0	0,0	
Nyemission	22,1	173,3				195,5
Koncernbidrag				46,4		46,4
Skatteeffekt på koncernbidrag				–13,0		–13,0
Årets resultat					–60,0	–60,0
Utgående balans	629,7	4 931,0	0	33,4	–60,0	5 534,0
Antal aktier à nominellt 100 kr						
Serie A						1 532 678
Serie B						4 761 455
Serie C						2 450
						6 296 583

Not 47 Övriga långfristiga skulder

	2001	2000
Förlagslån	127,0	–

Förlagslånet är bundet till 2006-12-15 och löper med en ränta som motsvarar räntan för statsobligationer med motsvarande löptid med ett tillägg på 0,65 procent. Årets ränta fastställdes till 5,63 procent.

Not 48 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2001	2000
Omstruktureringskostnader	16,5	–
Semesterlöneskuld	6,2	–
Sociala kostnader	6,6	–
Övriga upplupna kostnader	12,5	0,0
	41,7	0,0

Placeringsaktier och andelar för koncernen

Sverige	Antal	Marknads- värde Tkr
NOTERADE KONVERTERINGSLÅN		
Hälsovård		
Elekta 5 011231 Konv	24	0
Total Hälsovård		0
TOTAL KONVERTERINGSLÅN		0
AKTIER		
Råvaror		
Holmen, B	3 549	846
Höganäs, B	100	16
SCA, B	8 907	2 556
SSAB, A	1 678	172
SSAB, B	3 824	361
Stora Enso (SDB), R	8 630	1 148
Total Råvaror		5 100
Industri		
ABB (SDB)	6 310	637
Assa Abloy, B	11 271	1 702
Atlas Copco, A	1 132	265
Atlas Copco, B	5 675	1 251
JM AB	1 050	231
Sandvik	8 207	1 842
SAS	783	53
Skanska, B	28 364	1 943
SKF, B	1 836	378
Studsvik	928	37
Trelleborg, B	624	50
Volvo, A	4 900	831
Volvo, B	12 198	2 147
Total Industri		11 369
Konsumentvaror		
Autoliv (SDB)	2 829	594
Axfood	1 211	142
Electrolux, B	14 042	2 198
Hennes & Mauritz, B	22 546	4 892
Total Konsumentvaror		7 826
Hälsovård		
Astrazeneca (SDB)	14 670	7 056
Capio	2 899	207
Elekta, B	6 386	543
Gambro, A	3 747	245
Gambro, B	6 355	419
Getinge Industrier, B	690	119
Pharmacia Corp (SDB)	1 823	831
Total Hälsovård		9 421

Sverige	Antal	Marknads- värde Tkr
Finans		
Carnegie	600	79
Castellum	1 814	197
Drott, B	3 200	346
Föreningssparbanken, A	17 314	2 251
Industrivärden, A	5 253	864
Investor, A	12 094	1 379
Investor, B	12 077	1 383
Invik, B	381	221
Kinnevik, B	5 885	977
Kungsleden	260 000	30 420
Nordea	104 348	5 791
OM Gruppen	2 738	378
Salusansvar, B	745 500	5 293
SEB, A	36 098	3 447
Skandia	54 619	4 151
Svenska Handelsbanken, A	23 923	3 684
Tornet	1 090	152
Wihlborg, B	5 900	84
Total Finans		61 095
IT		
Adcore	55 694	22
C Technologies, B	8 129	297
IAR Systems	1 533	19
IFS, B	4 115	127
Intentia, B	8 930	572
Micronic Laser Systems	100	19
Sigma	25	0
TietoEnator (SDB)	1 294	356
Turnit, B	2 517	40
WM-Data, B	12 757	336
Total IT		1 787
Telekommunikation		
Ericsson LM, B	392 107	22 350
Europolitan	16 025	1 122
Nokia (SDB), A	12 835	3 427
Song Networks	3 890	35
Tele2, B	6 988	2 641
Telia	89 150	4 163
Thalamus Networks, B	4 300	77
Total Telekommunikation		33 816

Sverige	Antal	Marknads- värde Tkr
Media och underhållning		
Metro Intl, B	1 155	49
Modern Times Group, B	1 913	442
Total Media och underhållning		491
Tjänster		
Eniro	16 161	1 212
Securitas, B	10 545	2 098
Transcom, A	2 896	39
Transcom, B	5 377	78
Total Tjänster		3 428
TOTAL AKTIER		134 333
FONDER		
Aragon Time Fond	12 074	1 648
Asienfonen LF	165 743	11 252
Branschfokusfonden LF	500 000	31 769
Hjärnfonden LF	100 000	18 741
Internetfonden LF	500 000	17 978
Mega Europa LF	20 810	58 941
Mega Nordamerika LF	40 747	35 647
Mega Sverige LF	22 565	91 242
Pension 2045 LF	500 000	43 792
Robur Kommunikation Fond	83 043	2 331
Skandia Time Global	21 189	2 199
Småbolagsfonden LF	502 989	68 544
Tillväxtmarknadsfonden LF	1 007 884	152 449
U-Hjälpsfonden LF	37 377	6 813
Total		543 345
TOTAL FONDER		543 345
TOTAL NOTERADE		677 678
ONOTERADE AKTIER		
Elajo, Af	200	24
Optimum, A	25 047 476	0
Optimum, B	340 378	0
Sjöassuradörerna	30	0
Total		24
Industri		
Besqab, B	21 000	7 140
Byggtjänst	25	9
Total Industri		7 149
Konsumentvaror		
Lithells AB, Bf	2	0
Total Konsumentvaror		

Sverige	Antal	Marknads- värde Tkr
Finans		
Aragon Securities Fondkommission AB	57 110	13 992
HealthCap Coinvest	12 414 000	12 414
HealthCap KB III	4 963 000	4 963
Industrial Development & Invest	8 908 480	8 908
Länsförsäkringar Mäklarservice AB	200	40
Länsteknik	500	0
SBC Bo Ekon.Förening	150	450
Sjöassuradörerna	54	0
Total Finans		40 767
IT		
Dynarc	1 447	1
Total IT		1
Tjänster		
Consult Lennermark & Ande	1 000	5 145
Jonic	100	0
Knarrarnäs	1	540
Larmtjänst	113	0
Svensk Bilprovning	560	1 680
Trinova, B	500	0
VetCare AB	100	3 792
Total Tjänster		11 158
TOTAL AKTIER		59 099
FONDER		
Nektar Fund	252 862	431 260
SBC Bo AB Fund	1 265	543
Zenit Hedge Fund	6 022	213 045
Total		644 848
TOTAL FONDER		644 848
Bostadsrätter		
Brf Kalvheden	1	362
Total Bostadsrätter		362
TOTAL ONOTERADE		704 310
TOTAL SVERIGE		1 381 988

Utland	Antal	Marknads- värde Tkr
Belgien		
NOTERADE AKTIER		
KBC Bancassurance	13 732	4 835
Total Aktier		4 835
Total Noterade		4 835
TOTAL BELGIEN		4 835
Kanada		
NOTERADE AKTIER		
BCE Inc	12 000	2 840
Bombardier, B	24 400	2 646
Genesis Microchip Inc	500	347
Inco, Common (US)	6 700	1 191
Total Aktier		7 023
Total Noterade		7 023
TOTAL KANADA		7 023
Schweiz		
NOTERADE AKTIER		
ABB (CH)	55 583	5 619
Adecco	26 753	15 254
Credit Suisse	24 393	10 911
Nestle	7 964	17 812
Novartis	46 287	17 546
Roche Holding, Genusscheine	15 480	11 590
Serono, Inhaber	602	5 511
UBS	41 094	21 757
Zurich Allied	1 527	3 758
Total Aktier		109 758
Total Noterade		109 758
TOTAL SCHWEIZ		109 758
Tyskland		
NOTERADE AKTIER		
Allianz Holding	7 084	17 600
Bayer	15 581	5 210
Daimler-Chrysler, Namen	14 581	6 585
Deutsche Bank, Namen	6 890	5 110
Deutsche Telekom, Namen	53 793	9 697
E.ON (Veba)	30 358	16 497
Linde	11 063	4 701

Utland	Antal	Marknads- värde Tkr
Tyskland forts.		
Muenchener Rueckversicherung, Namen	2 338	6 659
SAP	5 757	7 867
Siemens, Namen	17 007	11 810
Volkswagen	11 522	5 650
Total Aktier		97 385
Total Noterade		97 385
TOTAL TYSKLAND		97 385
Marknads- värde Tkr		
Utland	Antal	
Danmark		
NOTERADE AKTIER		
Falck	9 195	10 800
ISS	15 074	7 783
NEG Micon (Nordtank)	5 642	1 559
TDC	13 263	4 957
Total Aktier		25 098
TOTAL NOTERADE		25 098
TOTAL DANMARK		25 098
Spanien		
NOTERADE AKTIER		
Acerinox	22 381	7 849
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria BBVA	115 643	15 014
Bankinter	37 486	11 505
Inditex	30 170	6 033
Repsol	28 395	4 344
Telefonica de Espana	114 306	16 046
Total Aktier		60 791
Total Noterade		60 791
TOTAL SPANIEN		60 791
Finland		
NOTERADE AKTIER		
Nokia	118 602	31 925
Sonera Corp	23 501	1 236
Total Aktier		33 161
Total Noterade		33 161
TOTAL FINLAND		33 161

Utland	Antal	Marknads- värde Tkr
Frankrike		
NOTERADE AKTIER		
Accor	11 167	4 259
Alcatel	26 851	4 815
Altran Technologies	3 995	1 894
Aventis	31 681	23 598
AXA	37 731	8 271
BNP Paribas	4 920	4 618
Cap Gemini	7 725	5 852
Carrefour Supermarkets	17 007	9 277
Casino, Guichard-Perrachon	13 059	10 569
France Telecom	11 966	5 018
Genesys	5 823	753
L'Oreal	16 360	12 362
Peugeot	11 208	4 999
Pinault-Printemps-Redoute	2 888	3 900
Sanofi-Synthelabo	13 346	10 446
Societe Generale	19 532	11 466
STMicroelectronics	16 000	5 387
Suez (Lyonnais des Eaux)	39 045	12 399
Total Fina	19 966	29 912
Vivendi Universal	27 281	15 671
Total Aktier		185 464
Total Noterade		185 464
TOTAL FRANKRIKE		185 464

Storbritannien		
NOTERADE AKTIER		
Abbey National	54 960	8 239
Astrazeneca (GB)	35 407	16 758
BAE Systems	77 644	3 690
Barclays	78 010	27 087
BP Plc (Amoco)	507 368	41 316
BT Group	296 786	11 467
Centrica	455 265	15 470
CGU	32 192	4 159
Diageo	79 822	9 570
FKI	410 283	11 565
GlaxoSmithkline Plc	135 775	35 713
Great Universal Stores	41 569	4 084

Utland	Antal	Marknads- värde Tkr
Storbritannien forts.		
Hbos Group	35 866	4 359
HSBC Holdings (GBP 0.75)	152 206	18 732
Land Securities	37 689	4 497
Lloyds TSB Group	74 944	8 544
Marks & Spencer	117 324	6 484
Misys	100 741	5 082
Prudential	88 648	10 777
Rio Tinto	57 987	11 650
Royal Bank of Scotland	44 034	11 250
Sainsbury, J	42 673	2 394
Scottish Power	73 733	4 289
Shire Pharma	32 000	4 135
Six Continentents (Bass)	81 835	8 491
Tesco	184 217	6 990
TGI plc	10	0
Unilever	154 110	13 262
Vodafone	1 525 730	41 869
Wolseley	45 894	4 034
WPP Group	101 830	11 831
Total Aktier		367 788

FONDER		
Friends Provident UK Index Tracking Fund	4 129 636	59 162
Total Fonder		59 162
Total Noterade		426 951

ONOTERADE AKTIER		
Altius Assoc	13 218	202
Scan Re	7 500 000	0
Total Aktier		202
Total Onoterade		202
TOTAL STORBRITANNIEN		427 152

Irland		
NOTERADE AKTIER		
Allied Irish Banks	40 869	4 962
Total Aktier		4 962
Total Noterade		4 962
TOTAL IRLAND		4 962

Utland	Antal	Marknads- värde Tkr
Israel		
NOTERADE AKTIER		
Taro Pharmaceutical Ind	300	126
ViryNet Ltd	9 400	43
Total Aktier		169
Total Noterade		169
TOTAL ISRAEL		169

Italien		
NOTERADE AKTIER		
Alleanza Assic	55 942	6 448
Assicurazioni Generali	19 812	5 770
Autogrill	63 118	6 125
Autos Trade	110 089	8 020
Banca Fideuram	82 134	6 909
ENI	77 755	10 204
Telecom Italia	107 314	9 622
TIM, Ord	236 398	13 840
Unicredito Italiano (Credito Italiano)	189 868	7 966
Total Aktier		74 904
Total Noterade		74 904
TOTAL ITALIEN		74 904

Japan		
NOTERADE AKTIER		
Acorn Co	2 700	2 064
Advantest Corp	1 900	1 128
Aeon Co	8 000	1 895
Ajinomoto Co	12 000	1 229
Asahi Breweries	12 000	1 132
Asahi Glass Co	29 000	1 799
Asahi Kasei Co	33 000	1 215
Bank Yokohama	17 000	622
Benesse Corp	3 000	816
Bridgestone Corp	19 000	2 109
Canon Inc	15 000	5 415
Central Japan Railway Co	47	3 190
Credit Saison	2 000	408
Dai Nippon Printing	19 000	1 992
Daiichi Pharmaceutical	6 000	1 225
Daikin Industries	8 000	1 316
Daiwa House	12 000	718

Utland	Antal	Marknads- värde Tkr
Japan forts.		
Daiwa Securities Co	29 000	1 599
Denso Corp	19 700	2 737
East Japan Railway	78	3 952
Eisai Co	6 000	1 566
Fanuc	4 500	2 010
Fuji Photo Film	12 000	4 495
Fujitsu	34 000	2 596
Furukawa Electric Co	14 000	780
Hitachi	58 000	4 456
Honda Motor Co	16 700	6 991
Hoya Corp	1 900	1 191
Itochu Corp	36 000	853
Ito-Yokado Co	8 000	3 791
Japan Airlines Co	47 000	1 181
Japan Energy Corp	34 000	400
Japan Tobacco	23	1 519
Kajima Corp	41 000	1 168
Kaneka Corp	13 000	831
Kansai Electric Power	17 700	2 659
Kao Corp	10 000	2 181
Kawasaki Steel Corp	78 000	830
Kikkoman Corp	10 000	567
Kirin Brewery Co	20 000	1 500
Komatsu	34 000	1 276
Konami Co	2 700	841
Kubota Corp	35 000	964
Kuraray Co	14 000	938
Kyocera Corp	3 300	2 258
Marui Co	5 000	620
Matsushita Elect Ind	43 000	5 792
Minebea Co	17 000	961
Mitsubishi Chemical Corp	44 000	983
Mitsubishi Corp	31 000	2 111
Mitsubishi Electric Corp	45 000	1 826
Mitsubishi Estate	29 000	2 226
Mitsubishi Heavy Ind	83 000	2 325
Mitsubishi Materials	42 000	602
Mitsubishi Tokyo Financial Group Inc	114	8 020
Mitsui	36 000	1 870
Mitsui Fudosan	12 000	960
Mitsui Marine & Fire Insurance	16 000	788
Mizuho Holdings	189	4 039
Murata Manufacturing	4 400	2 768
NEC Corp	28 000	2 996

Utland	Antal	Marknads- värde Tkr
Japan forts.		
Nikon Corp	6 000	485
Nintendo Co	2 600	4 776
Nippon Express Co	41 000	1 460
Nippon Meat Packers	6 000	668
Nippon Mitsubishi Oil	28 000	1 121
Nippon Sheet Glass Co	12 000	398
Nippon Steel Corp	143 000	2 163
Nippon Tel & Tel Corp	130	4 443
Nippon Unipac Holding	20	936
Nippon Yusen K.K	28 000	885
Nissan Motor Co	72 000	4 005
Nisshin Seifun Group Y50	7 000	443
Nissin Food Products Co	3 500	717
Nitto Denko Corp	4 200	1 019
Nomura Holdings	36 000	4 841
NTT Data	13	485
NTT Docomo Inc	27	3 328
Oji Paper Co	20 000	834
Olympus Optical Co	6 000	905
Omron Corp	4 000	560
Onward Kashiyama Co	5 000	503
Oriental Land Co	1 500	1 082
Orix Corp	1 100	1 034
Osaka Gas Co	44 000	1 102
Pioneer Electronic Corp	3 000	687
Promise Co	2 400	1 362
Ricoh Co	6 000	1 172
Rohm Co	2 100	2 859
Sankyo Co	9 000	1 617
Sanyo Electric Co	44 000	2 180
Secom Co	4 500	2 370
Sega Enterprises	2 900	607
Sekisui House	11 000	836
Seven-Eleven Japan	3 000	1 148
Sharp Corp	26 000	3 190
Shin Etsu Chemical	7 700	2 903
Shionogi & Co	7 000	1 255
Shiseido Co	8 000	775
Shizuoka Bank	29 000	2 303
Showa Shell Sekiyu K.K	8 000	446
Skylark Co	3 000	528
SMC Corp	1 700	1 815
Softbank Corp (JP)	5 200	882
Sony Corp	17 900	8 582

Utland	Antal	Marknads- värde Tkr
Japan forts.		
Sumitomo Chemical Co	32 000	1 140
Sumitomo Corp	26 000	1 251
Sumitomo Electric Ind	17 000	1 245
Sumitomo Mitsui Banking Corp	90 800	4 033
Taisho Pharmaceutical	7 000	1 154
Takara Shuzo Co	4 000	353
Takeda Chemical Industries	15 000	7 119
Takefuji Corp	2 470	1 874
TDK Corp	900	445
Teijin	24 000	966
Toho Co	1 700	1 929
Tohoku Electric Power	9 000	1 295
Tokio Marine & Fire Insurance	30 000	2 300
Tokyo Electric Power	21 700	4 846
Tokyo Electron	3 300	1 698
Tokyo Gas Co	54 000	1 517
Tokyu Corp	34 000	1 075
Toppa Printing	12 000	1 161
Toray Industries	36 000	913
Toshiba Corp	58 000	2 089
Toyo Seikan Kaisha	5 000	670
Toyota Motor Corp	59 200	15 731
Yamanouchi Pharm.	7 000	1 939
Yamato Transport Co	10 000	1 977
Yokogawa Electric Corp	7 000	585
Total Aktier		258 305
FONDER		
Japanfonden LF	1 958 489	184 428
Total Fonder		184 428
Total Noterade		442 733
TOTAL JAPAN		442 733
Cayman Islands		
NOTERADE AKTIER		
02 Micro Intl Ltd	800	202
Total Aktier		202
Total Noterade		202
TOTAL CAYMAN ISLANDS		202
Nordamerika		
NOTERADE FONDER		
Nordamerikafonden LF	258 730	67 598
Total Fonder		67 598
Total Noterade		67 598
TOTAL NORDAMERIKA		67 598

Utland	Antal	Marknads- värde Tkr
Nederländerna		
NOTERADE AKTIER		
Aegon	66 167	18 787
Ahold	16 904	5 160
ING Groep	59 557	15 931
Philips Electronics	17 161	5 350
Qiagen NV	5 564	1 091
Royal Dutch	56 220	29 878
TPG NV	31 280	7 099
Total Aktier		83 297
Total Noterade		83 297
ONOTERADE AKTIER		
Eureko BV Placeringsaktie	1 761 294	709 980
Total Aktier		709 980
Total Onoterade		709 980
TOTAL NEDERLÄNDERNA		793 277
Norge		
NOTERADE AKTIER		
Norsk Hydro	12 681	5 576
Tomra Systems	17 016	1 711
Total Aktier		7 288
Total Noterade		7 288
TOTAL NORGE		7 288
Portugal		
NOTERADE AKTIER		
Banco Espirito Santo	34 222	4 625
Total Aktier		4 625
Total Noterade		4 625
TOTAL PORTUGAL		4 625
Singapore		
ONOTERADE AKTIER		
Equatorial Re	5 000 000	0
Total aktier		0
Total Onoterade		0
TOTAL SINGAPORE		0
USA		
NOTERADE AKTIER		
Abbott Laboratories	8 900	5 205
Activision Inc	1 600	437
Affymetrix	800	317
Air Products & Chemicals	2 500	1 230
Alcoa (Aluminum Co America)	9 600	3 580
Alpha Industries Inc	800	183

Utland	Antal	Marknads- värde Tkr
USA forts.		
American Eagle Outfitters	2 000	549
American Express	17 000	6 364
American Home Products	13 000	8 367
American Intl Group	21 300	17 740
American Tower Corp	20 000	1 987
Amerisource Bergen	400	267
Ameritrade Holdings Corp CL	1 800	112
Amgen Inc	7 900	4 677
Amsurg Corp	1 600	456
Anadarko Petroleum Corp	2 300	1 372
Anheuser-Busch	12 500	5 928
Answerthink Consulting Group	4 900	336
AOL Time Warner	29 400	9 900
Applied Materials	5 300	2 229
Armor Holdings	2 400	679
Artesyn Technologies Inc	3 600	352
Aspen Technology Inc	3 800	670
AT&T Corp	30 500	5 804
AT&T Wireless Group	17 924	2 702
Automatic Data Process	3 800	2 348
Aviron	1 000	522
Avocent Corp	1 400	356
Baker Hughes	7 300	2 793
Bally Total Fitness	1 300	294
Bank of America Corp	8 900	5 877
Bank of New York Co	7 300	3 124
BEA Systems	2 900	468
Bellsouth Corp	9 600	3 842
Block (H&R)	10 200	4 783
Bristol Myers Squibb	14 000	7 490
Brucker AXS Inc	2 000	137
California Pizza Kitchen Inc	1 600	415
Caminus Corp	1 400	338
Caremark RX Inc	2 200	376
Cendant Corp	17 000	3 497
Charles River Labs Intl Inc	700	246
Chevron Texaco Corp	4 600	4 324
Chico's Fas Inc	800	333
Childrens Place	1 100	313
Cirrus Logic Inc	1 900	263
Cisco Systems Inc	49 400	9 384
Citigroup Inc	38 166	20 210
Clarcor Inc	1 000	285
Coca-Cola Co	16 700	8 260
Cognixant Technology Solutions Corp	400	172

Utland	Antal	Marknads- värde Tkr
USA forts.		
Colgate Palmolive	5 900	3 574
Colombia Sportwear Comp	900	314
Compaq Computer Corp	25 800	2 641
Computer Assoc Intl	8 500	3 075
Computer Learning Centers	84	0
Computer Network Tech Group	1 400	261
Convenant Transport Inc	900	151
Copart Inc	1 000	382
Corinthian Colleges Inc	1 000	429
Corixa Corp	1 800	285
Costco Co	7 900	3 678
Cox Communications (US)	11 800	5 188
Cross Country Inc	1 200	334
CSK Autocorp	3 500	365
CSX Corp	3 300	1 213
Curagen Corp	500	117
CVS Corp	2 600	807
Dell Computer Corp	17 000	4 847
Doubleclick Inc	3 500	416
Dow Chemical Co	5 400	1 913
Du Pont de Nemours E I & Co	8 200	3 657
Duke Energy Corp	7 000	2 883
Dynacare Inc	1 600	283
El Paso Energy Co	3 617	1 693
Electronic Data Systems	7 400	5 321
Eli Lilly & Co	9 400	7 744
EMC Corp	15 600	2 199
Emerson Electric	5 700	3 414
Emmis Communications Corp	4 000	992
Emulex Corp	700	290
Endocare Inc	1 500	282
Enterasys Networks	2 900	269
Ess Technology Inc	2 700	602
Exelon Corp	4 000	2 009
Extended Stay America Inc	1 500	258
Extreme Networks Inc	1 100	149
Exxon Mobil Corp	48 800	20 118
F5 Networks Inc	2 700	610
Fannie Mae (Fed Nat Mtg)	10 400	8 673
Finisar Corp	2 300	245
First Service	1 300	382
Fleet Boston Financial Group	15 300	5 858
Flowserve Corp	3 300	921
Ford Motor Co	22 100	3 644
Freddie Mac	7 900	5 420

Utland	Antal	Marknads- värde Tkr
USA forts.		
Fred's Inc	1 000	430
Gala Gen Inc	27 083	18
General Electric Co (US)	72 800	30 607
General Motors Corp	2 400	1 224
Genta Inc	1 700	254
Getty Images Inc	5 100	1 229
Gillette Co	5 100	1 787
Global Power Equipment Group Inc	3 900	616
Globespan Virata	2 100	285
Harman Intl Industries	700	331
Harmonic Inv	2 900	366
Hollywood Entertainment Corp	2 600	390
Home Depot Inc	12 500	6 688
Hot Topic Inc	800	263
IBM Corp	13 000	16 495
Ilex Corp	900	326
Incyte Genomics	1 500	306
Insight Communications Inc	1 400	355
Insight Enterprises Inc	2 500	645
Integrated Circuit Systems Inc	3 800	900
Intel Corp	45 900	15 142
Intermune Inc	500	258
International Paper Co	5 700	2 413
Internet Security Systems	800	269
Invitrogen Corp	1 000	650
Itron Inc	900	286
Ixia	1 200	162
J P Morgan Chase & Co	10 600	4 042
Jack Henry & Associates Inc	700	160
JDS Uniphase Corp	5 900	537
Johnson & Johnson	21 400	13 267
Kimberly Clark	9 400	5 896
Knight Transportation Inc	2 475	488
Krispy Kreme Doughnuts Inc	700	325
Kroger Co	10 800	2 364
Labranche & Co	400	145
Learning Tree	1 250	366
Liberty Media Grp, A	25 800	3 789
Linear Technology	4 000	1 638
Linens'n Things Inc	2 400	642
Lucent Technologies Inc	23 600	1 557
Luminex Corp	700	125
Magma Design Automation Inc	1 400	445
Manhattan Assoc Inc	500	153

Utland	Antal	Marknads- värde Tkr
USA forts.		
Manugistics Group Inc	2 500	553
Marsh & McLennan Cos	1 900	2 142
Martha Stewart Living Omnimedia Inc	1 500	259
Mcdata Corp, A	2 700	694
McDonald's Corp	13 800	3 832
Medtronic	9 200	4 942
Mellon Financial Corp	3 600	1 421
Merck Co	13 900	8 573
Mercury Interactive Corp	400	143
Metris Co's Inc	1 500	405
Micromuse	1 600	252
Microsoft Corp	34 300	23 837
Minnesota Mining & Mfg	3 100	3 844
Motorola	12 700	2 001
MSC Industrial Direct	1 400	290
National Processing Inc	1 300	443
Network Assoc Inc	1 500	407
New Horizons Worldwide	2 100	253
Nortel Networks (US)	20 900	1 644
Novellus Systems Inc	4 000	1 655
NPS Pharmaceuticals Inc	1 900	763
Ocean Energy Inc	4 600	926
Omniceil Inc	3 300	308
Oracle Systems Corp	33 600	4 867
O'Reilly Automotive Inc	3 500	1 339
Orthrofix Intl NV	500	195
OSI Pharmaceuticals Inc	300	144
Overture Services Inc	1 000	372
Paradyne Networks Inc	6 200	254
Parametric Technology	3 600	295
Paxson Communications	1 300	143
PDF Solutions Inc	900	198
Penton Media Inc	8 400	552
Peoplesoft	8 100	3 416
Pepsico Inc	8 400	4 290
Peregrine Systems	1 075	167
Performance Food Group Co	1 800	664
Pfizer Inc	54 900	22 949
Pharmaceutical Product Dev	900	305
Pharmacia Corp (US)	9 000	4 026
Philip Morris Co's Inc	9 400	4 521
PMA Capital Corp	3 200	648
PNC Financial Service Group	11 700	6 897
Princeton Review Inc	2 600	209

Utland	Antal	Marknads- värde Tkr
USA forts.		
Procter & Gamble Co	11 100	9 214
Progres Energy Inc	3 900	1 842
Province Healthcare Co	450	146
Proxim Inc	2 300	239
Q West Com Intl	16 300	2 416
Quest Software Inc	1 100	255
Quintiles Transnational Corp	700	118
Radio One Inc	1 700	329
Radio One Inc, Class D	3 500	661
Radware Ltd	1 300	177
Rare Hospitality Intl Inc	2 700	638
Raymond James Financial Inc	1 000	373
Redback Networks Inc	4 000	166
Reebok Int'l Ltd	600	167
Rehabcare Group Inc	1 000	310
Reinsurance Group of America	700	244
Respironics Inc	900	327
Riverstone Networks Inc	1 600	279
RPM Inc	2 100	319
Rudolph Technologies Inc	700	252
Sanish Brodcasting System	3 200	332
Sanmina-SCI Corp	7 100	1 482
Sapient Corp	3 900	316
SBC Communications Inc	18 900	7 766
Schlumberger Ltd	7 900	4 554
SeaChange Intl Inc	800	286
SeeBeyond Technology Corp	2 800	285
Sinclair Broadcast Group	1 500	149
Sonic Automotive Inc	1 300	320
SonicWall Inc	2 250	459
Southern Co	23 200	6 169
SPX Corp	1 400	2 010
Stancorp Financial Group	600	297
Starbucks Corp	4 900	979
Steiner Leisure	1 400	312
Steris Corp	1 200	230
Storagenetworks Inc	2 800	182
Support.Com	9 400	618
Swift Transportation	1 200	271
Sykes Enterprises Inc	3 000	294
Sysco Corp	3 800	1 045
Talbots Inc	1 500	570
Target Corp	7 800	3 359
Teradyne Inc	4 500	1 423

Utland	Antal	Marknads- värde Tkr
USA forts.		
Terayon Communication Systems Inc	1 400	121
Texas Instruments Inc	11 200	3 290
Therasense Inc	1 000	260
Trimeris Inc	1 400	660
Tyco Intl	6 100	3 769
U.S. Physical Therapy Inc	1 600	271
Ultimate Electronics	1 000	315
United Parcel Service	5 700	3 259
United Rentals Inc	1 800	429
United Surgical Partners Inc	1 700	377
United Technologies Corp	5 300	3 593
US Bancorp (New)	23 300	5 116
UTI Worldwide Inc	900	185
Wal Mart Stores Inc	32 400	19 559
Walgreen Co	5 200	1 836
Walt Disney Co	18 400	3 999
Vans Inc	2 200	294
Varian Medical Systems Inc	400	299
Washington Mutual	7 050	2 418

Utland	Antal	Marknads- värde Tkr
USA forts.		
Waste Connections Inc	1 500	488
Waste Management	13 900	4 653
Vastara Inc	3 600	627
Webmethods Inc	800	141
Wells Fargo	24 000	10 939
Verizon Communications	15 000	7 468
WFS Financial Inc	1 300	327
Viacom, B	15 800	7 317
Williams Co's	8 300	2 222
Wilmington Trust Corp	400	266
Wind River Systems	1 400	263
Virage Logic Corp	2 500	504
WMS Industries Inc	700	147
Worldcom Inc - Worldcom Group	27 800	4 106
Xcel Energy	8 200	2 386
Zoran Corp	1 100	377
Total Aktier		648 925
Total Noterade		648 925

Utland	Antal	Marknads- värde Tkr
USA forts.		
ONOTERADE AKTIER		
Hyperion Inc	35 496	2 327
Universal Pediatrics Services	80 000	0
Total Aktier		2 327
FONDER		
Moore Global Fixed Income Fund Ltd	714	33 443
Narragansett Offshore Ltd	3 000	32 723
Raphael II Ltd	2 073	32 929
Styx International Ltd	2 038	42 617
Tiedemann Arbitrage Associates	74 352	20 894
Viking Global Equities III Ltd A/1E	2 539	77 052
Viking Global Equities III Ltd A/4E	11 000	264 841
Total Fonder		504 499
Total Onoterade		506 826
TOTAL USA		1 155 751
TOTAL KONCERNEN		4 884 165

Stockholm den 14 mars 2002

Hans Jonsson
Ordförande

Gunnar Kinch
Vice ordförande

Jan Fager

John Helgesson

Anna-Greta Lundh

Åke Modig

Anders Nilsson

Frans-Henrik Schartau

Karin Starrin

Anders Stigers

Maths O Sundqvist

Tommy Persson
Verkställande direktör

Carl Johan Gezelius
Personalrepresentant

Karl-Axel Karlsson
Personalrepresentant

Sven-Erik Martinell
Personalrepresentant

Vår revisionsberättelse har avgivits den 28 mars 2002.

Stefan Holmström
Auktoriserad revisor

Lars Bonnevier
Auktoriserad revisor
Av Finansinspektionen
förordnad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Aktiebolag (publ)

Org nr 556549-7020

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Länsförsäkringar Aktiebolag (publ) för år 2001. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållan-

den i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, årsredovisningslagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen för moderbolaget har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger därmed en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vi tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, behandlar förlusten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 28 mars 2002

Stefan Holmström
Auktoriserad revisor

Lars Bonnevier
Auktoriserad revisor
Av Finansinspektionen
förordnad revisor

Livkoncernen

Livkoncernen konsolideras inte i Länsförsäkringar AB koncernen eftersom resultatet i sin helhet tillfaller försäkrings- tagarna. Livkoncernen omfattar det ömsesidiga moderbolaget Länsförsäkringar Liv, dotterbolaget Länsförsäkringar Fondliv samt ett antal fastighetsägande dotterbolag och mindre aktiebolag med begränsad verksamhet.

Resultaträkning, Mkr	2001	2000
Premieinkomst, brutto	8 969	9 459
Premieinkomst, netto	8 857	9 361
Kapitalavkastning, netto	-4 189	582
Värdeförändring av placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär risken	-2 659	-1 656
Försäkringsersättningar	-3 177	-3 055
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar	-9 146	-7 575
Driftskostnader	-1 360	-1 247
Övriga tekniska intäkter	107	126
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	-11 567	-3 464
Icke-tekniskt resultat	-129	-125
Skatt	-1 042	-974
PERIODENS RESULTAT	-12 738	-4 563

Balansräkning, Mkr	2001-12-31	2000-12-31
TILLGÅNGAR		
Övriga immateriella tillgångar	1 932	1 865
Placeringstillgångar		
Byggnader och mark	6 488	6 885
Placeringar i koncern och intresseföretag	4 036	3 226
Andra finansiella placeringstillgångar		
aktier och andelar	42 660	46 931
obligationer och andra räntebärande värdepapper	37 339	37 467
övriga finansiella tillgångar	956	2 375
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	1	1
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär risken	17 080	16 888
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	366	360
Andra tillgångar	3 603	4 806
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 669	3 309
SUMMA TILLGÅNGAR	118 130	124 113

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Eget kapital	8	8
Återbäringsmedel	28 522	43 034
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring	69 721	60 294
Avsättningar för vilka livförsäkringstagarna bär risken	17 082	16 890
Andra avsättningar och skulder	2 390	3 397
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	407	490
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	118 130	124 113

Styrelse och revisorer i Länsförsäkringar AB

Hans Jonsson

Gunnar Kinch

Jan Fager

John Helgesson

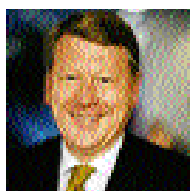
Anna-Greta Lundh

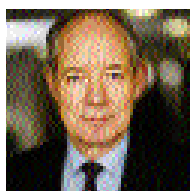
Åke Modig

Anders Nilsson

Tommy Persson

Frans-Henrik Schartau

Karin Starrin

Anders Stigers

Maths O Sundqvist

Lars Brolin

Carl Johan Gezelius

Tomas Jönsson

Karl-Axel Karlsson

Sven-Erik Martinell

Hans Jonsson, född 1949
Direktör, styrelsens ordförande
Övriga styrelseuppdrag: Ordförande
Länsförsäkringar Skaraborg

Gunnar Kinch, född 1936
Ordförande Länsförsäkringsbolagens
Förening
Lantmästare, Belteberga Lantbruks AB
Styrelsens vice ordförande
Övriga styrelseuppdrag: Ordförande
Länsförsäkringar Skåne,
ledamot Länsförsäkringar Miljö AB

Jan Fager, född 1940
VD Länsförsäkringar Älvsborg
Övriga styrelseuppdrag: Nyföretagar-
Centrum Tvåstad

John Helgesson, född 1945
VD Stena Fastigheter AB
Övriga styrelseuppdrag: Stena Fastighe-
ter AB, Örgryte Bostads AB,
Länsförsäkringar Skåne, Wasa Stiftelse,
Sveriges Fastighetsägareförbund

Anna-Greta Lundh, född 1955
VD Länsförsäkringar Södermanland
Övriga styrelseuppdrag: Strandfastighe-
ter AB

Åke Modig, född 1945
Vice VD Arla Foods Amba
Övriga styrelseuppdrag: Spendrups
bryggeri AB

Anders Nilsson, född 1945
VD Sveriges Fastighetsägare Umeå Ser-
vice AB
Övriga styrelseuppdrag: Ordförande
Länsförsäkringar Västerbotten

Tommy Persson, född 1948
VD och koncernchef Länsförsäkringar
AB
Övriga styrelseuppdrag: Ordförande
Försäkringsförbundet och FAO, ledamot
Lindex AB, Gjensidige NOR Sparefor-
sikring A/S, EurAPCo

Frans-Henrik Schartau, född 1938
Vice ordförande Länsförsäkringsbola-
gens Förening
Direktör, Stockholms Handelskammare
Övriga styrelseuppdrag: Ordförande
Länsförsäkringar Bergslagen, ledamot
Sjyllbergs Bruk, Stockholmsmässan,
Länsförsäkringar Bank

Karin Starrin, född 1947
Landshövding i Hallands län
Övriga styrelseuppdrag: Ordförande
Skogsvårdsstyrelsen Södra Götaland,
Hallands Akademi. Ledamot Kungliga
Operan

Anders Stigers, född 1947
VD Dalarnas Försäkringsbolag
Övriga styrelseuppdrag: Ledamot i
Länsförsäkringar Fondförvaltnings sty-
relse

Maths O Sundqvist, född 1950
VD AB Skrandan
Övriga styrelseuppdrag: Hexagon, Wihl-
borgs, Fischer Partner Fondkommission,
Wasa Stiftelse, Jämtlamell

Styrelsens sekreterare

Lars Brolin, född 1944
Chefjurist i Länsförsäkringar AB
Övriga styrelseuppdrag: Ledamot i
styrelsen för Svenska Avdelningen av
AIDA

Arbetsstagarrepresentanter

Carl Johan Gezelius, född 1948
FTF-klubben vid Länsförsäkringar AB
Övriga styrelseuppdrag: Ledamot i FTF,
FPK samt i dotterbolag inom Länsför-
säkringar AB

Tomas Jönsson, född 1951
Suppleant
SACO-klubben vid Länsförsäkringar AB
Övriga styrelseuppdrag: Länsförsäkring-
ar Sak Försäkrings AB, Länsförsäkringar
Kapitalförvaltning, Bank- och försäk-
ringssektionen i Jusek

Karl-Axel Karlsson, född 1949
FTF-klubben vid Länsförsäkringar AB

Sven-Erik Martinell, född 1943
LFP
Distriktschef
Övriga styrelseuppdrag: Länsförsäk-
ringar Bank, Länsförsäkringar Mäklar-
service AB, Länsförsäkringar Utveck-
ling AB

Revisor, ordinarie, vald av bolagsstämman

Stefan Holmström
Auktoriserad revisor, KPMG Bohlins
AB

Suppleant

Johan Baeckström
Auktoriserad revisor, KPMG Bohlins
AB

Utsedd av finansinspektionen

Lars Bonnevier
Auktoriserad revisor, Ernst & Young AB

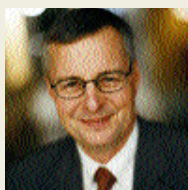
Koncernledning Länsförsäkringar AB

Tommy Persson
född 1948
VD och koncernchef
Anställd sedan 1996

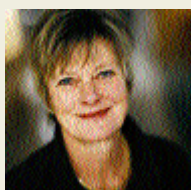
Christer Baldhagen
född 1957
Informationsdirektör
Anställd sedan 1994

Hans Benndorf
född 1954
Vice VD
VD Länsförsäkringar Liv
Anställd sedan 2001

Sten Dunér
född 1951
Koncerncontroller
Anställd sedan 1982

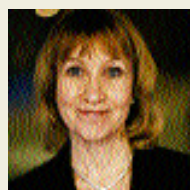
Gunnel Edenius
född 1945
VD Länsförsäkringar
Utveckling
Anställd sedan 2000

Bo Ennerberg
född 1948
Vice VD, Finansdirektör
Anställd sedan 1984

Sören Ericson
född 1944
VD Länsförsäkringar
Bank
Anställd sedan 1990

Ann Sommer
född 1959
Vice VD
VD Länsförsäkringar Sak
Anställd sedan 1988

Övriga ledande befattningshavare

Lars Brolin
född 1944
Chefjurist
Anställd sedan 1987

Lena Gerby
född 1959
VD Wasa Försäkring
Run Off
Anställd sedan 1989

Catharina Henkow
född 1954
Ekonomidirektör
Anställd sedan 2000

Torbjörn Hultgren
född 1955
Chef Företagsutveckling
Anställd sedan 1991

Jack Junel
född 1946
VD Länsförsäkringar
Kapitalförvaltning
Anställd sedan 1991

Jan Lundmark
född 1955
Personaldirektör
Anställd sedan 2002

Anders Mellberg
född 1948
VD Agria
Anställd sedan 1990

Kurth Nimmersjö
född 1942
Internrevisor
Anställd sedan 1989

Lennart Nyberg
född 1946
Chef EU-bevakning
Anställd sedan 1979

Örian Söderberg
född 1952
VD Länsförsäkringar
Fonder
Anställd sedan 1985

Olle Törnelli
född 1958
Biträdande chefjurist
Anställd sedan 1992

Ingemar Åkeson
född 1944
Chef VD-stab Omvärld
Anställd sedan 1990

Ord och uttryck

Absolute Returnfond

Absolute Return är en delmängd inom universumet av hedgefonder. En Absolute Returnfond har lägre korrelation till marknaden och normalt lägre nedsiderisk än genomsnittet av hedgefonder.

Affärsvolym, Bank

Summan av in- och utlåning.

Alternativa Investeringar

De tillgångsslag som inte vid var tid betraktas som traditionella. För närvarande består Alternativa Investeringar av Private Equity- och Absolute Return-fonder.

Direktavkastning

Netto av ränteintäkter, utdelning på aktier och andelar samt överskott (underskott) på egna fastigheter.

Direkt försäkring

Försäkringsavtal som utgör avtal direkt mellan försäkringsgivare och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är här, till skillnad från vid mottagen återförsäkring, direkt ansvarigt gentemot försäkrings-tagaren.

Diskretionär förvaltning

Förvaltaren genomför transaktioner för kunds räkning i den utsträckning och med de begränsningar som fastställs i avtal och fullmakter.

Driftskostnader

Omfattar kostnader för marknadsföring, försäljning och administration.

För egen räkning

Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag själv står risken för och som inte återförsäkras hos andra bolag.

Försäkringskapital, Liv

Försäkringens värde såsom det presenteras för kund.

Försäkringsrörelsens resultat (Sak)

Premieintäkter minskat med drifts- och skadekostnader plus resultatet av avgiven återförsäkring och kapitalavkastning i försäkringsrörelsen.

Förvaltningskostnadsprocent

Bolagets totala driftskostnader för försäkringsrörelsen i relation till det genomsnittliga marknadsvärdet av bolagets tillgångar.

Hedgefond

Fond som via investeringar i traditionella marknader, söker positiv avkastning oberoende av marknadernas generella utveckling.

Kalkylränta (Sak)

Premie betalas i förskott medan drifts- och skadekostnader betalas i efterskott. De medel som inte har betalats ut placerar bolaget under tiden så det ger en avkastning. Den beräknade räntan, kalkylräntan, på dessa placeringar förs från kapitalförvaltningen till försäkringsrörelsen.

Kapitalavkastning

Nettot av följande intäkter och kostnader: ränteintäkter, rätekostnader, utdelning på aktier och andelar, överskott (underskott) på egna fastigheter, förändring av verkligt värde på fastigheter, aktier, räntebärande värdepapper och derivat, vinst (förlust) vid försäljning av placeringstillgångar samt kursvinster (kursförluster) på valutor.

Kapitaltäckningsgrad, Bank

Kapitalbasen i förhållande till riskvägt belopp. I kapitalbasen räknas eget kapital plus förlagslån minus goodwill. Riskvägt belopp definieras som summa tillgångar i balansräkningen och åtaganden utanför balansräkningen värderade enligt lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag. Kapitaltäckningsgraden ska enligt lagen uppgå till minst 8 procent.

Konsolideringskapital

Summan av eget kapital, uppskjuten skatteskuld i obeskattade reserver och övervärden (undervärden) i totala tillgångar, vartill i livförsäkringsbolag kommer återbäringsmedel.

Konsolideringsgrad (Sak)

Konsolideringskapital i förhållande till premieinkomst för egen räkning, uttryckt i procent.

Konsolideringsnivå (Liv)

Med konsolideringsnivå avses den kollektiva konsolideringsgraden. Konsolideringsnivån definieras som marknadsvärdet på bolagets tillgångar i förhållande till bolagets totala åtagande, det vill säga försäkringstekniska avsättningar och fördelad återbärning.

Kreditförluster

Befarade kreditförluster är skillnaden mellan kreditbeloppet och vad som beräknas betalas in, med hänsyn tagen till kredittagarens betalningsförmåga och värdet på säkerheten. Konstaterade kreditförluster är fastställda, till exempel i en konkurs eller ett ackord.

Nettoplacering

Skillnaden mellan köpe- och försäljningssummor för tillgångar under räkenskapsåret.

Placeringstillgångar

Kortfristiga eller långfristiga tillgångar, som har karaktär av kapitalplacering. Hit räknas i försäkringsföretag fastigheter och värdepapper.

Premieinkomst

Premier som har betalats in under året. Premieinkomst är ett vanligt mått på försäkringsrörelsens volym.

Premieintäkt

Den del av premieinkomsten som avser räkenskapsåret.

Private Equity-fond

Fond som köper, utvecklar och säljer onoterade bolag. Huvuddelen av investeringarna görs i mogna, lönsamma bolag.

Räntebärande (värdepapper)

Ett lån emitterat i marknaden av en låntagare (till exempel staten). Långsiktiga lån kallas vanligen för obligationer medan en vanlig benämning för de kortsiktiga är växlar.

Räntemarginal, Bank

Skillnaden mellan medelräntan på samtliga tillgångar och medelräntan på samtliga skador.

Rörelseresultat

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt.

Skadekostnad (försäkringsersättning)

Den på räkenskapsåret belöpande kostnaden för inträffade skador vare sig dessa är anmälda till bolaget eller inte. I kostnaden ingår även avvecklingsresultatet samt avsättning för oreglerade skador.

Skadekostnadsprocent

Förhållandet mellan räkenskapsårets skadekostnad och premieintäkt, uttryckt i procent.

Taktisk allokering

Valet av fördelningen mellan olika tillgångsslag i en portfölj, exempelvis vilken andel aktier och räntebärande placeringar man vill ha. Omfördelning görs beroende på marknadsstron.

Tillgångsfördelning

Valet av fördelningen mellan olika tillgångsslag i en portfölj, exempelvis vilken andel aktier, räntebärande placeringar och fastigheter man vill ha.

Totalavkastning

Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt orealiserade värdeförändringar i förhållande till genomsnittligt värde på placerings-tillgångar definierade och klassificerade enligt uppställning i kapitalavkastningstabellen.

Totalkostnadsprocent

Summan av driftskostnaderna och skadekostnaderna. I förhållande till premieintäkterna, uttryckt i procent.

Återförsäkring

Om ett försäkringsbolag inte kan, eller vill, bära hela ansvaret mot försäkringstagarna, återförsäkrar bolaget delvis de tecknade försäkringarna hos andra bolag. Härvid talas om avgiven återförsäkring hos det förstnämnda och mottagen återförsäkring hos de sistnämnda bolagen.

Övervärden

Positiv skillnad mellan en tillgångs marknadsvärde och dess bokförda värde enligt balansräkningens tillgångssida.

Adresser

Länsförsäkringsbolag

Blekinge Länsförsäkringsbolag

Box 24
374 21 Karlshamn
Besök: Kyrkogatan 21
Tfn: 0454-30 23 00
Fax: 0454-105 60
E-post: info@blekinge.lansforsakringar.se

Dalarnas Försäkringsbolag

Box 3
791 21 Falun
Besök: Slaggatan 9
Tfn: 023-930 00
Fax: 023-284 87
E-post: info@dalarnas.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Älvsborg

Box 1107
462 28 Vänersborg
Besök: Vallgatan 21
Tfn: 0521-27 30 00
Fax: 0521-27 32 27
E-post: info@alvsborg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Gävleborg

Box 206
801 03 Gävle
Besök: Slottstorget 3
Tfn: 026-14 75 00
Fax: 026-14 75 19
E-post: info@gavleborg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Göttinge

Box 54
281 21 Hässelholm
Besök: Andra Avenyen 14
Tfn: 0451-489 00
Fax: 0451-156 93
E-post: info@goinge.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän

Lilla Bommen 8
404 84 Göteborg
Tfn: 031-63 80 00
Fax: 031-63 80 05
E-post: info@gbg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Halland

Box 518
301 80 Halmstad
Besök: Strandgatan 10
Tfn: 035-15 10 00
Fax: 035-10 36 10
E-post: info@halland.lansforsakringar.se

Jämtlands Länsförsäkringsbolag

Box 367
831 25 Östersund
Besök: Kyrkgatan 47
Tfn: 063-19 33 00
Fax: 063-10 24 70
E-post: info@jamtland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Jönköping

Box 623
551 18 Jönköping
Besök: Barnarpsgatan 22
Tfn: 036-19 90 00
Fax: 036-19 92 40
E-post: info@jonkoping.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Kalmar län

Box 748
391 27 Kalmar
Besök: Smålandsgatan 1
Tfn: 020-66 11 00
Fax: 0480-286 50
E-post: info@kalmar.lansforsakringar.se

Länsförsäkring Kronoberg

Box 1503
351 15 Växjö
Besök: Sandgärdsgatan 5
Tfn: 0470-72 00 00
Fax: 0470-72 00 01
E-post: info@kronoberg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Norrbotten

Box 937
971 28 Luleå
Besök: Kungsgatan 13
Tfn: 0920-24 25 00
Fax: 0920 - 22 01 66
E-post: info@norrbotten.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Skaraborg

Box 600
541 29 Skövde
Besök: Rådhusgatan 8
Tfn: 0500-77 70 00
Fax: 0500-77 70 30
E-post: info@skaraborg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Stockholm

173 82 Stockholm
Besök: Hemvärnsgatan 9, Solna
Tfn: 08-562 830 00
Fax: 08-562 833 36
E-post: info@sth.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Södermanland

Box 147
611 24 Nyköping
Besök: V Storgatan 4
Tfn: 0155-48 40 00
Fax: 0155-48 41 03
E-post: info@sodermanland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Uppsala

Box 2147
750 02 Uppsala
Besök: Svartbäcksgatan 44
Tfn: 018-16 05 00
Fax: 018-16 05 80
E-post: info@ uppsala.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Värmland

Box 367
651 09 Karlstad
Besök: Köpmannagatan 2 A
Tfn 054-775 15 00
Fax: 054-775 16 50
E-post: info@varmland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Kristianstad

Box 133
291 22 Kristianstad
Besök: V Storgatan 49
Tfn: 044-19 62 00
Fax: 044-12 06 35
E-post: info@krstad.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Västerbotten

Box 153
901 04 Umeå
Besök: Nygatan 19
Tfn: 090-10 90 00
Fax: 090-10 92 29
E-post: info@vasterbotten.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Västernorrland

Box 164
871 24 Härnösand
Besök: Stora Torget 3
Tfn: 0611-253 00
Fax: 0611-22518
E-post: info@vasternorrland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Bergslagen

Box 1046
721 26 Västerås
Besök: Stora Gatan 41
Tfn: 021-19 01 00
Fax: 021-19 01 37
E-post: info@bergslagen.lansforsakringar.se

Östgöta Brandstodsbolag

Box 400
581 04 Linköping
Besök: Platensgatan 11
Tfn: 013-29 00 00
Fax: 013-29 06 25
E-post: info@ostgota.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Gotland

Box 1224
621 23 Visby
Besök: Österväg 17
Tfn: 0498-28 18 50
Fax: 0498-24 76 48
E-post: info@gotland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Skåne

Box 742
251 07 Helsingborg
Besök: Södergatan 15
Tfn: 042-24 90 00
Fax: 042-24 94 70
E-post: info@skane.lansforsakringar.se

Gemensamma bolag

Länsförsäkringar AB

106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11-13
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-670 48 23

Länsförsäkringar Liv

173 81 Stockholm
Besök: Hemvärnsgatan 9, Solna
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-670 48 08
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Fondliv

173 81 Stockholm
Besök: Hemvärnsgatan 9, Solna
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-670 48 08
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Fonder

173 81 Stockholm
Besök: Kungsgatan 15
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-21 74 77
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Bank

106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11-13
Tfn: 08-588 416 00
Fax: 08-670 48 37
E-post: info@lansforsakringar.se

Agria

Box 70306
107 23 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11-13
Tfn: 020-88 88 88
Fax: 08-588 421 80
E-post: info@agria.se

Representationskontor

Länsförsäkringar AB

Square de Meeüs 29
B-1000 Brussels
Telefon +32 2 547 5822
E-post: info@lansforsakringar.se

Beställning av verksamhetsberättelser

Fler exemplar av denna verksamhetsberättelse beställs från
Kommunikation & Marknadsutveckling i Länsförsäkringar AB, tel 08-588 415 38, fax 08-588 433 65
eller på www.lansforsakringar.se

Verksamhetsberättelser från länsförsäkringsbolagen, Länsförsäkringar Liv och Länsförsäkringar Bank,
kan beställas via de adresser som finns ovan.

Produktion: n3prenör

Länsförsäkringar AB, Kommunikation & Marknadsutveckling

Foto: Mats Lundqvist

Tryck: ATT Grafiska

